

Bomo konec oktobra vendarle volili

Sporazum pičle dvotretjinske večine

Sporazum so v petek zvečer podpisale stranke, ki imajo v parlamentu le pičlo dvotretjinsko večino, proti pa so Slovenska ljudska stranka, Slovenski krščanski demokrati in Slovenska demokratična zveza - Narodna demokratska stranka, ki še naprej vztraja na referendumu o načinu volitev v državnem zboru.

Dvotretjinska večina, ustavno določena za sprejem volilne zakonodaje, je "kilava", kot je dejal član državnega predsedstva in vodja koordinacije političnih strank, sicer pa predsednik zelenih dr. Dušan Plut, saj ima le dva ali tri glasovne plusa. Narodni demokrati so po pričakovanju proti, saj vztrajajo na referendumu o volilnem sistemu za volitve v državnem zboru in so za to že zbrali podpise 84 poslancev, če pa to ne bo zadosten razlog, pa bodo zbrali podpise 40.000 državljanov, sporazuma pa tudi niso podpisali krščanski demokrati in Slovenska ljudska stranka. Torej stranke, ki zagovarjajo kombiniran večinski in sorazmerni (proporcionalni sistem), podoben nemškemu sistemu, ko se polovica poslancev izvoli po večinskem, polovica poslancev pa na strankarskih listah. V petek podpisani sporazum predvideva volitve konec oktobra. Slovenija bo razdeljena na osem, po številu prebivalcev približno enakih volilnih enot, v vsaki enoti pa bo 11 volilnih okrajev. Stranke bi se lahko v vsakem okraju potegovale za mandat s po enim kandidatom ali z listo kandidatov. Stranke bodo lahko izbirale prvo ali drugo možnost, pogoj za vstop v parlament pa naj bi bil 4,6 odstotka glasov v vsej državi.

Ta medstrankarski dogovor je že krepko razburil slovensko politično srenjo. Tri stranke, ki niso podpisnice dogovora, pravijo, da je to čisti sorazmerni sistem brez elementov večinskega sistema. Drugi, zelo oster ugovor, pa je bil izrečen na petkovih sej ustanove komisije, ki je zadolžena, da do konca maja pripravi volilno zakonodajo in jo predloži skupščini. Na sicer neslepčni petkovi seji ustanove komisije, ki jo je predsednik dr. France Bučar, ogrožen zaradi vzporednega dogovarjanja strank odpovedal, rekoč, da gre za "balkanske metode in neki vzporedni strankarski organ nad parlamentom", so člani komisije večinsko pritrtili Bučarjevi oceni in zlili precej žolča na strankarske vodje, ki so po juntriji koordinaciji pri dr. Plutu le prišli na sejo ustanove komisije in povedali, kaj so se dogovorili. Spraševali so se, kakšno vlogo ima splošna koordinacija in kje ima ustavno podlogo, in menili, da ustanova komisija, kjer bi se morale dogovarjati odločitve, ni zbor, ki posluša in sprejema referate nekega drugega neuradnega foruma. "Strankarskemu elitizmu" kaže pristriči peruti in tudi v volilnem sistemu onemogočiti, da bi bila strankarska smetana ponovno izvoljena v parlament.

Volilni dogovor je za zdaj res samo na papirju, nasprotniki predlaganega modela volitev v državnem zboru pa so povabljeni k sodelovanju. Model očitno za zdaj še ni popolnoma zaprt in dokončen. Na ustanovni komisiji bodo pritiski h kompromisu in spremembam. Tudi zato, ker izpeljava referendumu ni tako enostavna stvar, niti s pravnega, niti vsebinskega vidika. Ali naj državljanji odgovarjajo samo na eno vprašanje ali naj izbirajo med dvema inačicama volilnega sistema, ali so podpisi dobre tretjine poslancev že zadosten razlog za referendum ali mora o tem odločati skupščina, ali uporabiti novo ustavo ali stare poslovne in zakone o referendumu so zanke, v katere se bomo, če bo referendum še naprej v igri, zapletali. Najboljši bi bil res večinski strankarski dogovor, ki je tudi v skregani Sloveniji mogoč. ● J. Košnjek

Ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

DANES GLASOVA STOTINKA

Olimpijski cilji: kolajne in finale

Tekači in kolesarji "Po poteh spominov"

Poraz Nakla doma

Slovenija open

bo priložnost tudi za domače igralce

MERKUR KRAJN MERKUR KRAJN

Zamrzovalne skrinje LTH
od 15. do 30. aprila
za takojšnje plačilo
15 % ceneje

Spet navček za slovo

Gorenja vas, 20. aprila - Farna cerkev župnije Trata - Gorenja vas je prav na velikonočni pondeljek spet dobila četrti zvon - Navček. Preden so ga dvignili in namestili v zvonik k dosedanjim trem zvonom na obnovljen jarem, ga je danes dopoldne svečano blagoslovljen ljubljanski pomožni škof Jože Kvas.

Po blagoslovitvi so zvon varno dvignili in ga namestili k dosedanjim trem v zvoniku - Foto: P. Kozjek

Župnijska cerkev Trata - Gorenja vas je pred prvo vojno, ko je bilo na Trati (onkrat, na desnem bregu Sore, tik ob Sori na desnem bregu pa je bila pred Trato Sestranska vas) celo županstvo, imela celo pet zvonov. Štiri "v turnu" in petega, ki je zvonil ob slovesu za umrlimi "v linah". Prva vojna je po cerkvah vzela precej zvonov in v Gorenji vasi (na Trati) je ostal le eden. Šele precej po prvi vojni so dobili potem še dva in vse do zdaj je tretji zvon, posvečen sv. Florjanu, zvonil tudi ob slovesu za umrlim.

Dolgo so si v fari že želeli še vsaj četrty zvon. Za to, da so ga zdaj dobili in ga blagoslovili ter posvetili Roženčenski materi božji, so pripomogli farani z župnikom Alojzom Oražmom. Zvon, ki se bo poslej oglašal ob zadnji poti domačinov v župniji Trata - Gorenja vas, so po blagoslovitvi strokovno in varno dvignili v zvonik in ga namestili na jarem k preostalim trem zvonovom. Zvon ima napis: "Ko se poslavljajo, zapojim slovo. Marija pomagaj mi v sveto nebo." Kronska zvonova pa krasita lipova listje in cvetje. Glas zvonova je za en ton višji od tretjega zvonova in je uglasen na slovenski način, kar pomeni, da je zato tudi nekaj težji, kot če bi bil uglasen na nemški način. Zvon tehta 429 kilogramov, vili pa so ga v Livarni v Zalcu. ● A. Žalar

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
PIZZERIA

HALO ORLI
216 288

DOSTAVA NAJBOLJŠI PIZZA DOM
V SLUŽBO ALI PRIJETNO DRUŽBO
VSAK DAN RAZEN NEDELJE
od 9 - 21h
POKLICITE HALO ORLI IN SE PREPRIČAJTE

V pokoj po novem

Pokojnina - medgeneracijska pogodba

Kranj, 16. aprila - Kdaj in kako se bomo upokojevali in kakšne pravice bomo uživali, potem ko smo več desetletij nalagali denar za svojo pokojnino? Tovrstno zanimanje je neizčrpano, saj je vsakdo med nami prej ali slej pred dejstvom, imenovanim upokojitev. Zato je javni pogovor Gorenjskega glasa na to temo očitno zadev željlico na glavico. Gostje Marko Strovs, Vinko Šimonec in Zdravko Gorjanc so bili deležni številnih vprašanj, občinstvo pa po njihovi zaslugu strokovno utemeljenih odgovorov.

Zakon o veterinarski dejavnosti

Kmetje bodo sami izbirali veterinarja

"Hišni živinozdravnik" bodo boljša rešitev od prakse, ko v hlev prihajajo različni veterinarji.

Ljubljana, 17. aprila - Čeprav uradni viri navajajo, da sta bila v času od 1959. leta dalje, ko so povsem odpravili zasebno veterinarsko dejavnost le dva primera "črne prakse", pa ni nobena skrivnost, da so nekateri veterinarji že doslej dobro okusili prve "grenkobe in sladkobe" zasebne veterinarske dejavnosti. Kot kaže, bo zasebna veterinarska praksa v Sloveniji kmalu dovoljena; kdaj natančno se bo to zgodilo, pa je predvsem odvisno od parlamenta, ki je zdaj pred tem, da opravi prvo od treh razprav zakona o veterinarski dejavnosti.

Zakon predvideva, da bo zasebna veterinarska dejavnost dovoljena na vseh področjih, razen na tistih, kjer gre za javne koristi oz. za varstvo živiljenja in zdravje ljudi. Po zakonu ne bo mogoče podeliti koncesije le za opravljanje specialističnih dejavnosti na področju higiene in epizootiologije, ampak bodo to dejavnosti lahko opravljali samo javni veterinarni zavodi. Nekatere veterinarske dejavnosti javnega pomena bodo lahko na podlagi koncesij opravljali tudi zasebniki, sicer

pa bo za zasebno veterinarsko prakso potrebno dovoljenje republikega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V ministrstvu predvidevajo, da bo po razmejitvi med zasebno in državno (javno) veterinarsko dejavnostjo v zasebeni praksi delalo okrog 60 odstotkov veterinarjev.

Na večjih slovenskih kmetijah zasebno prakso pozdravlja, saj izkušnje kažejo, da je "hišni živinozdravnik" boljša rešitev od prakse, ko so se, denimo, ob zapleteni telitvi "zvr-

»Nova pokojninska zakonodaja je nastala iz več razlogov,« je pokojninski zakon utemeljil Marko Strovs, pomočnik ministrica za delo Republike Slovenije. »Samostojna Slovenija je namreč potrebovala svoj zakon, poprej je namreč to področje skoraj v celoti urejala zvezna zakonodaja.«

Drugi razlog so bile napake in neusklašnjosti stare zakonodaje, ki jih je bilo treba odpraviti, tretji pa vse večje ne-sorazmerje med številom zavarovancev in upokojencev.

Naš pokojninski sistem je namreč zgrajen na tihih medgeneracijskih pogodbah: še zaposleni zavarovanci plačujejo prispevke, iz njih pa se vsak mesec sproti izplačujejo pokojnini že upokojenim. Več o tem preberite na straneh 10 in 11. ● D. Z. Žlebir

stili" ob kravi tudi trije, štirje veterinarji. ● C. Zaplotnik

TRGOVINA Z OTROŠKO OPREMO
IN OTROŠKO KOZMETIKO
skokica
Kranj, Gregorcjeva 6, nasproti Igrovine CHEMO

V petek, 24. aprila, bo ob 20. uri v hotelu

Creina tretja letosnja

GLASOVA PREJA

Voditelj Viktor Žakelj jo je tokrat naslovil

NOB - OSVOBODILNA VOJNA IN (ALI) REVOLUCIJA

Gosta bosta

VINKO HAFNER - partizan

in

dr. BORIS MLAKAR

Če želite, da vam rezerviramo sedež v restavraciji, poklicite po telefonu na številko: 211-860 ali 211-835.

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Lov na razbojnike

Pisec teh vrstic pripada generaciji, ki se je ob koncu 60-ih in v začetku 70-ih navduševala nad zadnjo veliko generacijo od marksizma navdahnjenih revolucionarjev, generaciji, ki so ji bili pri srcu Che Guevara, Fidel Castro, Mao Ce Tung, Ho Ši Minh in drugi. V primerjavi z navedenimi je bil naš maršal pravi revolucionist in buržui, ml. simpatizerji pa revolucionari sobnega formata: Chejeve slike so bile za nas svete podobe. Maovi citati pa brevir Ameriki in Zahod nasplah smo čitali: od njega smo jemali le tisto, kar je utrjevalo naš nonkonformistični imidž: kavbojke, spalne vreče Tanker... predvsem pa rock and roll in svobodo gibanja, ki nam jo je, resnici na ljubo, naklonil Maršal. Ameriška politika nam je bila odvratna, predsednika Johnsona in Nixon pa navadna morilca. V slednjem nas je čas potrdil: JFK, film o umoru predsednika Kennedyja, ki ga prav zdaj vrtijo v naših dvorahnah, je ameriški in svetovni javnosti na tipično njen način, v govoriči filmske uspešnice, odvretel resnico za nazaj: Kennedyja so dali ubiti njegov najožji sodelavec, podpredsednik Johnson, CIA in vojaško-industrijski kompleks. Predsednik je nameraval v svojem prihodnjem mandatu umakniti ameriške čete iz Vietnamom, kjer so bile vojne razmere še obvladljive. Prej omenjena naveza bi bila tedaj ob posle (omenimo za primer "le" tistih 5500 helikopterjev, kolikor jih je bilo sestreljenih in ki jih je pač moral nekdo izdelati, po naročilu vlade in na račun davkoplačevalcev). Johnson je torej, če ga primerjamo z njegovim predhodnikom ali z njegovimi revolucionarnimi nasprotniki, res pravi razbojnik. Filozof Georg Lukacs je enkrat v času njegovega predsedništvovanja izjavil, da klub "deformacijam" po svoje ceni Stalina in Sovjetsko zvezko sta rešila svet pred Hitlerjem in pred amerikanizacijo – trditev, ki je še danes povsem sprejemljiva.

Zdaj pa preskočimo 20 let in se vrnimo v naš čas. SZ, njenih generalnih sekretarjev in maršalov ni več, scena svetovne politike pa je spet vsa v znamenuju amerikanizacije. Njeni scenariji včasih spominjajo na dobre stare westerne: predsednik Bush je strogi in pravični šerif, ki s svojim neizprosnim pomočnikom Bakerjem prega preostale razbojnike, na letakih z oznamko WANTED pa so najvišji dolarski zneski razpisani na glave Sadama Huseina, Moamerja al Gadaifa in -- od nedavnih ultimatov naprej -- tudi na Slobodana Miloševića. Žalostno, toda resnično: po zatonu velikih revolucionarjev je na prizorišču ostalo le še nekaj razbojnikov, povzpetnikov, ki so iz "nič" res postali "vse", svoje proletarce pa pahnili v bedo, kakrsne prej niso poznali. Sled, ki je za Che Guevaro ostala v Andih, se imenuje Svetla steza (Sendero luminoso). To je navadna banda, ki ustahuje in pobija ljudi, največ pa zasluži s takso, ki ji jo plačujejo trgovci s kokainom, da se lahko prosti gubljejo po težko dostopnih pobočjih Andov v Periju. Chejev projekt svetovne revolucije se je tako izrotil v navadno cestino razbojništvo, ovito v duhovno sparino, ki spominja na nekdanje marksistične ideologije. Nič boljše se ne godi "Titovi Jugoslaviji": njegovi ponoreni generali ustahujejo, krađejo in pobijajo civilno prebivalstvo. V Bosni prav zdaj zamujajo zadnjo priložnost za častni umik s prizorišča zgodovine; po 29. apralu bodo WANTED, živi ali mrtvi.

Sicer pa te besede niso hvalnica Ameriki. Tudi ta je še zmeraj krvava pod kožo. Ko se je ob srbskem divjanju v Bosni napovedal le zganila in postavila Miloševića pred ultimat, je ni vodilo sočutje. Sloboto jo je pač razočaral, ker ni uspel ohraniti Jugoslavijo na času primeren način. Ko pa se je začel znašati še nad muslimanskim prebivalstvom in tako dregnil v osir islamskega fundamentalizma, ki je po komunizmu največji sovražnik Amerike, je prestolil mejo šerifove potrežljivosti; Amerika ne bo dovolila, da bi se fanatični mohamedanci razširili na evropska tla. Zdaj so na poteri Srbi; če premorejo še kaj od tistega "slobodarskega" duha, naj se čimprej odkrižajo Slobodana in generalov -- da bi rešili čast nacije. -- Brez Turkov tudi hajduštro nima več pravega smisla.

Problematika zaposlenosti

Tržič, 21. aprila - Na današnji seji bo tržički izvršni svet obravnaval informacijo občinskega oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti o gibanju zaposlenosti oziroma brezposelnosti v občini Tržič. Razen tega se bo seznanil z delovanjem Radia Tržič, možnostmi uporabe stražnic v Medvodju in na Šiši ter sanacijo posledic marčevskega neurja. Sklepal bo tudi o podaljšanju pogodb za izdelavo lokacijskih dokumentacij ter imenovanju predsednika in članov komisije za stanovanjsko gospodarstvo. ● S. Saje

KOOP Mojstrana ne gre v stečaj

V uvodniku z naslovom Jesenice - od danes do jutri, objavljenem 14. aprila, smo zapisali, da so še ali pa bodo še v stečaj firme Izolirka, Iskra na Blejski Dobravi, Elim in tudi KOOP Mojstrana. Trditev, da gre KOOP Mojstrana v stečaj, smo gradili na že objavljenem članku v našem časopisu, v katerem smo zapisali, da se podjetje KOOP deli v dve podjetji, po katerem »zdravijo del podjetja prevzema Kovinar, ostali del s približno 70 zaposlenimi pa gre v stečaj. Namigovali smo celo na možnost kasnejše privatizacije, vendar na članek ni bilo tedaj nikakršnega javnega odmeva.

Po uvodniku pa so se oglasili iz KOOPa v Mojstrani in zahtevali, da objavimo naslednje obvestilo:

»Ni nobene osnove za trditev, da gre KOOP Mojstrana v stečaj. KOOP Mojstrana začenja s kooperacijskim delu z italijanskimi partnerji in ostaja realna možnost za pridobivanja dela za vse zaposlene.« ● D. S.

Gorenjska turistična zveza se pobira

Turistična društva naj bodo valilnice

Gorenjska turistična zveza sodeluje z vsemi 48 turističnimi društvami na Gorenjskem

Kranj, 20. aprila - Le nekaj mesecev je minilo od tedaj, ko so nekateri alarmantne novice o dogodkih na Gorenjski turistični zvezi vzbujujele sum, da se tudi ta organizacija divje privatizira. Postopki so končani in pravočasna zunana intervencija je sumljive poskuse preprečila. GTZ se postopoma vrača k nalogam, za katere je bila ustanovljena.

Znano je, da je bila za materialno podporo poslovanja GTZ v preteklosti v tej organizaciji v precejšnji meri razvita prodaja koledarjev, raznih poslovnih daril in naročenega propagandnega materiala, ki je postopoma prerasla v skoraj samostojno organizacijo znano pod imenom Gorenjska biro. Ko so v naših krajih zapihale prve privatizacijske sapice, se je tudi ta dejavnost že zela organizirati kot zasebno podjetje in se izločiti iz GTZ. Spor je nastal pri problemu, kolikšen del opreme in ustvarjenega kapitala lahko vodstvo in delavec biroja (vsi, ki so na tem delali, so že zeli izločitev in pot zasebnega

podjetja) pri tem dobijo. Zunanje intervencije - na pobudo Izvršnega sveta občine Kranj je položaj temeljito proučila tudi SDK - so omogočile, da je bil dosežen dogovor, po katerem so novi podjetniki lahko dobili le do tedaj vloženi lastni kapital in se s 1. januarjem (brez katerekoli opreme in drugega) odselili v Ljubljano. Na GTZ so se odločili, da bodo z dejavnostjo biroja nadaljevali.

Po besedah glavnega sekretarja Franca Dolharja so sedanja prizadevanja usmerjena k osnovni dejavnosti GTZ po sprejetem programu na skupinske zveze s preminjanjem družbenega sistema prihajajo tudi na področje turizma, zahtevajo številna pojasnila, navodila in konkretna napotke ter nasvete, pri čemer so precejšnji nesporazumi v odnosih med Turistično zvezo Slovenije in Ministrstvom za turizem kaj slaba usluga skupnih dejavnosti. Dve do štiriletni premor v resnem delu z društvom ima svoje posledice, novi čas pa prinaša v dejavnost (tudi v organizaciji posameznih

društev) podjetništvo, ki se mu tudi GTZ ne bo mogla izogniti. Graditev novih odnosov terja znanje in nove ljudi, pri čemer so zamislili GTZ morajo turistična društva postati valilnice novega turističnega razvoja. Društva, ki tega ne bodo dojela, bo zasebna iniciativa in spontano podjetništvo (sicer večjimi težavami) povozilo. Posebno pozornost in poudarek ima v programu GTZ turizem odprtih vrat, saj ima Gorenjska s številnimi izletniškimi, pohodniškimi in planinski potmi velike možnosti. Množične prireditev (n.pr. tekmovanja za najlepše urejeni kraj), ki naj v turistično dejavnost pritegnejo kar največ ljudi, s tem pa v množičnosti na eni strani in učinkovitejšemu podjetništvu na drugi, izboljšujejo nov turistični pristop, od katerega si, po mnenju GTZ, lahko največ obetamo. ● S. Ž.

Uprava inšpekcijskih služb ukrepa

Črnograditelji na udaru

Kranj, 20. aprila - Po številnih zahtevah, naj se na področju črnih gradenj napravi red - take zahteve so bile slišane tudi na zadnjih zasedanjih Zborna krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zborna občinske skupščine - smo v pogovoru z urbanističnim inšpektorjem ing. arch. Grišo Nagyjem ugotovili, da so prizadevanja za urenitev te zahteve kar precejšnja. V akcijo rušitve oz. odstranitve objektov pa pretekli teden niso bili vključeni stanovanjski objekti.

Probleme črnograditeljstva je mogoče reševati na dva načina: z legalizacijo črnih gradenj v urbanističnih delih planskih dokumentov in rušitvijo ter odstranjevanjem na črno postavljenih objektov. Zadnja zasedanja zborov občinske skupščine so pokazala, da se nestrpnost do teh pojavitov povečuje, da pa tečeta oz. sta zahtevana oba načina razreševanja. Tako so zadnje sprejete Spremembe in dopolnitve Družbenega plana občine Kranj 1986-90 pomenile tudi spremembo namembnosti vrste zemljišč (v stavbna zemljišča), ki bodo omogočile legalizacijo vrste črnih gradenj ter smotorno in organizirano dopolnilno gradnjo za boljšo uporabo tako spremenjene namembnosti, kot primer druge "metode" pa je ponedeneljkova akcija odstranjevanja črnih gradenj. Pri tem so odstranili nelegalno postavljeni kiosk za prodajo sadja in zelenjave Hamzaja Jetisha na Kokrici (postavljen ob cesto brez možnosti za ustavljanje vozil in v varovalnem pasu plinovoda) ter neuspešno (zaradi znane nasilnosti lastnika so se gradbeni delavci uprili) poskušali odstraniti vrtno lopo na zemljišču blizu asfaltne baze v Naklem. Pri tem je inšpektor Nagy opozoril na vseplšni problem "ut za orodja", ki se pojavlja na območjih, kjer so vrtičkarji, in ponovil predlog, da bi bilo z organiziranim pristopom mogoče ta problem, tudi na za okolje sprejemljiv način (s skupnim objektom ali vsaj z enotnimi objekti), rešiti. ● S. Ž.

Od ponedeljka dražje cestnine

Ministrstvo za promet je sporočilo, da so se cestnine na slovenskih avtocestah od 20. aprila podražile v povprečju za 31 odstotkov. Za osebno vozilo bo potrebno na gorenjski avtoceti plačati 50 tolarjev (doslej 45 tolarjev), na avtocesti Ljubljana - Razdrto pa 110 tolarjev. Po odloku slovenske vlade se cestna prilagaja menjalniškemu tečaju doljarja in predvideni mesečni rasti višine cestnine, ki naj bi rasla za 0,1 centa na kilometr avtoceste za osebni avto. ● S. Ž.

Socialdemokratska stranka Slovenije Tržič

Večer o solidarnosti in pomoči

V petek, 24. aprila, ob 19. uri v "posebni sobi" restavracije Polžek v Tržiču prireja občinski odbor SDSS Tržič Večer socialdemokratij, katerega tema bo solidarnost med člani in pomoč ljudem v stiski in ostarelim. Na večer vabijo člane in članice, nečlanice in simpatizanke z obljubo, da se bodo dobro počutili.

MI VAM - VI NAM

tel.: 217-960
218-463
fax.: 215-366
213-163

Pred srečanjem mladih raziskovalcev Gorenjske

Blizu 80 ponujenih nalog

Kranj, 20. aprila - V soboto bo v kranjski gimnaziji prvo gorenjsko srečanje mladih raziskovalcev. Pokrovitelj prireditve je Gorenjski glas, o pripravah nanjo pa smo se pogovarjali s profesorjem Francijem Rozmanom.

»Spreva smo nameravali srečanje omejiti na dijake kranjskih srednjih šol, podobno kot lani, prireditve naj bi z leti prerasla v gorenjsko. Ker pa so svoje sodelovanje kot gostje obljudili tudi škoftjeloški in jesenški srednješolci, smo značaj srečanja razširili in ponudili sodelovanje vsej gorenjskih srednjih šolam,« je povedal Franci Rozman.

Na prvem srečanju mladih raziskovalcev Gorenjske pričakujejo blizu 80 raziskovalnih nalog, pri katerih je sodelovalo več kot

sto dijakov. Naloge so poslali iz Iskrinega in mlekarškega šolskega centra, iz ekonomski šole in gimnazije Kranj, iz škoftjeloške gimnazije in iz jesenškega šolskega centra.

»Raziskovalci bodo naloge zagovarjali pred komisijami,

najzanimivejše bodo nagradene in razstavljene v spodnji dvorani

gimnazije, na ogled tudi zunanjim obiskovalcem. Ob srečanju bomo izdali zbornik z naslovi in kratko vsebino vseh nalog,« je dejal Franci Rozman. ● H. J., foto: P. Kozek

V naslednjih dveh mesecih naj bi najemnine vsakič akontativno povečali za osem odstotkov, poračunalni pa bi jih julija. Ker imajo v Alpdому precejšnje stroške s posiljanjem položnic vsak mesec, predlagajo, da bi jih posiljali za tri mesece vnaprej. V občini zagotavljajo za stanovalce s

V radovljški občini bo po novem treba odštetiti za kvadratni meter stanovanja 48,36 tolarja najemnine, medtem ko po podatkih Alpdoma in škoftjeloški že od 1. marca dalje plačujejo po 59,02 tolarja in v kranjski po 31,58 tolarja, v jesenški pa od 1. aprila daleč po 29,52 tolarja za kvadratni meter. Najbolj so stanarine "poskočile" v Ljubljani - januarja za 61 odstotkov, februarja za 22 in marca za 35 odstotkov. Za stanovalce s podpovprečnimi dohodki zagotavljajo v radovljški občini subvencije, ki znašajo do 80 odstotkov stanovanjske najemnine. ● C. Z.

Druga svetovna vojna med Julijci in Karavankami

Radovljica, 20. aprila - Predstavniki radovljških političnih strank bodo ob prazniku 27. aprila izmenjali stališča o drugi svetovni vojni na pogovoru, ki bo v četrtek ob 19. uri v hotelu Golf na Bledu.

Pogovor bo vodil Jože Dežman, ki bo v začetku predstavil tudi rezultate raziskave. ● C. Z.

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Javna glasila, sindikati, funkcionarji in zaupnici na jutrišnji in četrtkovi seji slovenske skupščine

Država bo funkcionarjem gledala pod prste

Predsednik skupščine dr. France Bučar je za jutri sklical tudi skupno sejo zborov, na kateri bodo glasovali o konstruktivni nezaupnici vladi in obravnavali odgovornost zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla.

Ljubljana, 21. aprila - Danes bo skupščinska komisija za informiranje ponovno obravnavala **osnutek zakona o javnih glasilih**, ki je na dnevnem redu tokratne seje zborov skupščine. Pred tem je komisija za informiranje osnutelj že enkrat obravnavala, prav tako pa tudi skupščinska zakonodajnopravna komisija. Glavne pripombe so bile naslednje: v osnaku niso zadovoljivo rešena vprašanja delitve frekvenc, problematika delitve RTV naročnine in nacionalni RTV program. Ministerstvo za promet in zveze naj čimprej pripravi predlog za izdajo zakona o telekomunikacijah z osnutkom zakona s posebnim poudarkom na delitvi frekvenc. Skupščina naj oba zakona, o javnih glasilih in delitvah frekvenc, obravnavala sočasno. Glavni ugovor zakonodajnopravne komisije je bil, da osnutek zakona ne upošteva v zadostni meri 39. člena ustawe, ki zagotavlja svobodo glasila in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vrsta doček je omejevalnih, mnoge stvari pa so prepodrobno obdelane. Tako naj se iz zakona črta celotno poglavje, ki terja obvezno evidentiranje glasila, vsebinsko zastavno, soglasje pri imenovanju odgovornega urednika, obvezno oblikovanje časopisnega oziroma programskega sveta itd. Osnutek je tudi preostler glede cenzure informacij. Po ustavi se snejejo člono-

vekove pravice in svoboščine razveljaviti ali omejiti le za čas trajanja vojnega ali izrednega stanja, vendar v obsegu, ki ga tako stanje zahteva.

Osnutek zakona o reprezentativnosti sindikatov je naslednji pomembni akt, ki vstopa v skupščinsko proceduro. V skupščinskih telesih in sindikatih je bilo na njegov račun izrečenih več pripomb. Na primer: ali je sedaj smiseln tak zakon sploh sprejeti, če med sindikati o njem ni soglasja; ali ni tak zakon hud posseg v svobodo sindikalnega organiziranja, ko naj bi oblast in delodajalci presojali, kateri sindikat je reprezentativ. Proučijo naj se tuje rešitev, država naj vodi le evidenco sindikatov, v primeru spora pa naj sodišče odloča, ali je

Interpelacija in nezaupnica

Predsednik skupščine dr. France Bučar je za jutri sklical tudi skupno sejo vseh zborov. Poslanci bodo obravnavali interpelacijo skupine postancev o delu in odgovornosti zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla, prav tako pa bo skupščina glasovala o konstruktivni nezaupnici vladi in novem mandatarskem kandidatu dr. Janezu Drnovšku, če ta od kandidature na drevišnji seji sveta Liberalnodemokratske stranke ne bo odstopil.

Novi šoli v Ljubljani in Mariboru

Skupščina bo tokrat obravnavala predlog za izdajo zakona z osnutkom zakona o ustanovitve Visoke kmetijske šole v Mariboru in Visoke šole za socialne delavce v Ljubljani. V Mariboru, kjer je sedaj Višja agronomski šola, prehajata v visokošolski študij sadarska in vinogradniška smer in s tem program Biotehniške fakultete v Ljubljani ne bo prizadet. Ljubljanska Univerza pristaja na ustanovitev nove visoke šole v Mariboru le, če bo program mednarodno primerljiv, če bo potreba po diplomantih te šole in če je program šole materialno in kadrovsko izvedljiv. V skupščinsko proceduro pa gre tudi predlog za ustanovitev Visoke šole za socialne delavce v Ljubljani. Visoka šola ne zadostuje več, slišati pa je bilo tudi predlog, naj se nova šola imenuje Visoka šola za socialno delo.

sindikat reprezentativni ali ne. Sindikalni zakon bi morali sprejeti sočasno z zakonom o soupravljanju.

Novost v naši zakonodaji je predlog za izdajo zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo z osnutkom zakona. Smisel predlaganega zakona je razumevanje opravljanje javne funkcije in pridobitne dejavnosti ter vzpostavitev javnega nadzora nad prenomenjem javnega funkcionarja. Tem bi bili odstranjeni dvomi, da nosilci javnih funkcij izkoriscajo svoj položaj. Sprejem tega zakona je potreben še pred volitvami, da bodo kandidati vedeli za omejitve pri zasebnih pridobitnih dejavnostih. Status javnih funkcionarjev po prenehjanju funkcije pa bi bilo treba urediti v zakonu o po-

slanicih. Dosedanja razprava se nagiba tudi k predlogu, da bi vsakemu javnemu funkcionarju pred prevzemom funkcije popisali prenomenje, prav tako po tudi po prenehjanju opravljanja te funkcije. Seveda pa vseh dejavnosti ne bi smeli zmetati v en koš, saj je razlika med dejavnostjo kmetja ali maledga obrtnika in na primer lastnika večjega podjetja.

Skupščinski zbori imajo jutri in v četrtek na dnevnem redu še nekatere zaostale zadeve: razpravo o zakonu o naravnih in kulturnih dediščinah, zunanjopolitično problematiko, osnutek zakona o igrah na srečo, osnutek zakona o gozdovih, zakon o uporabi grba, zastave in himne Slovenije, obravnavava položaja delavcev v Sloveniji. ● J. Košnjek

Gorenjski poslanci bodo ustanovili poslanski klub

Gorenjska se v parlamentu premalo sliši

Jesenice, 20. aprila - Na pobudo dr. Božidarja Brudarja so se končno le sestali gorenjski poslanci in ugotovili, da so se prepozno srečali, kajti Gorenjska gospodarsko nezadržno tone, v republiškem parlamentu pa se o njenih problemih premalo sliši. Poslanci nastopajo preveč strankarsko, kot posamezniki. Gorenjska ima veliko problemov: od industrije do cestne infrastrukture.

Predsednik skupščine občine Jesenice dr. Božidar Brudar je minuli četrtek sklical skupni selekcijski gorenjskih poslancev v zborih skupščine Republike Slovenije, predsednike gorenjskih občin in izvršnih svetov. Od dvajset vabljenih poslancev se je nasprostil prvemu skupnemu selekcijskemu gorenjskim poslancem žal ozvala le tretjina, medtem ko so prišli vsi predsedniki gorenjskih občin.

Po živahnih razpravi o predlogih aktivnosti, ki naj bi se jih ločili na Gorenjskem, in ki bi bile skupne za vso regijo, so sklenili, da bodo ustanovili klub gorenjskih poslancev. Strokovne službe Gorenjske naj bi o problemih pripravile strokovna gradiva, ki bi jih obravnavali vsi gorenjski poslanci in bolj koordinirano in enotno nastopali v skupščini. Dejstvo je, da med regije z največjimi razvojnimi problemi, ki se kažejo skozi zmanjševanje gospodarske moći, vedno bolj sodi tudi Gorenjska. V Sloveniji gospodarsko pesajo industrijsko najbolj razvita območja, krepi pa se Ljubljana. Na Gorenjskem se položaj dolgoročno poslabšuje. Gorenjska je bila še leta 1986 v gospodarskem vzponu, potem pa je šlo strmo navzdol, saj je industrija zašla v vedno hujše probleme.

Dr. Božidar Brudar se je zavzel za usklajen nastop Gorenjske pri obravnavi demografsko ogroženih območij, cestni infrastrukture in pri razreševanju gospodarskih vprašanj.

Vladimir Černe, radovljški predsednik skupščine, je poudaril, da mora Gorenjska nujno nastopati enotno in v skupščini uveljavljati svoje interese, saj Gorenjska razvojno nezadržno tone. Peter Hawlina, predsednik škofoješke skupščine, je dejal, da se je treba tudi v samih občinah poenotiti, se dogovoriti in izdelati razvojno vizijo, medtem ko je predsednik kranjske skupščine Vitomir Gros med drugim opozoril na to, da bo treba razmišljati o predlagani deli-

Na pobudo dr. Božidarja Brudarja, predsednika skupščine Jesenice, so se sestali gorenjski poslanci. Foto: Kozjek

tvi sedanjih občin na več občin, saj, denimo, samo delitev mesta Kranja na dva dela pomeni prav katastrof. Peter Smuk, predsednik tržiške skupščine, pa je v razpravi o nezadržni rasti brezposelnosti poudaril, da prihaja do nesprejemljivih razlik zaradi premalo dorečenega statusa o brezposelnih. Primer: v Tržiču je 1.150 brezposelnih, od tega jih po pogodbi dela 550 v BPT, ki je v stečaju, od ostalih 600 jih je še polovica, ki se nekako preživlja. In tako prihaja do tega, da delavec v Peku prejema slabši dohodek kot delavec iz BPT, ki ga finančira država.

Poslanec Peter Starc iz Kranja je menil, da so gorenjski poslanci v skupščini premalo prodorni in morda preveč strankarsko razdeljeni; tudi Tone Kramarič iz Tržiča, Marija Lončar iz Kranja, Stanislav Eržen iz Mojstrane, Matjaž Peskar z Jesenic in dr. Avgust Mencinger iz Radovljice so se zavzeli za poslanski klub, saj so dveletne parlamentarne izkušnje pokazale, da s posamičnimi predlogi ne morejo uspeti, prav tako pa bi morali prihajati v slovenski parlament »oboroženi« s podatki in argumenti. ● D. Sedej

Gorenjski poslanci o konstruktivni nezaupnici Padec Peterleta - da ali ne?

Vprašali smo nekaj gorenjskih poslancev, kaj misijo o konstruktivni nezaupnici, o tretjih volitvah novega vladnega mandatarja in o volitvah.

Tone Kramarič iz Tržiča, poslanec v zboru občin: »Po mojem mnenju bi bilo najbolj normalno, da bi se tedaj, ko je razpadla koalicija Demos, Peterle častno umaknil. Eno obdobje je minilo, prihaja obdobje ekonomskih rasti države, ko se mora po mednarodnem priznanju Slovenija vključiti v vse mednarodne institucije kot enakovredna članica in ne le kot opazovalka. Kandidatura dr. Drnovška je morda zadnji poskus in morebiti bi bilo bolje, da ta poskus uspe, saj bi novi mandatar lažje oblikoval manjšo vlado od sedanje. O volitvah pa se govori že poleg leta in čimprej bi se morali dogovoriti za soglasje o zakonu o volitvah in volitev razpisate.«

Stanislav Eržen iz Mojstrane, poslanec v zboru zdrženega dela: »Če govorim kot član socialistično demokratske stranke, razpadla naslednjega mandatarja, dr. Janeza Drnovška, da jem podporu novemu kandidatu za mandatarja. Ne le zato, ker prihaja iz naše stranke, ampak zato, ker je vlad tako ne sposobna, da niti skupaj ne more sestati, kaj šele, da bi se kaj dogovorila in v parlamentu uveljavila najbolj pomembne zadeve. Vse je povezano s prepiri in razordi med strankami in skupščinsko blokado. Mislim, da bi nova vlada do volitev lahko morska napravila.«

Vitomir Gros iz Kranja, poslanec v zboru občin: »O katerem novem mandatarju pa govorite? Pravem, petem ali desetem?«

Saj sem že vse povedal: pojavljajo se razni čudni mandatarji, brezposelnici in policijski ministri, ki pa nas v Liberalnem stranki ne zanimajo in si s tem sploh ne belimo glave. Dorkolli bi morebiti prisel, ima tak parlament, skozi katerega tako ali tako ne bo mogel ničesar uveljaviti. Glede na to, da prihajam iz Liberalno demokratske stranke, ki predlagata naslednjega mandatarja, dr. Janeza Drnovška, da jem podporu novemu kandidatu za mandatarja. Ne le zato, ker prihaja iz naše stranke, ampak zato, ker je vlad tako ne sposobna, da niti skupaj ne more sestati, kaj šele, da bi se kaj dogovorila in v parlamentu uveljavila najbolj pomembne zadeve. Vse je povezano s prepiri in razordi med strankami in skupščinsko blokado. Mislim, da bi nova vlada do volitev lahko morska napravila.«

Matjaž Peskar z Jesenic, poslanec v zboru občin: »Glede na to, da prihajam iz Liberalno demokratske stranke, ki predlagata naslednjega mandatarja, dr. Janeza Drnovška, da jem podporu novemu kandidatu za mandatarja. Ne le zato, ker prihaja iz naše stranke, ampak zato, ker je vlad tako ne sposobna, da niti skupaj ne more sestati, kaj šele, da bi se kaj dogovorila in v parlamentu uveljavila najbolj pomembne zadeve. Vse je povezano s prepiri in razordi med strankami in skupščinsko blokado. Mislim, da bi nova vlada do volitev lahko morska napravila.«

Peter Starc iz Kranja, poslanec v zboru zdrženega dela: »Preprosto: ne razumem! Ne razumem predsednika Peterleta, da toliko časa vztraja. Vsak drug bi pri vseh teh nezaupnicah in kritikah odstopal in pustil ljudem, ki znajo bolje delati, predvsem koordinirati delo v vladi. Lahko, da je Peterle drugače v redu, ampak kot predsednik vlade je slab. Lahko, da se gredo neko »višjo« strankarsko politiko, ampak v tem času bi nujno moral upoštevati interese Slovenije. Pod kinko ne vem česa se ne kaže gredo, kar je do kraja neodgovorno. Človek tega enostavno ne razume več...« ● D. Sedej

Peterleta, da toliko časa vztraja. Vsak drug bi pri vseh teh nezaupnicah in kritikah odstopal in pustil ljudem, ki znajo bolje delati, predvsem koordinirati delo v vladi. Lahko, da je Peterle drugače v redu, ampak kot predsednik vlade je slab. Lahko, da se gredo neko »višjo« strankarsko politiko, ampak v tem času bi nujno moral upoštevati interese Slovenije. Pod kinko ne vem česa se ne kaže gredo, kar je do kraja neodgovorno. Človek tega enostavno ne razume več...● D. Sedej

STRANKARSKE NOVICE

Liberalnodemokratska stranka

Mile Šetinc predsednik sveta

Ljubljana, 17. aprila - Za predsednika sveta Liberalnodemokratske stranke je bil izvoljen Mile Šetinc, ki je dobil 28 glasov, drugi kandidat dr. Ivan Kristan pa 17 glasov. Za podpredsednico sveta pa je bila izvoljena Milica Antič - Gaber. Na seji sveta so tudi ugotovili, da večinska podpora dr. Janezu Drnovšku se ni zagotovljena, vendar se ta večina približa. Kljub izvolitvi dr. Drnovšku za mandatarja na stranki še naprej vztraja pri čimprejšnjih volitvah. ● J. K.

Slovenska ljudska stranka

Zaščita lastnine upravičencev

Ljubljana, 17. aprila - Odbor razlaščencev pri Slovenski ljudski stranki ugotavlja, da se vse pogosteje krši zakon o denacionalizaciji. V izjavi, ki jo je za odbor razlaščencev podpisal Franci Feltrin, ugotavlja najpogosteje kršitve pri trgovskih poslovnih in stanovanjskih prostorih. Dosedanji zavezanci ali najemniki dajejo imeno upravnih organov v najem te prostore tretji osebi, investicije, ponavadi samo pleskanje, se prikazujejo kot velika investicijska dela, kar naj bi kot končni zavezanci plačala država. Odbor terja od vlade zagotovitev spoštovanja zakona, kršitelje pa naj se kaznuje. Vlada je to dolžna narediti že po ustavi, ki ščiti premoženje slehernega državljanja. ● J. K.

Ob zahtevi za ukinitev Slovenske nacionalne stranke

Potrakjmo na vest

Jesenice, 17. aprila - Vprašajmo se, iz kakšnega testa so naše vlade. Tako občinske kot državne odkrito dopuščajo delovanje protislovenskih strank, raznih gibanj za Jugoslavijo in podobnih, piše Bojan Ličof z Jesenice. V okvirnem programu Slovenske nacionalne stranke lahko točno preberemo, kakšno je njen osnovno načelo. Zavzemata se za dobrobit slovenskega naroda. Kakšno je to politika. ki dopušča tuje nacionalne stranke, svojo Slovensko nacionalno stranko pa hoče prepovedati. Slovenska nacionalna stranka ne ogroža nikogar, pač pa drugi ogrožajo njo. Kaj ni naša država svobodno mislečih Slovencov? Mar bomo dopustili, da program daje jugoslovenizacije teče naprej? Slovenci! Poglejte globoko v svojo vest. V vseh zahodnih državah, ki bi se jim Slovenci tako radi pridružili, so dobro organizirane nacionalne stranke. Tuji precej močne so, saj so vsi ponosni na svoj narod, na nacijo, katere pripadajo. Tuje odkrito zavračajo, Slovenci pa smo "humanji". Za vso škodo, ki so nam jo povzročili in nam jo povzročajo, površu še plačujemo. Rotim Slovence, potrakjmo na svojo vest. Nihče ne daje drugemu, ce se zase nima. Poskrbimo najprej za dobrobit svojega naroda, poziva Bojan Ličof. ● J. K.

Demokratska in Liberalnodemokratska stranka Radovljica

Kakšna pravila ima slovenska vojska

Radovljica, 14. aprila - Stranki pišeta, da sta bili presenečeni, ko sta prebrali izjavo predstavnika slovenskega obrambnega ministra, da so se obnovitvena dela v vojašnici Bohinjska Bela začela na osnovi zveznega predpisa, ki še vedno velja in da so bila dela priglašena. Stranki se sprašujeta, ali se slovenska vojska namerava ravnat po navadu bivše jugoslovanske vojske v primerih, ko ji to ustreza. Kako je mogoče, da je predstavnik ministra 6. aprila izjavil, da se dela izvajajo po vseh predpisih, upravnih postopek za pridobitev potrebnih dovoljenj po naši veljavni zakonodaji pa sploh še ni bilo sprožen. Bojimo se, da bo ministerstvo za obrambo s tako samovoljo ravnalo tudi pri dogovorih o ostalih vojaških objektih v občini Radovljica. Stranki predlagata izvrsnemu svetu in radovljški skupščini, da

Za in proti

Zakaj se sploh toliko in vsake toliko časa pogovarjamamo in polemiziramo na primer o merilih za dodeljevanje denarja krajevnim skupnostim za različne dejavnosti oziroma akcije. Komu so pravzaprav namenjena takšna in drugačna merila, če vemo, da je denarja premalo oziroma, če že ves čas ugotovljamo, da bi krajevnim skupnostim morali odmeriti večji kos. Ti dve vprašanji sta bili v načelu že večkrat zastavljeni tudi v skupščinskih klopljih zborov krajevnih skupnosti.

Klub pravilni ugotovitvi, da je denarja premalo, je pred odgovorom na obe vprašanji treba najprej priznati, da je še kako prav, da neka merila so. V razmerah, ko je denarja za vse (potrebe in želje) premalo, še celo toliko bolj. Medtem ko je odgovor na vprašanje, zakaj se sploh toliko pogovarjamamo o merilih, morda laži, saj gre prav za to, da je potreb več kot pa je denarja, pa se velja malo bolj zamisliti nad drugim vprašanjem in sicer, komu so pravzaprav namenjena merila.

Poznam krajevne skupnosti, ki so prav na podlagi uveljavljenih meril za dodeljevanje denarja že uspele uresničiti prenekatero akcijo in z njo rešiti bolj ali manj precej problem oziroma probleme. Zaradi primerne organiziranosti, skrbno načrtovane akcije in predvsem pripravljenosti ljudi, so pri ocenjevanju pustile za sabo krajevne skupnosti, ki so na podoben način že zelo razrešili morda celo večje probleme, vendor je bil zalogaj pač prevelik. Zdaj pa se dogaja, da krajevne skupnosti s precej manj problematičnimi potrebami oziroma problemi spet nastopajo v vrsti za dodelitev denarja. In prav tu se začenja zahtevnost odgovora na drugo vprašanje. ● A. Žalar

Ureditev TV pretvornika - Radovna, aprila - Prebivalci Radovne imajo stalne težave s pretvornikom in ne morejo redno spremišljati prvega in drugega programa TV Slovenija. Na delegatsko vprašanje Mira Eržena iz Mojstrane, kaj bo z ureditvijo pretvornika, je jeseniški izvršni svet odgovoril, da so že posredovali predlog za razrešitev problematike ureditve pretvornika za prvi in drugi program v Radovni. Izvršni svet je seznanil RTV Slovenija - oddajniki in zvezne, da je v Zgornji Radovni po zadnjem popisu 65 stanovanj, 26 gospodinjstev in 11 kmečkih gospodarstev, kar je znatno več kot pred desetimi leti. ● D. S.

S prostorom naj upravlja Obranca - Jesenice - Zveza svobodnih sindikatov Jesenice, pripravljalni odbor za prvomajsko proslavo na Poljanah, je predlagal izvršnemu svetu skupščine občine Jesenice, naj se pravica za upravljanje s prireditvenim prostorom na Poljanah prenese na Športno društvo Obranca z Blejske Dobrave.

Zemljišče na prireditvenem prostoru je last občine Jesenice. Zaradi tradicije, ki jo ima v zgodovini ta prireditveni prostor, so ga vzdrževali večinoma s prostovoljnem delom. V zadnjih desetih letih pa je bilo vzdrževanje zaradi pomanjkanja denarja vse težje, zato že prihaja do propadanja objektov in zgrajene infrastrukture. V zadnjih štirih letih pa nekateri prostori tudi namerno uničujejo in kradejo opremo.

Da bi preprečili nadaljnje propadanje prireditvenega prostora in poskušali ponovno spodbuditi krajanke k gospodarjenju s prostorom in objekti, je nujno, da se ustvari pravna podlaga za prenos upravljalskih pravic na Športno društvo Obranca, ki je od ustanovitve dalje zelo aktivno sodelovalo. V tem društvu, ki ga sestavljajo večinoma krajanji Kočne, je edina možnost in priložnost, da se objekti prireditvenega prostora ohranijo. ● D. S.

Ustanovitev področne enote - Kranj - V Sloveniji že nekaj časa deluje Društvo turističnih vodnikov Slovenije. V četrtek, 23. aprila, ob 16. uri pa bo v kranjski skupščinski dvorani številka 16 ustanovni občni zbor področne enote Društva turističnih vodnikov Slovenije. Enota bo delovala pri Gorenjski turistični zvezi. Na ustanovnem zboru bodo ob pobudah izvršnega sveta Kranj (področje turizma) sprejeli program enote in turističnih vodnikov ter izvolili predsednika in tajnika enote. ● (az)

Gasilci pred kongresom - Kranj - Na 12. kongres slovenskih gasilcev, ki bo prihodnje leto, se že pripravljajo tudi gorenjska gasilska društva. Pripravila bodo različna tekmovanja, srečanja in tudi veselice. Sicer pa bodo na kongresu prihodnje leto uveljavili tudi nekatere spremembe na področju izobraževanja, nedvomno pa tudi potrdili dolgoletno trdnost delovanja in organiziranja, ki se danes kaže v opremi, usposobljenosti, pevskih zborov, gasilskih godbah in številnih drugih dejavnostih, predvsem pa v preventivni dejavnosti preprečevanja požarov in nenazadnje reševanja, kadar zagori. ● (ip)

Dobro jutro ob kavi

Vsako drugo soboto med 9.20 in 9.50 uro bo na Radiu Kranj gost po izbiri radijskih poslušalcev ter bralcev Gorenjskega glasa. Najpopularnejšo Gorenjko oziroma najbolj priljubljenega Gorenjca pomagate izbrati tako, da na kupon vpisete svoj predlog ter ga na dopisnici pošljete na RADIO KRAJN. Izmed prispevkih predlogov bo v vsaki oddaji izbraneh nekaj nagrad. In koga predlagati? Kogarkoli, ki si iz gospodarstva, kulture, športa, podjetništva, politike itd. po Vašem mnenju zaslubi klepet ob kavi kot popularni GORENJEC/GORENJKA.

Za klepet "Dobro jutro ob kavi" predlagam:

Pošilja:

Kupon pošljite na RADIO KRAJN, 64000 KRAJN.

GORENJSKI GLAS
DROGA
PORTOROŽ

Denar sklada stavbnih zemljišč naj ostane KS

V Železnikih letos prednost kanalizaciji

Svet krajevne skupnosti je sprejel poročilo o uresničevanju krajevnega samoprispevka, ki so ga v krajevni skupnosti zbiral do konca marca letos.

Železniki, 20. aprila - "Podjetja v Železnikih ne bodo več prispevala še dodatnega denarja za posamezne akcije oziroma program v krajevni skupnosti. Izvajanje programa naj se zato zagotovi na podlagi plačanih prispevkov podjetij." Takšen, na pogled precej odločen, da ne rečemo oster sklep, so sprejeli predstavniki vodstev podjetij v Železnikih pred nedavnim, podprt pa ga je tudi svet krajevne skupnosti. Za kaj pravzaprav gre?

Krajevna skupnost oziroma krajanji Dašnici so zaprosili za dodatna sredstva za sofinanciranje asfalta v Dašnici. Vendor pa je po izteku krajevnega samoprispevka marca letos v krajevni skupnosti naspoln prevladalo stališče, naj za naprej prispevki, predvsem prispevek za stavbo zemljišča, ki ga plačujejo v Železnikih, ostanejo oziroma se vračajo nazaj v krajevno skupnost. Sicer pa naj bi se o reševanju različnih krajevnih problemov oziroma problemov in želja posameznih naselij v krajevni skupnosti odločali krajanji sami in sicer na podlagi dela in dodatnih prispevkov. Drugače povedano: želite naj se uresničujejo, če jih v krajju in na območju, kjer jih želijo uresničevati, zmorcejo. Zato se tu in tam že slišijo razmišljanja, da bi morda kazalo nekdanji samoprispevki vendorje še na-

Prednost v letošnjem programu krajevne skupnosti Železniki naj bi imela kanalizacija, vendar pa upajo, da bo končno prišlo na vrsto tudi postopno urejanje trga.

prej obdržati kot pomemben vir reševanja posameznih problemov in urejanja ter reševanja potreb.

nega "finančnega posluha" nekaterih (takratna skupnost za izobraževanje in telesnokulturna skupnost) sicer niso uspeli

Uničevanje tržiških voda

Mrtva reka ne koristi nikomur

Tržič, 17. aprila - Vodstvo Ribiške družine Tržič vlagajo mnogo truda v ohranjanje življenja v domačih vodah. Probleme onesnaževanja je zaostril odvzem vode za številne male elektrarne v gojitvenih potokih. Ribiči opozarjajo, da ne gre le za škodo zaradi pogina rib v suhih strugah, ampak bo uničevanje voda prej ali slej ogrozilo tudi zdravje ljudi.

Približno 230 članov Ribiške družine Tržič skrbi za vode v domači občini in Savo od izlivu Tržiške Bistrice do tovarne Tekstilindus v Kranju. Njihova glavna naloga je gospodarjenje z vodami, h kateri sodi tudi skupno delo s kranjskimi ribiči pri ribogojnici v Besnici. Tam vzgojijo zarod potočne postrvi, ki jo vsako leto vložijo do 200 tisoč mladič v svoje gojitvene potoke. Kot našteva gospodar družine Jelko Rustja, ob tem vložijo še 14 tisoč mladič postr-

vi, okrog 1200 kilogramov odraslih šarenk in 10 odraslih sulcev v lovne vode.

Le taka prizadevanja ribičev lahko ohranijo zadosten stalež rib v tržiških vodah. Kot ugotovlja predsednik RD Tržič Janez Ivnik, življenje v vodah nameč ogrožajo številni problemi. V

viru gre za nakopičene ekološke težave. Zaradi industrijskih in komunalnih odpadkov spada Tržiška Bistrica po onesnaženosti v III. kakovostni razred. Nove dejavnosti, kot so

pralnice, gostinski lokalji in galerije, so zadnja leta poslabšale tudi kakovost nekaterih potokov. Razen tega obrežja voda onesnažujejo prebivalci z odlašanjem odpadkov; ribiči imajo spisek več kot 20 lokacij divljih odlagališč. Resnost tega problema potrjuje podatek, da je 10 ribičev med nedavnim čiščenjem Mošenika od Balosa do Raven naložilo štiri večje avtomobiles priklice razne navlake.

V naravo je grobo posegla tudi izgradnja malih vodnih elektrarn. Od skupno sedmih takih objektov v tržiški občini so ribiči dali soglasje le za pet elektrarn. Nekatere objekte še gradijo, že pri obratovanju drugih pa je očitno nespoštovanje

Juričev sejem v Gorjah

Postregli bodo z Jurijevo kapo

Gorje, 20. aprila - Eden od sklepov sveta krajevne skupnosti Gorje, ki mu predseduje Jože Antonič, je tudi, da člani sveta vsak na svojem (vsebinskem) področju nekaj naredijo. Za kulturo in turizem sta v svetu krajevne skupnosti zadolžena Vinko Kunšič in Jože Kuralt in pri oblikovanju programa obeh področij se je porodila zamisel, da bi spet oživili nekaj že znani Jurijev sejem.

Prireditev je bila v tridesetih letih vedno na nedeljo ob svetem Juriju. V zgornjih Gorjah je nameč sv. Jurij patron. Že včasih pa so na Jurijevu nedeljo pri cerkvi postavili stojnice z lectovimi srči, petelinčki, različnimi okraski in izdelki ter pridelki.

"Čeprav smo se za letošnji Jurijev sejem v Gorjah odločili tako rekoč čez noč, je odziv spodbuden. Sejem bo trajal dva dni in sicer 25. in 26. aprila. Dvajset stojnic bomo postavili na športnem igrišču, na njih pa bodo izdelki in pridelki ponudili obrtniki oziroma podjetniki in kmetij iz krajevne skupnosti. Seznam je pester in kar precej dolg; od čevljev, pletenin, nogavic, izdelkov umetnega kovaštva, lesene galerijske do sira, domaćih klobas, salam, skute, masla. Obiskovalcem, ki jih ob tej priložnosti vabimo v soboto in nedeljo v Gorje, pa bomo postregli tudi z Jurijevim kapom, ki jo bomo

Jože Kuralt

kuhali oba dneva," sta pred dnevi razlagala Jože Kuralt, ki je zadolžen v svetu KS za turizem, in Vinko Kunšič, ki ima na skrbi kulturo v krajevni skupnosti.

Juričev sejem se bo začel v soboto, 25. aprila, ko bodo ob

Vinko Kunšič

13. ura na športnem igrišču odprli stojnice, ob 14. uri pa bo sejem odprla Gorjanska godba. V nedeljo, 26. aprila, pa bo ob 10. uri najprej slovesna maša, kjer bo sodeloval tudi moški pevski zbor Vihamnik, gorjanski godbeniki pa bodo po maši v spredu od cerkve krenili na športno igrišče, kjer bo najprej krajši kulturni program, potem

poučna ekskurzija - Kranj - Gasilci v Industrijskem društvu Savo v Kranju nadaljujejo tradicijo vzgoje in izobraževanja in čimboljše usposobljenosti za reševanje pri požarih. Tako je bilo 23 članov društva pred nedavnim na strokovni ekskurziji v sosednji Avstriji. Takšne strokovne izlete pa so v Savu prirejali že včasih, ko so obiskali gasilske brigade v Zagrebu, Celovcu, Varaždinu, Mariboru, Celju, Novem mestu, Novi Gorici, Kopru... ● (ip)

uresničiti. Izpadla je namreč izgradnja telovadnice ob osnovni šoli. Vendar pa so s samoprispevkom v petih letih uredili in asfaltirali skoraj 17 kilometrov krajevnih cest, z izgradnjom štirih TV pretvornikov omogočili sprejem prvega in drugega TV programa, odkupili in uredili prostore na Zalem Logu in zgradili mrliske vežice. Program so pravzaprav uresničevali tri vodstva krajevne skupnosti, minulem obdobju, ocena sedajnjega vodstva pa je bila, da je bil denar, kljub izpadu telovadnice, dobro načlen, saj, če je druga, so že samo ceste na območju celotne krajevne skupnosti, zelo izboljšale življenski pogoji ljudi v posameznih krajih.

Letos posebnih akcij v krajevni skupnosti ne načrtujejo. Denarja za kaj več kot za redno vzdrževanje namreč ni. Ta vodstvo podjetje kot svet krajevne skupnosti pa so sklenili, da se je treba čimprej odločno lotiti kanalizacije. Vodstva podjetja so se celo zavzela, da se zaradi neodložljive izgradnje fekalne kanalizacije v krajevni skupnosti vsi razpoložljiva sredstva vložijo v izgradnjo le-te pri Tehtnici, v naselju Log in Trnje. Za kanalizacijo naj bi potem imela prednost vrtina v Planskaku, na tretjem mestu pa je potem vodohram v Planšaku. Takšno pobudo je, kot rečeno, sprejel tudi svet krajevne skupnosti, ki pa se hkrati zavzema tudi za ureditev trga pred cerkvijo v Železnikih. Lepši izgled Železnikov je nenazadnje že tudi vrsto let bil vsaj v programske uresničitve, ki pa prav zaradi urejanja nujnih komunalnih potreb na območju celotne krajevne skupnosti niso prišle na vrsto. ● A. Žalar

predpisa o zagotavljanju biološkega minimuma, saj občasno suhi deli strug ostajajo brez življenja. Pri tem ne gre samo za poginute rive, ampak za ruševne ravnoevsje v okolju, ki je potrebno tudi za preživetje ljudi, ocenjuje predsednik Ivnik.

Ribiči opozarjajo, da na razširjanje divjega lava, ki mu njihovi čuvaji niso več sposobni. Edini problem, ki ga so uspeli razrešiti pri gospodarjenju z vodami doslej, je dogovor z vodnogospodarskim podjetjem za odvzem gramoza iz Save le na eni lokaciji. Če bo kontaktiranje in inšpekcijskimi drugimi strokovnimi službami se na prej podobno ribiči govoriti, najbrž še dolgo ne bo moč rešiti večine težav. ● Stojan Saje

se bo nadaljevalo veselo sejensko razpoloženje. Popoldne bo za ples igral ansambel Nagel iz Kamnika, da ne bo ničesar želen, in lačen, bodo skrbeli domači gasilci, za spomin na obisk v Gorjah pa domačini prodajo različnih izdelkov na stojnicah. Pripravljajo pa tudi bogat srečelov.

"Zelimo, da bi Gorje, kjer imamo danes tri hiše s kmečkim turizmom približno 40 lastnikov, imamo že zdaj okrog 150 turističnih postelj, in z zanimivostmi ter lepotami, kot so Vintgar, Pokljuška luknja, Lipnica, Pohorje, Sava, občina Radovna, Napoleonov kamen... in nenazadnje let v robov, od tega nekaj imamo že do zdaj se vse te danosti privabljajo turiste, vendar je denar odhajal drugam. Jurijev sejem smo si zato zamisili tudi kot nekakšno promocijo kraja, ki ima številne možnosti, da od prestre in bogate ponudbe lahko prijetno živi." ● A. Žalar

Delavcem v KOP gre hudo za nohte

Živeli smo od direktorjevega optimizma

Rešitev iz težavnih razmer vidijo le v stečaju.

Kranj, aprila - Brali smo že o hudihih razmerah, ki jih doživlja kranjsko podjetje KOP. Zadolženi so do grla, samo lani so pridelali skoraj za 15 milijonov tolarjev izgube. Od novembra delavci niso prejeli plač, zaradi neplačanih prispevkov pa jim ne teče niti delovna doba. Delavci hodijo na delo tako rekoč na svoje stroške, saj jim ne plačajo niti prevoza niti malice, namesto plače pa vsake toliko časa prejemajo nekaj tolažilnega denarja kot nadomestila za prehrano. Prejšnji teden je bilo tega 5.000 tolarjev. Rešitev: stečaj?

Na delavskem svetu so v začetku aprila sklenili, da zaradi nezmožnosti razmer v podjetju predlagajo takojšnji stečaj. Podjetje je namreč nezmožno zagotoviti brutno plačo in s tem socialno varnost delavcev, ne zna pridobiti dovolj dela, da bi podjetje pozitivno poslovalo in imelo prihodnost, zaradi pomanjkanja materialov in energije je nezmožno celo sprotnega dela. Vodstvo sicer ni dobitno uradne nezaupnice, vendar po vsem sodeč nidaleč od tege. Stavkovni odbor, ki so ga delavci osnovali, da vzamejo utvari v svoje roke, je nekaj časa celo fizično varoval podjetje, dokler niso zamenjali ključavnice na tovarniških vratih in sprememili šifre alarmnih naprav. Glede na dejstvo, da so delavci že od novembra lani brez plač in celo pokojinskega zavarovanja, vladu med njimi je precejšnje potrpljenje. Moralo drži stavkovni odbor, ki hoče stvari urejati na korenin, so nam zatrdili Milan Miklavčič, predsednik sindikata v KOP, Bogdan Perdan, predsednik, in Tone Ječnik, član stavkovnega odbora. V mislih so imeli zlasti pogodbe, sklenjene s poslovнимi partnerji. Te so tudi razlog, da delavci se vedno delajo (v tovarni in na terenu), čeprav imajo namesto plače z delom le stroške.

Podjetniška kolektivna pogodba v Iskri Otoče
Pogodba je temelj medsebojnega sodelovanja

Otoče, 20. aprila - Svobodni sindikati so v imenu 400 zaposlenih v Iskri Otoče podpisali podjetniško kolektivno pogodbo z upravnim odborom kot zastopnikom delodajalca. Čimprej do 80 odstotkov plače po kolektivni pogodbi, boni pa le izjemoma.

Iskra Otoče je lani doživila hude čase, saj so naročila zaradi razpadanja jugoslovenskega trga nezadržano usihala in je bila prihodnost lega 400-članskega kolektiva popolnoma negotova. V tedanji brezihodnosti ni bilo denarja za plače, zato so maja delavci štrajkali in zahtevali, da upravni odbor zamenja direktorja.

Z novo poslovodno strukturo se je položaj Iskri Otoče počasi zadržal stabilizirati, čeprav se danes seveda še vedno srečujejo z velikimi težavami. V Iskri Otoče se tako kot povsod drugod »borijo« za naravo, ob tem pa želijo poskrbeti tudi za ustrezno delavsko zakonodajo. Ob prizadevanju svobodnih sindikatov, ki imajo v tem kolektivu večino članstva, so minuli teden podpisali podjetniško kolektivno pogodbo. Podpisali so jo predstavniki svobodnih sindikatov z upravnim odborom kot zastopnikom delodajalca. Sindikat je s podpisom upravičeno lahko zadovoljil, saj pogajanja niso bila lahka.

»V poganjih je bilo seveda največ govor o tarifnem delu podjetniške kolektivne pogodbe,« pravi predsednik sindikatov Mojca Perdar. »Iskra Otoče je v sanaciji in zatorej v težkem položaju, česar sta se zavedeli obe pogajalski strani. Vendar je bila na koncu z malo popuščenja na obeh straneh kolektivna pogodba le podpisana, česar smo bili zelo veseli. Za našo poslovodno strukturo se je torej dale pogovarjati. Že 18. marca, ko je bila dnevna opozorilna vseslovenska stavka, smo med stavko imeli dnevne delne zbrane delavcev, na katerem je vodstvo delavcev pojasnjeno program sanacije in položaj firme.

Moram tudi povedati, da so delavci v Iskri Otoče delavni in zelo potrebljivi, čeprav je povprečni osebni dohodek komaj okoli 15.000 tolarjev. Socialne stiske rešujemo tudi z delnimi skupinami nakupi živil in drugih artiklov, ki jih kupijo v naši tovarniški prodajalni. Doslej večega števila tehnoloških presežkov ni bilo: od 29 delavcev, ki so moralni zapustiti tovarno, smo 10 dokupili leta, ostali pa so prejeli odpravnine.

Po kolektivni pogodbi si bosta obe strani prizadevali, da bi v najkrajšem času prešli na 80 odstotkov plače po kolektivni pogodbi in da imanji izplačevali v bonih. Če pa bodo dobili bone, naj bi zanje plačevali tudi vse prispevke.«

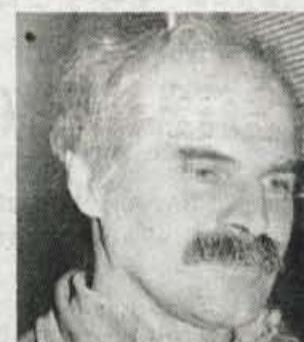
Iskra Otoče je torej eden izmed kolektivov, kjer je poslovodna struktura dojela, da je kolektivna pogodba pomembna, saj se z njo vzpostavlja red in uveljavlja medsebojno komuniciranje med vodstvom in delavci. Vse skupaj pa vodi k boljšemu gospodarjenju, saj temelji na urejenih medsebojnih odnosih in sodelovanju. ● D. Sedej

Nad dva tisoč krvodajalcev

Kranj, aprila - 2294 ljudi je darovalo kri v 12-dnevni krvodajalski akciji, ki je za Kranjane in okolične organizirala občinska organizacija Rdečega križa. Kot je dejala Katja Trampus, sekretarka RK v Kranju, so z akcijo zadovoljni, saj so se z letošnjim številom krvodajalcev približali načrtu zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani, ki ga predpisuje občinskim organizacijam. Z enodnevno krvodajalsko akcijo v avgustu (26. avgusta) pa nameravajo do konca izpolnit načrt. Potrebe po krvi so še vedno velike, vendar je Zavod za transfuzijo

kri Slovenije letos zmanjšal dnevni načrt odvzemov krvi.

V Kranju so veseli humanega odziva. Med krvodajalci je tudi razveseljivo število mladih. Sto krvodajalcev je letos dala kranjska gimnazija, pa tudi med krvodajalci, ki jih pripeljejo krajevne organizacije RK: je desetina mladih. Manj zadovoljni so pri kranjskem Rdečem križu svojih finančnih razmer. Za krvodajalstvo namreč letos še niso prejeli niti tolarja. Zdaj čakajo na povračilo stroškov, ki so jih imeli s krvodajalsko akcijo, ki je bila od 23. marca do 7. aprila. ● D. Z.

Milan Miklavčič

Bogdan Perdan

Tone Ječnik

guje dobitviteljem, tretjina gre na račun kreditov in raznih obresti, tretjina pa so neizplačane brutno plače za štiri mesece, regres za lani, prevozi in drugi stroški v zvezi z delom. Delavski svet je predlagal stečaj, ker za podjetje ne vidi drugje možnosti. Toda dvomov je veliko.

»Podjetje KOP ne bi smelo v propad. S pametnim gospodarjem bi imelo možnost preživeti,« so prepričani Miklavčič, Perdan in Ječnik, z njimi pa še mnogo drugih delavcev, ki ne zaupajo več sedanjemu vodstvu, novega pa ne najde. Celo z zavodom za zaposlovanje so se namreč dogovarjali, da jim pomaga iskat sposobnejše vodstvo. »Tudi delavci s stečajem ne pridobimo. Za nekatere to pomeni dve leti na zavodu za zaposlovanje, za druge manj, zatem pa borne možnosti za novo zaposlitev. Zato se na vse kriplje oklepamo dela. Po drugi strani pa stečaj pomeni izterjavo dolgov iz stečajne mase - če je bo ob sedanjih okoliščinah sploh kaj.«

Kako delavci sploh preživijo, ko namesto plače dobijo le tolažilnih nekaj tisočakov? Prejšnji teden so prejeli 5.000 tolarjev kot nadomestilo za dotele neizplačane stroške prehrane.

»S tem in z ženino plačo za 4 ure dela v Eliti moram preživeti tri otroke,« je dejal Perdan. »Živimo z upokojeno tetu, tako da nam pomaga s svojo

zkrumno pokojnino. Edinole

otroške doklade za otroke, stare pet in dva po dve leti, še redno dobim.«

»Nisem misil, da bom na socialni službi kdaj prosil za enkratno socialno pomoč, zdaj pa sem moral,« je povedal Ječnik. »Žena dela v IBI, oba starša sta upokojena in nam pomagata klub nizkim pokojninam. Dva otroka imam še v šoli, starejšega v osmem, mlajšega v četrtem razredu.«

»Tudi moja dva otroka sta še v šoli, preživimo pa predvsem po zaslugu ženine plače, ki je v primerjavi z mojo sorazmerno visoka. Toda stroški življenja so v bloku visoki, draga pa je tudi vsakodnevno prevažanje na delo. Z ženo, ki dela v Škofiji Loki, se iz Preddvora voziva z osebnim avtom, to pa znese poln tank bencina na teden,« je dodal Miklavčič. ● D. Z. Žlebir

ZADETEK V PETEK GORENJSKI GLAS IN RADIO ŽIRI

Petak, 17. aprila - dan za ZADETEK V PETEK na valovih Radia Žiri. Ob 16. uri naravnajte svoje radijske sprejemnike na frekvenco žirovškega radija, kjer bosta Nataša Bešter in Domen Ponikvar »mučila« tekmovalec v studiu ter sodeljujoče doma pri telefonih z vprašanji A + B + C in še za »VSE ALI NIČ«. Ker vsak pravilen odgovor prinese nagrado v vrednosti 1.000 tolarjev, z »vse ali nič« pa je dobitek možno podvojiti, se ZADETEK V PETEK preprosto - splača!

ZADETEK V PETEK pa ni le to - v njem je priložnost za lepe nagrade tudi za brauce Gorenjskega glasa in za poslušalce Radia Žiri. Poslušalcem bodo nagradna vprašanja zastavljena med oddajo, za bralce pa tokrat objavljamo kar dve vprašanji in s tem dajemo dvema izbrancem možnost nagrade.

KUPON "OREHEK V PETEK" za oddajo 1. maja 1992 /FOTO AKI:

V kvetu »Zadetek v petek« sodeluje tudi FOTO AKI z Mestnega trga 24 v Škofiji Loki. FOTO AKI ŠKOFJA LOKA bo s kompletnim fotografijskim dokumentom nagradil bralca Gorenjskega glasa, ki poznal odgovor na vprašanje: KDO, KDAJ IN KJE JE BIL PRVI FOTOGRAF V ŠKOFJI LOKI?

Moj odgovor: _____

Pošiljam: _____

Kupon z odgovorom pošljite na dopisnici na RADIO ŽIRI, 64226 Žiri.

KUPON "OREHEK V PETEK" za oddajo 1. maja 1992 /OPTIKA SEVER/:

Tudi v OPTIKI SEVER na Mestnem trgu 42 v Škofiji Loki so pripravili nagradno vprašanje za Vas, spoštovani brainci Gorenjskega glasa: KAKŠNA JE CENA KOMPLETA OCAL (STEKLO, OKVIR IN DELO) V OPTIKI SEVER NA MESTNEM TRGU 42 V ŠKOFJI LOKI?

Nagrada bo za pravilni odgovor kar pravščina: velika povečevalna lupa.

Moj odgovor: _____

Pošiljam: _____

Kupon pošljite na dopisnici na RADIO ŽIRI, 64226 Žiri.

Edo Kavčič iz Železarne

Izgubo dela ljudje doživljajo kot tragedijo

Jesenice, aprila - Podjetja z odvečnimi delavci se skušajo kadrovskoga presežka največkrat znebiti z najmanj bolečim naravnim odlivom, z upokojitvami in dokupi let, v jesenški Železarni pa so šli pred letom dni v neizprosnog ugotavljanje tehnoških presežkov. O tem EDO KAVČIČ, ki v Železarni vodi Center za prestrukturiranje kadrov.

»Najprej je Železarna ugotovila, da je odveč 1200 delavcev, kasneje pa je to številko na račun izločilnih kriterijev več kot razpolovila,« je povedal vodja omenjenega centra, ki se je razvil iz tovarniškega sindikata s ciljem poskrbeti za odvečne delavce na poti od kadrovskih služb do zavoda za zaposlovanje.

»Najprej smo za te delavce skušali izkoristiti možnosti, ki jih daje zakonodaja. Osnovali smo odbor za pritožbe, kamor se je na odločitev, da so ugotovljeni kot kadrovski presežek, pritožili 299 od 500 delavcev, 50 pa jih išče pravico na sodišču zdrženega dela. Veliko ljudi je bilo ob ugotavljanju presežkov prepričanih, da se jim godi kriči. Sprašujem, zakaj je doletelo ravno njih, izgubo dela občutijo kot veliko osebno tragedijo. Sicer pa naš center skuša kar največ storiti za delavce tistih šest mesecev, ko v tovarni čakajo na odpust. Večina jih nima šol, zato jim ponujamo možnost došolanja, kvalifikacije, tečaje, čemur se odzivajo zlasti mlajši. Seveda pa izobraževanje samo po sebi še ne pomeni garancije, da bodo dobili delo. Da mnoge smo iskali priložnostna dela v Železarni in zunaj nje, 129 delavcev se je začasno zaposlilo spet v tovarni, zaenkrat imajo odločitev za šest mesecev. 52 delavcem smo poiskali delo drugod. Vrsti ljudi smo svetovali tudi samozaposlitve, toda za kaj takega potrebujemo širšo občinsko podporo.«

Center je od ministerstva za delo pridobil koncesijo za posredovanje dela in zaposlovanje. Zdaj dajejo pobude za osamosvajanje nekaterih delov tovarne, kar naj bi ohranilo več delovnih mest. Ena takih pobud je tudi iskanje zaposlitvenih možnosti za več kot 300 delovnih invalidov, ki so zdaj obsojeni na prisilne dopuste, odpustiti pa jih po zakonu ni mogoče.

Sicer pa z že odpuščenimi delavci (230 je že poteklo čakajo na tovarni in so na zavodu za zaposlovanje) ohranajo trajni stik, kakih sto jih prihaja na center po nasvet in pomoč. Rešitev zanje je samo delo, je prepričan Edo Kavčič, bivši sindikalista. ● D. Z. Žlebir

Val beguncev iz Bosne

Ljubljana, 17. aprila - Potem ko se je večina beguncev s Hrvatske že vrnila domov (kdo se je pač imel kam vrniti), zdaj v Slovenijo pljuska nov val razseljenih oseb. Prihajo namreč begunci iz BiH, kjer se je razplamenela vojna, v Sloveniji pa ti ljudje vidijo obljubljeno deželo. Slovensko notranje ministerstvo se sicer napovedalo, da bo omejilo priliv tujcev čez naše meje, toda obupanih in pred nasiljem bežečih ljudi očitno ni mogoče zaustaviti. Konec tedna so z Rdečega križa Slovenije prihajale informacije o šest tisoč pribižnikov iz Bosne. Opozarijali so, da je njihova socialna struktura precej slabša kot pri beguncih s Hrvatske, ki smo jih gostili pol leta, in prosili za pomoč. Ustanovljen je odbor za pomoč beguncem iz BiH, na posebnem računu Rdečega križa pa zbirajo denar. Sprejemajo tudi oblačila in opremo za dojenčke in majhne otroke, kajti med begunci so večinoma matere z otroki. Begunci, ki večinoma prebivajo v sedmih zbirnih centrih v Sloveniji, ni več mogoče zagotoviti namestitve in preživetja, zato je naša država za pomoč zaprosila visoki komisariat za begunce pri Združenih narodih.

Tudi na Gorenjskem so že sprejeli begunce z vojnih žarišč BiH. V Kranju jih je bilo minuli četrtek že 61, medtem ko so jih še enkrat toliko napotili v zbirne centre. Na Jesenicah jih je bilo tedaj že sto, nastanili pa so se pri svojih, medtem ko še vedno gostijo okoli 40 ljudi s Hrvatskega, ki se očitno nimajo kam vrniti. Tudi v Škofiji Loki so pred koncem tedna že sprejeli 54 beguncov iz BiH. Pričakujejo, da bodo v tem tednu odprli lokalni zbirni center, kjer bodo pribižniki našli zatočišče. V radovljiski občini, kjer še vedno prebiva 40 beguncov s Hrvatskega, pa še niso občutili množičnega navala iz Bosne. ● D. Z.

Trta pri Škofji Loki, 16. aprila - Vzgojiteljice v traškem vrtcu Peđenjped so minuli četrtek pripravile zanimivo popoldne, ko so pokazale, kako se v vrtcu igrajo z otroki. S prikazom igre ob slikanju s čopičem, striženju, v telovadnicah, ob igriči in pravljicah, so staršem otroci in »tršice« pokazali, kako je lahko prijetno ob skupnem »delu«. Foto: V. Stanovnik

Z javnega pogovora Gorenjskega glasa

Pokoj kot stabilno in zaupanja vredno podjetje

Na javnem pogovoru Gorenjskega glasa s tremi strokovnjaki, ki imajo tako ali drugače opraviti z upokojevanjem, smo skušali zadostiti radovednosti, ki jo zbuja nova pokojninska zakonodaja.

Kranj, 16. aprila - Vsa generacija odraslih zdaj po tisti medgeneracijski pogodbni skrbi za ostarele, vendar je zadnja leta razmerje med aktivno in že upokojenjo generacijo izrazito neskladno. V Sloveniji je že okoli 430 tisoč upokojev, aktivnih zavarovancev pa je le še okoli 600 tisoč. Novi pokojninski zakon skuša z višanjem starostne meje za upokojevitve in še nekaterimi drugimi prijemi obnoviti razmerje v prid slednjih in napolnit pokojninske sklade. Ob uveljavljanju novih predpisov pa potegne kratko tista struktura ljudi, ki jim delovni števec kaže zadnje kilometre in še bolj tisti, ki bi jih predčasna upokojevitev lahko rešila brezposelnosti. Tudi o tem je bila beseda na javnem pogovoru, kjer sta poleg Marka Štrosa z Ministervstva za delo Republike Slovenije sodelovala še VINKO ŠIMNOVEC, direktor Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije v Kranju, in ZDRAVKO GORJANC, pomočnik vodje kadrovskega sektorja v Iskri Tel.

Manj kot dva delavca skrbita za enega upokojenca

»Razmerje, ko manj kot dva delavca skrbita za enega upokojenca (okoli leta 1960 je prišlo pet zavarovancev na upokojevanje), novi zakon popravlja z višjim starostnim pogojem za upokojevitve,« je dejal Marko

Štros. »Moški z nepolno delovno dobo (nad 20 let) se bo lahko upokojil, ko bo dopolnil 63 let. Kdor bo delal polnih 40 let, pa bo šel z naslednjim letom v pokoj pri starosti 55 let in pol, ko bo zakon dokončno zaživel, pa z 58. letom. Za ženske pa sta starostni in delovni pogoji pet let manj. Da ta novost ne bi prehudo udarila upokojevcev v prehodnem obdobju, gre starostna meja postopno navzgor po pol leta. Po drugi strani pa se nesorazmerje popravlja tako, da se širijo možnosti za pokojninsko zavarovanje. Poleg obveznega prihaja tudi možnost prostovoljnega zavarovanja, bodisi v pokojninskem zavodu bodisi v drugih zavarovalnih organizacijah bodisi v podjetjih. Delavci bi se lahko dodatno zavarovali v podjetjih, in sicer tako, da bi podjetje pobiralo od njih denar (tako kot včasih za Čebelico), ga nalagalo pod obrestmi v določenem fondu, ob upokojevitvi pa bi jim ta denar izplačali bodisi kot odpravnino bodisi kot dodatno rento poleg pokojnine iz obveznega zavarovanja. Druga oblika prostovoljnega zavarovanja pa je namenjena ljudem, ki niso zaposleni ali ne opravljajo dejavnosti, ki pride v poštov za obvezno zavarovanje. Kdorkoli služi denar, se bo v prihodnjem lahko zavaroval pod pogojem, da se bo prijavil na zavodu za zaposlovanje in plačeval prispevke (po sedanjih cenah na zavodu za zaposlovanje znaša prispevki najmanj 5.000 tolarjev). Lahko se bodo zavarovale materje z otroki do 7. leta, tisti, ki skrbijo za invalidno osebo (del zavarovanja zanje bo lahko plačevala tudi občina), pa v času študija ali vojaščine. Dodatno zavarovanje bo možno tudi v samem pokojninskem zavodu. Kdor bo imel željo po večji pokojnini, bo lahko poleg obvezne plačeval dodatno premijo. Te stvari bomo še dodelali z dodatnimi predpisi. To je pomembno tudi zato, ker bo treba zavarovancem zagotoviti, da so njihovo

vi prihranki v zavarovalnih organizacijah (zunaj pokojninskega zavoda) varni.«

Denar za pokojninsko zavarovanje se še vedno steka iz prispevne stopnje. Po novem pa naj bi dodali tudi vire kapiitalskega sklada: od lastninjenja naj bi pokojninski sklad dobil od 10 do 20 odstotkov delnic. V pokojninskem zavodu bo osnovan odbor, zadolžen za gospodarno ravnanje s skladom. Če bi imel pokojninski sklad dobiček, ga ne bi delili upokojevci povrh pokojnini, pač pa bi na ta račun znižali prispevke. Danes so prispevne stopnje izredno visoke. Marko Štros je dejal, da gre za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsak mesec 46 odstotkov čiste plači vsakega delavca, in če bi ljudem puščali ta denar po svoje nalagati, bi nedvomno bolje prišli skozi. Ob dejstvu, da na vsakega upokojenca prideta danes komaj dva zavarovanca, morajo biti tudi prispevki večji. Na izkušnji preteklega leta, ko je bila pokojninska skupnost pred bankrotom, so osnovali rezervni sklad, v katerem mora biti najmanj toliko denarja, kot ga je potrebnejša za mesečno izplačilo pokojnini. Zdaj izplačilo ni več ogroženo, je zatrdiril sogovornik, ki je postrezel z novico, da se je pokojnina prav ta dan povečala za 12,7 odstotka in da bodo upokojevci deležni še poračuna za dva meseca nazaj.

Se vajeniška doba vsteva v pokojninsko dobo, če so bili za tisto obdobje plačani vsi prispevki? Kako je z možnostjo dokupa vajeniške dobe? Marko Štros je odgovoril, da ne drži, da bi se vajeniška doba pred letom 1957 brezpogojno štela v delovno dobo. To velja le za nekaj izjemnih primerov, če so bili seveda plačani prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Potrdila o vplačanih prispevkih so zbrana na sedežu SPIZ, Ljubljani. Vendar Vinko Šimnovič opozarja, da najbrž v večini primerov ne gre za plačane polne pokojninske prispevke. Pač pa so v podjetjih delavcem plačevali za vajeniško dobo prispevke za primer nesreč pri delu, ne pa za poln obseg pokojninske pravic. Sicer pa je to mogoče preveriti na sedežu SPIZ, Ljubljana, Kolodvorška 15, kjer so zbrani podatki od leta 1936 dalje. Dejstvo, da ni mogoče dokupiti vajeniške dobe, pa Marko Štros razlagata tako: načeloma je moč kupiti le študijsko dobo po določenem letu starosti. To pa zato, ker postavke pokojninskega zakona predvidevajo, da bo nekdo, ki se je zaposlil pri 18. letu in odslužil 40 let delovne dobe, pri odhodu v pokoj star 58 let. S tem ima normalen pogoj za upokojevitve v letu pred 18. letom starosti mu tako ali tako pridejo odveč. Kdor pa je zadost star in nima dovolj delovnih let, pa lahko po zakonu dokupi do pet let "abstrakte" dobe, ne da bi moral dokazovati, kaj je tistih pet let počel.

Gorenjska se stara: 41.319 upokojevcev

dokupi let in drugimi možnostmi starega zakona pohiteli med upokojevitvijo.

»Vsa ta gibanja so se odražala v velikem številu vlog za upokojevitve in lahko rečemo, da smo zadnji dve leti upokojevili za generacijo več ljudi kot prej,« je ocenil Vinko Šimnovič. »Upamo, da bomo aktivni ljudje lahko zbrali čimveč sredstev za vse uživalce pokojnin. Za gospodarstvo pa bo to težak zalogaj. Razmerje med aktivnimi in upokojevimi prebivalci se je konec minulega leta zmanjšalo na 1,82 proti 1, medtem ko je bila prejšnja leta še 1 proti 3 ali 4. Zaradi tega je potreben prispevki za pokojninsko zavarovanje, zato obremenitev in težave v gospodarstvu.

Trije gostje na udaru vprašanj iz občinstva.

Na Gorenjskem, denimo, imamo marca že 41.319 upokojevcev, od tega 26.469 starostnih, 8.289 invalidskih in 6.561 družinskih. V kranjski občini pa je upokojenih 15.123 ljudi, 10.268 starostno, 2.786 invalidsko in 2.069 družinsko. To je pomemben segment bitja in življa v mladih državi in prav je, da imamo to v zakonu enotno urejeno. Kaže, da ljudje pokojninskemu zavarovanju zaupajo, celo v tolikšni meri, da so pravljeni več vlagati vanj in v svoje večje pravice.«

Dokup delovne dobe kot stava

Del tistega, kar naj bi ljudje več investirali v pokojninsko zavarovanje, prinaša novi zakon z večjimi možnostmi dokupa zavarovalne dobe. Že doslej smo poznali dokup kmečkih let, ki so jih lahko uveljavljali vsi tisti, ki so pred letom 1983 delali na domačih kmetijah. Enako je veljalo za tiste doma pri obrtnikih. Cena tega dokupa je bila v preteklosti precej nizka, je povedal Marko Štros, saj se ni upoštevala valorizacija. In kako priti do cene za kmečko dobo: vzame se konkretna plača zavarovanja v lanskem letu, se valorizira na današnji dan, na to pa se nabiye splošna prispevna stopnja (46 odstotkov na čisto ali nekaj nad 28 odstotkov na brutto plačo). Drugo že znano možnost dokupa poznamo v podjetjih, kjer so dokupovali delovno dobo odvečnim delavcem, ki jim je manjšalo pet let do izpolnitve pogojev za starostno ali predčasno upokojevitve. Ceno so določili tako, da so vzel pokojninsko osnovo, nato pa za vsa-

ko dodatno leto pokojninske dobe priblijejo dva odstotka po lestvici, ki določa pokojnino glede na pokojninsko dobo. To pomnožijo s številom mesecev, ki jih statistika obeta konkretemu zavarovancu, da bo še živel. Za ženske je to število precej višje kot za moške, saj dlje živijo in s tem predvidoma tudi dlje uživajo pokojnino. Dokup te dobe je zelo drag, saj je pet let dokupa za zavarovanca s povprečno visoko pokojnino stalo tudi do 20 tisoč nemških mark. Znan je še en dokup, namreč za tiste, ki so izpolnili starost za upokojevitve, ne pa tudi delovne dobe. Ti lahko kupijo do pet let dobe, da si popravijo pokojnino. Ceno dobijo takole: vsako leto dokupljene pokojninske dobe pomeni 2 odstotka povprečne plače več v pokojnini. To razliko spet množimo s številom mesecev, ki jih statistika predvideva, da bo zavarovanec še živel. Tudi tu so moški (v nasprotju s siceršnjimi pokojninskimi pravicami) na boljšem od žensk, to pa zavoljo statističnih predvičevanj, da živijo sedem let manj od žensk in da se pet let kasneje upokoijo.

Marko Štros je dokup delovne dobe primerjal s stavo. Če bo človek živel še dolgo, se mu dokup splača. Če ne, potem se splača pokojninskemu zavodu!

Največ pa se zdaj govorji o dokupih vojaške in študijske dobe, kar bi po sedanjih cenah stalo okoli 57 tisoč tolarjev, se pravi tisoč mark za leto. Zavarovanci bodo lahko kupili toliko vojaške dobe, kolikor so pač služili (v mornarici, Titovi gardi in KNOJ tudi tri leta) in kolikor je vpisano v vojaško knjižico. Študijske dobe pa bo

Na javnem pogovoru so sosedniki večkrat poudarili, da po novem redne predčasne upokojevitve ne pridejo več v poštov. Pač pa se bodo ob upoštevanju višje starosti in delovne dobe (oba pogoja lahko predčasno upokojevijo samo tisti, ki izpoljujejo naslednje štiri pogoje: ki jim je delo prenehalo zaradi stečaja ali likvidacije podjetja; ki so zaradi operativnih razlogov tehnološki presežek; ki so invalidi II. ali III. kategorije; ki so v zadnjih 24 mesecih 12 mesecev prijavljeni na zavodu za zaposlovanje).

moč za dokončan višješolski študij kupiti dve leti in pol, za visokošolski pa pet let, vstevši tudi absolventski staž.

»Tisti, ki imajo denar, ga lahko naložijo tudi na ta način v svojo pokojnino,« je dejal Marko Štros. »Bolj se bo ta poteza splačala tistem, ki ne posredno odhaja v pokoj. Kdor namreč kupuje dobo vnaprej, za čez 20 let, mu bo denar ležal brez obresti in to je izguba. Kdor pa se upokojuje jutri, bo imel na ta račun takoj naslednji mesec višjo pokojnino. Najbolj pa se bo splačalo tistemu, ki se bo zaradi dokupa let lahko prej upokoil in mu ne bo treba čakati polne dobe ali starosti. Kdor bo torej šel v od kup, bo šel preračunano in z upanjem, da bo dovolj dolgo živel, da bo lahko užil vplačno.«

Novi pokojninski zakon poleg prihodnjih zajema tudi sedanje upokojevitve. Ti so bili sprva nezaupljivi do nove zakonodaje, misleč, da jim bo kaj odvzela. Ždaj pa je že jasno, da so novem na boljšem, saj se njihove pokojnine brez dodačnih pogojev mesečno povečujejo tako kot plače, seveda z zamudo, za katero je kriva statistika. »Ker je zavod za statistiko danes objavil, da so se plače februarja povečale za 12,7 odstotka, se bodo pokojnine za toliko povečale od 1. februarja na prej, dobili pa bodo še razliko za februar in marec,« je v četrtek povedal Marko Štros. Dodal je sicer, da sprotna valorizacija hitreje praznijo sklad, vendar zaradi polnega rezervnega sklada ni bojazni za izplačilo. Pač pa se pokojninski skladi praznijo hitreje kot prej, nekaj "zaslug" pri tem pa ima tudi novost iz zdravstvenega zavoda, ki je po novem zapeljala tudi upokojevitve.

Naložba v socialni mir

Pokoj je očitno dokaj stabilen in likvidno podjetje, zato se ljudje z zaupanjem vključujejo

Bojni posvet: kdaj v pokoj?

Moški so na boljšem samo pri dokupih let.

vanj. Mnoga podjetja v stiski so upokojevanje v preteklih letih izkoristila kot način reševanja kadrovskih presežkov, med njimi tudi nekdanja Iskra Telematika. Te izkušnje je na javnem pogovoru nanihal Zdravko Štros.

deva obvezno izplačilo odpravnine. To je sicer prav in v Iskri Tel bodo uvedli dodatne stimulacije, da bodo ljudje hoteli biti presežki, v mnogih firmah pa bo ta pogoj verjetno precej zmanjšal predčasne upokojitve, namesto tega pa bo več stečajev, vzporednih firm in podobnega. Še manj spodbudno pa je povečevanje starosti, kar praktično izloča možnost pravnih institutov, kot so dokupi in predčasne upokojitve. V Iskri Tel so se jih posluževali zlasti pri mlajših delavcih, z višanjem starostne meje pa se je batiti, da bi ostalo na cesti več starejših delavcev. Dokupi zanje pa so izredno dragi in monopolistični. Zato je Zdravko Gorjanc predlagal sprejem nekakšnega socialnega kodeksa, ki bi uravnaval različne neuskajene zakone in bi ljudje z določeno starostjo in delovno dobo, ki izpadajo iz zakonskih rešitev, vendar nekako dospeli v počoj.

»Za ljudi, ki na zavodu za zaposlovanje čakajo na upokojitev, bi kazalo sprejeti neko rešitev, da bi po izteku dveh (ne petih) let ne ostali na cesti, pač pa bi potem res imeli možnost upokojitve,« je predlagal Zdravko Gorjanc. »Zavod za zaposlovanje pa nam zmanjšuje tudi sofinanciranje dokupa let za dve tretjini. Prej je zavod izjemno visoko finančiral doke upravnine, lani do treh let, zdaj pa eno samo leto do polovice. Predlagal bi tudi, da bi se lestvica, koliko časa je lahko kdo na zavodu za zaposlovanje, ne ustavila pri dveh letih. Naj bo odprta, da ne bodo udarjene kategorije težje zaposljivih starejših ljudi. Imamo denimo žensko z 29 leti delovne dobe staro 45 let, za katero po zakonodaji ni druge možnosti, kot da se znajde na cesti. Predlagam tudi, da bi uveli nekakšno interno upokojevanje. Firma bi lahko prek internih ali zunanjih skladov "upokojila" delavce, ki so odveč in jim manjka nekaj mesecov delovne dobe ali starosti za počoj. Da ne bi tri leta (ali za vselej) ostali na cesti, jih firma upokoji in jim šteje leta toliko

časa, da bi potem na zavodu za zaposlovanje čakali upokojitev.«

Gorjanc, pomočnik vodje kadrovskega sektorja v Iskri Tel, naslednici nekdanje Telematike:

»Telematika je ena prvih tovarn, kjer smo orali ledino v kadrovskem pogledu in se odločili, da gremo v razreševanje odvečnih delavcev in ne morebiti v stečaj. V sedanji Iskri Tel smo znižali nezaposlenost za okoli 400 delavcev, od tega sta menda le dva ostala na cesti. Tak način je dobra ekonomika naložba za firmo, za socialni mir, tudi za družbo, zlasti pa za človeka. S tem smo začeli leta 1988. Ker zakon predvideva, da gre lahko delavec v predčasnem pokoj le ob njegovem soglasju, smo uvedli občutne stimulacije dveh vrst: za zmanjšano pokojnino in na manjšajočo pokojninsko dobo. Ker je učinkovalo, so nas posneli tudi drugi. Ko je firmo v letu 1990 prevzel polovično tuji partner, so se zadeve zaostrile, mi pa nestрпno čakali na novo zakonodajo. Prešli smo na sistem pomoči za delavce, ki so predčasno odšli. Kasneje, ko je zakon dajal možnost odpravnin in dokupov, pa smo se poslužili tega, spet z izjemno dobrimi izkušnjami. Že tedaj so nas ovirali neuskajeni zakoni, vendar je razumno sodelovanje s SPIZ omogočilo, da smo ljudi formalno deklarirali kot presežki in dokupovali delovno dobo, v svoje akte pa držno zapisali, da je vsak, ki izpolnjuje pogoje za pokoj, lahko presežek.«

Socialni kodeks

Kot je dejal sogovornik, se je novi pokojninski zakon precej približal njihovim dosedanjim rešitvam, le da mora delavec poslej biti dejanski, ne več formalni presežek. To že predvi-

V pokoj z zavoda za zaposlovanje

jitev, bi kazalo sprejeti neko rešitev, da bi po izteku dveh (ne petih) let ne ostali na cesti, pač pa bi potem res imeli možnost upokojitve,« je predlagal Zdravko Gorjanc. »Zavod za zaposlovanje pa nam zmanjšuje tudi sofinanciranje dokupa let za dve tretjini. Prej je zavod izjemno visoko finančiral doke upravnine, lani do treh let, zdaj pa eno samo leto do polovice. Predlagal bi tudi, da bi se lestvica, koliko časa je lahko kdo na zavodu za zaposlovanje, ne ustavila pri dveh letih. Naj bo odprta, da ne bodo udarjene kategorije težje zaposljivih starejših ljudi. Imamo denimo žensko z 29 leti delovne dobe staro 45 let, za katero po zakonodaji ni druge možnosti, kot da se znajde na cesti. Predlagam tudi, da bi uveli nekakšno interno upokojevanje. Firma bi lahko prek internih ali zunanjih skladov "upokojila" delavce, ki so odveč in jim manjka nekaj mesecov delovne dobe ali starosti za počoj. Da ne bi tri leta (ali za vselej) ostali na cesti, jih firma upokoji in jim šteje leta toliko

časa, da bi potem na zavodu za zaposlovanje čakali upokojitev.«

Upokojevanje ni rešitev za brezposelnost

Predčasno upokojevanje je v minulih letih elegantno in neboleče rešilo brezposelnosti mnoge ljudi. Toda države ni mogoče rešiti tako, da upokojujemo še sorazmerno mlade ljudi, je na naše vprašanje o smiselnosti uvajanja "strožjih zakonskih pogojev v času največje brezposelnosti odgovoril Marko Štros. V svetu so starostni pogoji za upokojitev celo višji kot 63 in 58 let, je dodal. Sicer pa vidi rešitev brezposelnosti v iskanju dela in uvajjanju novih delovnih mest. Že zdaj je razmerje med aktivnimi in upokojenimi 1,8 proti 1, zaradi tega zlepa ne moremo napолнiti skladov. Ob vecjem upokojevanju bi morali bodisi znižati pokojnine bodisi zvišati prispevno stopnjo. Tako pa je bolje, da isti denar istih davkopalcev namenimo gospodarskemu razvoju in novim delovnim mestom. Brezposelnost je treba reševati aktivno, pomagati podjetjem, da ne bodo šla v stečaj, pomagati delavcem, da si poiščijo samostojno delo, ne pa jih še mlade nasilno riniti v pokoj. Seveda je ta problem videti drugačen z makro ravni kot z vidika nekega podjetja v stiski. Zato je Zdravko Gorjanc k temu pripomnil, da je zakon vendarle neskladen, ker z večanjem starostne meje praktično opušča možnost dokupa let do predčasne pokojnine, poprej pa so se te možnosti velikokrat posluževali.

Kaj potem, ko nekomu preteče obdobje na zavodu za zaposlovanje, je zanimalo nekaj ljudi iz občinstva. Po zakonu o zavarovanju za primer brezposelnosti ima človek, ki je izgubil delo, najprej pravico do nadomestila, je odgovoril Marko Štros. Ko pretečeta dve leti na zavodu za zaposlovanje in človeku manjkajo manj kot tri leta do upokojitve, se na zavodu dogovori, da mu podaljšajo pravico do nadomestila. Slednje naj bi prejmal toliko časa, da doseže pogoje za upokojitev po starem zakonu, če je bil na zavodu za zaposlovanje pred sprejetjem novega zakona.

»Za ljudi, ki na zavodu za zaposlovanje čakajo na upokojitev,

da bi kazalo sprejeti neko rešitev, da bi po izteku dveh (ne petih) let ne ostali na cesti, pač pa bi potem res imeli možnost upokojitve,« je predlagal Zdravko Gorjanc. »Zavod za zaposlovanje pa nam zmanjšuje tudi sofinanciranje dokupa let za dve tretjini. Prej je zavod izjemno visoko finančiral doke upravnine, lani do treh let, zdaj pa eno samo leto do polovice. Predlagal bi tudi, da bi se lestvica, koliko časa je lahko kdo na zavodu za zaposlovanje, ne ustavila pri dveh letih. Naj bo odprta, da ne bodo udarjene kategorije težje zaposljivih starejših ljudi. Imamo denimo žensko z 29 leti delovne dobe staro 45 let, za katero po zakonodaji ni druge možnosti, kot da se znajde na cesti. Predlagam tudi, da bi uveli nekakšno interno upokojevanje. Firma bi lahko prek internih ali zunanjih skladov "upokojila" delavce, ki so odveč in jim manjka nekaj mesecov delovne dobe ali starosti za počoj. Da ne bi tri leta (ali za vselej) ostali na cesti, jih firma upokoji in jim šteje leta toliko

časa, da bi potem na zavodu za zaposlovanje čakali upokojitev.«

časa, da bi potem na zavodu za zaposlovanje čakali upokojitev.«

Upokojevanje ni rešitev za brezposelnost

Predčasno upokojevanje je v minulih letih elegantno in neboleče rešilo brezposelnosti mnoge ljudi. Toda države ni mogoče rešiti tako, da upokojujemo še sorazmerno mlade ljudi, je na naše vprašanje o smiselnosti uvajanja "strožjih zakonskih pogojev v času največje brezposelnosti odgovoril Marko Štros. V svetu so starostni pogoji za upokojitev celo višji kot 63 in 58 let, je dodal. Sicer pa vidi rešitev brezposelnosti v iskanju dela in uvajjanju novih delovnih mest. Že zdaj je razmerje med aktivnimi in upokojenimi 1,8 proti 1, zaradi tega zlepa ne moremo napолнiti skladov. Ob vecjem upokojevanju bi morali bodisi znižati pokojnine bodisi zvišati prispevno stopnjo. Tako pa je bolje, da isti denar istih davkopalcev namenimo gospodarskemu razvoju in novim delovnim mestom. Brezposelnost je treba reševati aktivno, pomagati podjetjem, da ne bodo šla v stečaj, pomagati delavcem, da si poiščijo samostojno delo, ne pa jih še mlade nasilno riniti v pokoj. Seveda je ta problem videti drugačen z makro ravni kot z vidika nekega podjetja v stiski. Zato je Zdravko Gorjanc k temu pripomnil, da je zakon vendarle neskladen, ker z večanjem starostne meje praktično opušča možnost dokupa let do predčasne pokojnine, poprej pa so se te možnosti velikokrat posluževali.

Kaj potem, ko nekomu preteče obdobje na zavodu za zaposlovanje, je zanimalo nekaj ljudi iz občinstva. Po zakonu o zavarovanju za primer brezposelnosti ima človek, ki je izgubil delo, najprej pravico do nadomestila, je odgovoril Marko Štros. Ko pretečeta dve leti na zavodu za zaposlovanje in človeku manjkajo manj kot tri leta do upokojitve, se na zavodu dogovori, da mu podaljšajo pravico do nadomestila. Slednje naj bi prejmal toliko časa, da doseže pogoje za upokojitev po starem zakonu, če je bil na zavodu za zaposlovanje pred sprejetjem novega zakona.

»Za ljudi, ki na zavodu za zaposlovanje čakajo na upokojitev,

da bi kazalo sprejeti neko rešitev, da bi po izteku dveh (ne petih) let ne ostali na cesti, pač pa bi potem res imeli možnost upokojitve,« je predlagal Zdravko Gorjanc. »Zavod za zaposlovanje pa nam zmanjšuje tudi sofinanciranje dokupa let za dve tretjini. Prej je zavod izjemno visoko finančiral doke upravnine, lani do treh let, zdaj pa eno samo leto do polovice. Predlagal bi tudi, da bi se lestvica, koliko časa je lahko kdo na zavodu za zaposlovanje, ne ustavila pri dveh letih. Naj bo odprta, da ne bodo udarjene kategorije težje zaposljivih starejših ljudi. Imamo denimo žensko z 29 leti delovne dobe staro 45 let, za katero po zakonodaji ni druge možnosti, kot da se znajde na cesti. Predlagam tudi, da bi uveli nekakšno interno upokojevanje. Firma bi lahko prek internih ali zunanjih skladov "upokojila" delavce, ki so odveč in jim manjka nekaj mesecov delovne dobe ali starosti za počoj. Da ne bi tri leta (ali za vselej) ostali na cesti, jih firma upokoji in jim šteje leta toliko

časa, da bi potem na zavodu za zaposlovanje čakali upokojitev.«

Upokojevanje ni rešitev za brezposelnost

Predčasno upokojevanje je v minulih letih elegantno in neboleče rešilo brezposelnosti mnoge ljudi. Toda države ni mogoče rešiti tako, da upokojujemo še sorazmerno mlade ljudi, je na naše vprašanje o smiselnosti uvajanja "strožjih zakonskih pogojev v času največje brezposelnosti odgovoril Marko Štros. V svetu so starostni pogoji za upokojitev celo višji kot 63 in 58 let, je dodal. Sicer pa vidi rešitev brezposelnosti v iskanju dela in uvajjanju novih delovnih mest. Že zdaj je razmerje med aktivnimi in upokojenimi 1,8 proti 1, zaradi tega zlepa ne moremo napолнiti skladov. Ob vecjem upokojevanju bi morali bodisi znižati pokojnine bodisi zvišati prispevno stopnjo. Tako pa je bolje, da isti denar istih davkopalcev namenimo gospodarskemu razvoju in novim delovnim mestom. Brezposelnost je treba reševati aktivno, pomagati podjetjem, da ne bodo šla v stečaj, pomagati delavcem, da si poiščijo samostojno delo, ne pa jih še mlade nasilno riniti v pokoj. Seveda je ta problem videti drugačen z makro ravni kot z vidika nekega podjetja v stiski. Zato je Zdravko Gorjanc k temu pripomnil, da je zakon vendarle neskladen, ker z večanjem starostne meje praktično opušča možnost dokupa let do predčasne pokojnine, poprej pa so se te možnosti velikokrat posluževali.

Kaj potem, ko nekomu preteče obdobje na zavodu za zaposlovanje, je zanimalo nekaj ljudi iz občinstva. Po zakonu o zavarovanju za primer brezposelnosti ima človek, ki je izgubil delo, najprej pravico do nadomestila, je odgovoril Marko Štros. Ko pretečeta dve leti na zavodu za zaposlovanje in človeku manjkajo manj kot tri leta do upokojitve, se na zavodu dogovori, da mu podaljšajo pravico do nadomestila. Slednje naj bi prejmal toliko časa, da doseže pogoje za upokojitev po starem zakonu, če je bil na zavodu za zaposlovanje pred sprejetjem novega zakona.

»Za ljudi, ki na zavodu za zaposlovanje čakajo na upokojitev,

da bi kazalo sprejeti neko rešitev, da bi po izteku dveh (ne petih) let ne ostali na cesti, pač pa bi potem res imeli možnost upokojitve,« je predlagal Zdravko Gorjanc. »Zavod za zaposlovanje pa nam zmanjšuje tudi sofinanciranje dokupa let za dve tretjini. Prej je zavod izjemno visoko finančiral doke upravnine, lani do treh let, zdaj pa eno samo leto do polovice. Predlagal bi tudi, da bi se lestvica, koliko časa je lahko kdo na zavodu za zaposlovanje, ne ustavila pri dveh letih. Naj bo odprta, da ne bodo udarjene kategorije težje zaposljivih starejših ljudi. Imamo denimo žensko z 29 leti delovne dobe staro 45 let, za katero po zakonodaji ni druge možnosti, kot da se znajde na cesti. Predlagam tudi, da bi uveli nekakšno interno upokojevanje. Firma bi lahko prek internih ali zunanjih skladov "upokojila" delavce, ki so odveč in jim manjka nekaj mesecov delovne dobe ali starosti za počoj. Da ne bi tri leta (ali za vselej) ostali na cesti, jih firma upokoji in jim šteje leta toliko

časa, da bi potem na zavodu za zaposlovanje čakali upokojitev.«

Upokojevanje ni rešitev za brezposelnost

Predčasno upokojevanje je v minulih letih elegantno in neboleče rešilo brezposelnosti mnoge ljudi. Toda države ni mogoče rešiti tako, da upokojujemo še sorazmerno mlade ljudi, je na naše vprašanje o smiselnosti uvajanja "strožjih zakonskih pogojev v času največje brezposelnosti odgovoril Marko Štros. V svetu so starostni pogoji za upokojitev celo višji kot 63 in 58 let, je dodal. Sicer pa vidi rešitev brezposelnosti v iskanju dela in uvajjanju novih delovnih mest. Že zdaj je razmerje med aktivnimi in upokojenimi 1,8 proti 1, zaradi tega zlepa ne moremo napолнiti skladov. Ob vecjem upokojevanju bi morali bodisi znižati pokojnine bodisi zvišati prispevno stopnjo. Tako pa je bolje, da isti denar istih davkopalcev namenimo gospodarskemu razvoju in novim delovnim mestom. Brezposelnost je treba reševati aktivno, pomagati podjetjem, da ne bodo šla v stečaj, pomagati delavcem, da si poiščijo samostojno delo, ne pa jih še mlade nasilno riniti v pokoj. Seveda je ta problem videti drugačen z makro ravni kot z vidika nekega podjetja v stiski. Zato je Zdravko Gorjanc k temu pripomnil, da je zakon vendarle neskladen, ker z večanjem starostne meje praktično opušča možnost dokupa let do predčasne pokojnine, poprej pa so se te možnosti velikokrat posluževali.

Kaj potem, ko nekomu preteče obdobje na zavodu za zaposlovanje, je zanimalo nekaj ljudi iz občinstva. Po zakonu o zavarovanju za primer brezposelnosti ima človek, ki je izgubil delo, najprej pravico do nadomestila, je odgovoril Marko Štros. Ko pretečeta dve leti na zavodu za zaposlovanje in človeku manjkajo manj kot tri leta do upokojitve, se na zavodu dogovori, da mu podaljšajo pravico do nadomestila. Slednje naj bi prejmal toliko časa, da doseže pogoje za upokojitev po starem zakonu, če je bil na zavodu za zaposlovanje pred sprejetjem novega zakona.

»Za ljudi, ki na zavodu za zaposlovanje čakajo na upokojitev,

da bi kazalo sprejeti neko rešitev, da bi po izteku dveh (ne petih) let ne ostali na cesti, pač pa bi potem res imeli možnost upokojitve,« je predlagal Zdravko Gorjanc. »Zavod za zaposlovanje pa nam zmanjšuje tudi sofinanciranje dokupa let za dve tretjini. Prej je zavod izjemno visoko finančiral doke upravnine, lani do treh let, zdaj pa eno samo leto do polovice. Predlagal bi tudi, da bi se lestvica, koliko časa je lahko kdo na zavodu za zaposlovanje, ne ustavila pri dveh letih. Naj bo odprta, da ne bodo udar

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja modne fotografije *Dean Dubokovič*. V stebriščni dvorani Mestne hiše je na ogled razstava tekstilnega oblikovanja avtorice *Maričke Rakovec*. V galeriji Mestne hiše pa je na ogled pregledna razstava slikarja *Poldeta Miheliča*, v mali galeriji Mestne hiše pa razstavlja akad. slikar *Darko Slavec*. V galeriji Pungrat razstavlja akad. slikar *Zmago Puhar*.

JESENICE - V razstavnem salonu DOLIK razstavlja barvne fotografije *Adi Fink*, kandidat mojstra fotografije. V razstavnem prostoru Viktorja Gregorača na Javorniku razstavlja slike *Janez Ambrožič*, član Dolika. V bistorju Želva na Čufarjevem trgu se z grafičnim oblikovanjem predstavlja *Janja Oslaj* iz kraja. V pizzeriji Ajdna v Žirovnici razstavlja *Klemen Čebulj* s kolekcijo fotografij V mreži.

VRBA - Prešernova hiša je odprta vsak dan od 9. do 16. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 17. ure, ob ponedeljkih zaprto.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan od 9.30 do 13. ure, ob nedeljah med 12. do 16. uro, ob sobotah zaprto.

KRANJSKA GORA - Liznjekova hiša je odprta vsak dan od 10. do 17. ure, v ob ponedeljkih zaprto.

RADOVLJICA - V Sivčevi hiši je na ogled razstava likovnih del *Viljema Jakopina*. V avli radovljiske občine je na ogled razstava osnutkov in prototipov za Linhartove spominke.

BEGUNJE - V galeriji Avenisk je na ogled pregledna razstava slikarskih del akad. slikarja *Jake Torkarja*.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji I. Groharja je na ogled razstava slik kitajske slikarke *Wang Huiqin*. V galeriji ZKO-Knjižnice je na ogled razstava slik prof. *Borisa Zuliana* iz Trsta. *Zbirke Loškega muzeja* so na ogled vsak dan od 9. do 17. ure, razen ponedeljka. V galeriji Loškega gradu razstavlja *Andrej Pibernik*. V okroglem stolpu je na ogled razstav fotografij uprizoritev *Škofjeloškega pasjonata* iz leta 1936. V knjižnici I. Tavčarja bo v četrtek, 23. aprila, ob 18. uri FKK A. Ažbe predvaja *diapositive* na temo SMEH.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja plastike na temo Popotovanja akad. kipar *Cene Ribnikar*.

KAMNIK - V kavarni Veronika razstavlja slike akad. kipar *Jože Vrščaj*.

LJUBLJANA - V Narodnem muzeju, Prešernova 20 bosta do septembra letos na ogled razstavi Gradovi umirajo, fabrike nastajajo - *Industrijsko oblikovanje v 19. stoletju ter razstava Denarništvo v antiki na Slovenskem*. Razstavi sta odprti vsak dan, razen ponedeljka, med 10. in 18. uro, ob nedeljah od 10. do 13. ure.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

RADOVLJICA: RECITAL - V dvoranici radovljiske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 dramska skupina iz Boh. Bistrica predstavlja poezijo Marije Mencinger v recitalu z naslovom *Moj svet v pesem ujet*. Sodeluje tudi moški kvartet z Jereku.

JESENICE: GOSTOVANJE PRESERNOVEGA GLEDALIŠČA - V petek, 24. aprila, ob 19.30 gostuje v Gledališču Tone Čufar kranjsko Prešernovo gledališča z uspešnico Edwarda Albeeja *KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLE*.

RAZSTAVA MODNE FOTOGRAFIJE

V galeriji Prešernove hiše se s samostojno razstavo predstavlja fotograf *Dean Dubokovič*, ki se poklicno ukvarja z modno fotografijo.

Javne funkcije fotografskega medija so se v polni meri zavedeli reklamni in modni fotograf, vsaj-tisti z izrazitejšimi poklicnimi in ustvarjalnimi ambicijami. Mednje bi namreč lahko uvrstili tudi Deana Dubokoviča. Fotografije so v modnih revijah in jurnalih sicer pisani, atraktivni, a vendarle nemi pravokotniki, zato mora biti njihovo sporočilo, če hočejo učinkovati na prvi hip, dinamično in privlačno ter vabljivo formulirano. Malce presentativna, a zato nadvse učinkovita je odločitev Deana Dubokoviča za "promocijski" in za naše razmere skorajda monumentalen format barvnih fotografiskih povečav, izdelanih posebej v razstavne namene. Je že res, tega se Dean Dubokovič tudi dobro zaveda, da sodobni marketing pri nas vse bolj stimulira samo še oblike reprezentativnega značaja, ki praviloma niso poglaviten namen zogli same sebi, temveč so namenjene predvsem potencialnemu kupcu.

Ceprav je modna fotografija v interpretativnem smislu manj ambiciozna, kot večina drugih vej fotografskega ustvarjanja, ki najde svoje mesto tudi na galerijskih stenah (pogrešan je skorajda vsak pripovedni element), pa ji nikakor ni tuja sposobnost likovne izraznosti. Za profesionalno obvladovanje svojega poklica morata biti modnemu fotografu lastna tudi likovna kultura in poznavanje veljavnih estetskih in izvenestetskih kriterijev. Obvladovati občutek za formalno dogmanost posnetka in znati organizirati motiv v neko vabljivo oblikovanje celoto - v primeru večine fotografij Deana Dubokoviča torej v dinamično sporočilo.

Napak bi bilo dela Deana Dubokoviča, predstavljena na njegovi samostojni razstavi, označiti zogli za modne fotografije, kajti enake pozornosti, kot jo avtor namenja reklamiranim elegantnim oblačilom in modnim dodatkom, so deležni tudi manekeni, ali, bolje rečeno, protagonisti njegovih fotografij. Med njimi in fotografom se je ustvaril dialog. Dean Dubokovič ni samo preprost zapisovalec, temveč tudi iniciator kompozicijske in likovne zgradbe fotografskega posnetka, v katerem se spontano skorajda vedno izkaže za skrbno naštudirano držo. V takih posnetkih je vedno dovolj prostora tudi za vizualno identiteto manekenov in za izgrajevanje njegovega imagea, tako da sta na koncu zadovoljna oba - fotograf in maneken, zraven pa tudi naročnik, saj se prezentacija (registracija) neke modne kolekcije na fotografijah Deana Dubokoviča zlahka spremeni v njeni reprezentacijo (goverico) v najboljšem pomenu besede.

Damir Globočnik

Sveže ideje mladih radovljiskih oblikovalcev

LINHART KOT SIMBOL MESTA

Radovljica, 18. aprila - V avli občinske skupščine Radovljicanom že ves teden na ogled izredno zanimiva razstava; predstavljeni so namreč osnutki in prototipi izdelkov pod skupnim naslovom Linhart tako ali drugače. Devet mladih radovljiskih oblikovalcev prikazuje obilico izvirnih idej za spominke, dokumente in druge promocijske predmete, ki bi lahko čim bolj pristno prikazali oziroma predstavili Radovljico, še najbolj znano prav kot rojstno mesto znanega zgodovinarja in dramatika Antona Tomaža Linharta.

Petra in Primož Černe, oba študenta Akademije za likovno umetnost, pravita, da sta se prijavila na natečaj ravno zaradi tega, ker ju je kot Radovljican problematika izredno zanimala. Petra Černe pravi: "Radovljica nima nobenega svojega predmeta, spominka ali česa podobnega, kar bi lahko ponudila svojim oblikovalcem, turistom in tudi domačinom, niti lepe razglednice ne. Zato se mi je vse skupaj zdelo celo bolj potreba kot iziv. Mislim, da je že skrajni čas, da je končno sproženo tudi to vprašanje in sicer na način, ki omogoča spodobno raven rešitev problema. Predvsem glede na to, da gre pri Linhartu za osebnost mednarodnih razsežnosti." Mnemu se pridružuje tudi njen brat in sooblikovalec izdelkov, ki sta jih predstavila, ki je prepričan, da celo Radovljican Linhart premalo poznajo. Zato sta se na začetku dela lotila z obsegno analizo vsega dostopnega gradiva, povezanega z Linhartom. "In ko se enkrat v stvar zagrežeš, se ne ustaviš več - kar samo te žene naprej." Kljub temu da so imeli mladi ustvarjalci časa le dober mesec, se je na razstavi nabralo zelo veliko število najrazličnejših izdelkov: šatljive, svinčniki, ovojni in pisemski papir, osnutili za plakete in druge dokumente, pečatni material, vzorci za blago in priponke iz žlahtnih kovin. Vseveda na temo in v smislu Linharta.

Primož in Petra Černe sta Linhartov lik postavila korak nazaj, v njunih izdelkih se Linhartova glava dejansko ne pojavlja." Silhueta sama se nama ni zdelo toliko zanimiva, da bi moralna striktno vztrajati na njej," pravita. "Šlo nama je za širši prikaz časa, v katerem je Linhart živel."

Polona Čeh se je odločila za pisemski in ovojni material.

V projektu so sodelovali: Polona Čeh, Petra in Primož Černe, Andrej Čufer ml., Tanja Egart, Sonja Eržen, Mariza Monti, Barbara Kokalj in Meta Petriček.

Pravti, da zato, ker se že ves čas šolanja ukvarja z designom, pa tudi zato, ker jo moti, da je pri nas vse, kar kupiš, ponavadi zavito v zares neestetski papir.

"Všeč mi je, če nekaj kupim in mi je tudi na zunaj všeč," pravi, zato se je tudi odločila za izdelke, na katerih je Linhartov lik v kombinaciji z nežno rumeno barvo: "Želela sem nekaj nežnega, nevsičivega in nekaj časa nihala med zeleno in rumeno, toda ker se mi je na koncu zelenza zdela še vedno zelo agresivna, sem se odločila za rumeno." Polona Čeh upa, da bodo ponujene izdelke sprejeli

tako Radovljican kot tudi tujci. Prav tako vsi ostali oblikovalci, ki so s svojimi osnutki ponudili mesto priložnost za kvalitetno promocijo v svet, kajti uspeha ne prinaša samo tisto, kar konkretno ponujamo, važno je namreč, kako ponujamo, posebej v Radovljici, ki naj bi bila turistično mesto. In ne le turisti in oblikovalci, tudi domačini naj imajo možnost in priložnost, da se na vsakem karku srečujejo z lepim: s tistim, kar nam je dal Linhart in s tistim, kar so nam dali mladi oblikovalci zaradi njega in po njem. ● Marjana Ahačič, foto: Polona Kragelj

Primož Černe: Tema Linhart tako in drugače je izredno zanimiva, marsikaj bi se v tem smislu še dalo narediti. Seveda pa čakamo, kako bodo stvari tekle naprej.

Polona Čeh: Mislim, da so Radovljican kar sprejemljivi za projekte, kakršen je tale. Sicer pa se mi zdi, da je lik Linharta edini simbol, po katerem Radovljico poznajo tudi drugod.

Naša pesem - mednarodni izviri

NAŠA PESEM - MEDNARODNI IZZIV

Ljubezen do petja preveva malodane sleherne Slovenca. Množice ljubiteljev zborovske pesmi prepevajo v številnih pevskih zborih širom po domovini, kar nekaj tistoč se jih vsako leto zbere v Sentividu na Taboru, vsaki dve leti pa se cvet slovenskega zborovstva zbere v Mariboru, kjer na tekmovanju Naša pesem preskuša svoje sposobnosti in kvalitete.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Maribora ter Slovenska pevska zveza so 12. zborovsko tekmovanje, ki je potekalo pod motom "Musica, noster amor! - Glasba, naša ljubezen, naj pevem bo spremnica zvesta", pripravili z resnično ljubezno, saj je bilo vzdušje na tekmovalnih koncertih nadvse prijazno. Tekmovali so zbori, pevci, absolutni zmagovalci pa je bila glasba.

Če smo morda pred dvema letoma mislili, da prihaja slovensko zborovsko petje v krizo, pa je pet letnošnjih tekmovalnih koncertov pokazalo, da smo se vendar sposobni meriti v mednarodni konkurenči, čeprav sta manjkala dva pomembnejša zbor: APZ Tone Tomšič in Consortium musicum iz Ljubljane. Tuji zbori so bili dobri, vendar je bil boljši od naših le Mešani zbor iz Nižnjega Novgoroda (Ruska federacija) v ljudski pesmi. Svežina, ki so jo prinesli tuji zbori na mariborski oder, pa sicer ni resneje ogrozila naših zborov.

Petčlanska mednarodna žirija, ki ji je predsedoval dirigent Marko Munih iz Ljubljane, je ocenjevala prepričljivost izvedbe, tehnično pripravljenost zborov in zahtevnost tekmovalnega programa. Kljub visoki kakovosti in pripravljenosti vseh zborov, ki so se udeležili tekmovanja, pa sta daleč daleč pred vsemi izstopala mlada dirigenta Matjaž Šček z Ljubljanskimi madrigalisti in Andraž Hauptman z vokalno skupino Ave. V konkurenči med temi dvema je imela žirija nedvomno težko delo, pa vendar so na koncu Ljubljanski madrigalisti - upravičeno - pobrali skoraj vse lisorike: 1. nagrada za izvirno zborovsko pesem, 1. nagrada za najboljši mešani zbor, priznanje za najboljšo izvedbo skladbe Jakoba Gallusa in za prepričljiv nastop zborov, ki je prvič na Naši pesmi.

Maribor je pokazal še nekaj: v prihodnosti lahko računamo na dve strukture zborovskih ljubiteljev - na številne, ki ob vsakdanjem delu najdejo sprostitev v zborovskem petju pod vodstvom strokovne roke in na (predvsem mlade) redkejše vokalne skupine, v katerih se zbirajo glasbeni izobraženi pevci, marsikaj profesionalci, ki pa jim je seveda muziciranje v zboru tudi višja oblika osebnega izpovedovanja. Maribor '94 bo torej velik izvod in odgovor na vsa današnja vprašanja.

Tomaž Boles

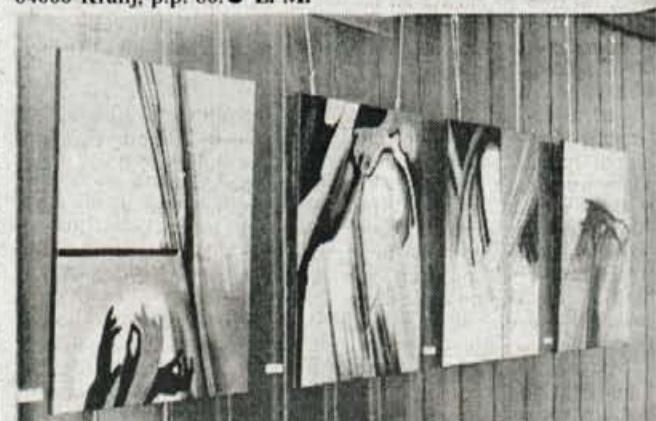
POLETNI IDRIART

Bled - Letošnji mednarodni kulturni festival IDRIART se bo julija že osmič ustavljal na Bledu. Tokrat so festivalska dogajanja od 10. do 17. julija vpeti v tako imenovano Kulturno karavano, s katero tokrat festivalski dogodki povezujejo svet od vzhoda do zahoda.

Letošnji festivalski dogodki se začenjajo v Peruju in Braziliji, nadaljujejo pa v Romuniji, se preselijo na Bled in čez Korosko, Češko Slovaško, Nemčijo in Rusijo potujejo do Moskve in Mongolije in se iztečejo na Kitajskem v Tibetu. Blejski festival bo torej člen v tej verigi prireditev, ki jih zdaj že več kot desetletje pripravlja Institut za razvijanje medkulturnih odnosov iz Ženeve.

Prve tri dni so v programu letošnjega dogajanja na Bledu sezminari; o waldorfski pedagogiki, euritmiji, biodinamičnem, poljedelstvu, duhovni zgodovini in uredničevanju notranjega in zunanjega miru, meditaciji in njenih tehničnih nasprotkih, antropozofiskem aspektu družbene ureditve, o antropozofski medicini za zdravilne, predavanja o kulturi in drugo.

Drugi del festivala, ki se bo uradno odpril 13. julija zvečer s koncertom Komornega orkestra RTV Slovenije, se bo dogajal na popotovanju po pokrajini - en dan od Jošta do Crnogroba in Škofje Loke z vmesnimi koncerti (na Joštu violonist Miha Pogačnik, čembalistka Marija Namitscheva, ter orgelski koncert v Crnogrobu in koncert v loški kapucinski cerkvi) in predavanji. Drugi izlet bo pod Šoštanjsko planino in Ratitovcem s postanki v Sp. Sorici (koncert budimpešanskega kvarteta Kodaly in v Sp. Danjah (koncert Tria Tutamora Slovenica). En vmesni dan se bo dogajal na Bledu s predavanji o ekologiji poslušanja glasbe in spoznavanje umetnosti in narave ter koncerti na Blejskem otoku in v Festivalni dvorani. Tretji popotovalni dan obsegajo Koroško s spoznavanjem njene kulturne zgodovine, koncerti in predavanji. Podrobnejše informacije in programe ima na voljo Odbor festivala Idriart, 64000 Kranj, p.p. 80. ● L. M.

Skofja Loka - V galeriji ZKO-Knjižnica te dni razstavlja tržaški slikar Boris Zulian. Njegovo likovno gvorilico so v nekaterih slovenskih razstavniščih pred časom že spoznali, tokrat pa se prvič predstavlja v enem od gorenjskih razstavnišč. - Foto: Polona Kragelj

Agromehanika

Hrastje 52 a

064/324-033, 324-034

Torek, 21. aprila 1992

Direktorji poročali vladi

Bo zdravilo z občinskim obveznicami prijelo?

Med štirimi radovljškimi podjetji, ki so lani prejela denar od prodanih občinskih obveznic, je le Iskra Otoče minulo leto končala brez izgube.

Radovljica, 17. aprila - Trije direktorji in direktorjev poslanec štirih radovljških podjetij, ki so pod določenimi pogoji dobila denar od prodanih občinskih obveznic, so na zadnji seji izvršnega sveta poročali o tem, kako podjetja izpoljujejo pogoje in kako se prebijo v gospodarskih razmerah, ko so ostala brez vzhodnega oz. dobrošnega dela jugoslovanskega trga. Da direktorji niso prišli samo poročati, ampak da so sedli na nekakšno "zatožno klop", se je posebej pokazalo pri razpravi enega od članov izvršnega sveta, ki jih je po profesorsko svetoval, kaj vse morajo storiti. Da je bila njegova razprava malce neokusna, je kasneje, po odhodu direktorjev, priznali tudi eden od članov občinske vlade.

Naj bo tako ali drugače! Od štirih podjetij, ki so dobila denar od prodanih občinskih obveznic, je v minulem letu le Iskra Otoče prigospodarila nekaj dobička, vsa ostala (Almira, Sukno in Veriga) pa so leto sklenila z izgubo. Največ jo je imela Almira, kar 104 milijonov tolarjev oz. domala osemnajstkrat več kot leto prej. Izguba ne bi bila tolikšna ali je sploh ne bi bilo, če bi v poslovnem rezultatu upoštevali kupnino za grad Grimšče in če bi odsteli tečajne razlike za mednarodno IFC posojilo. Almira je v najhujši krizi za pokritje starih obveznosti potrebovala pet milijonov mark, doslej ji je uspelo pokriti 3,5 milijona dolarjev; da pa bi prišla na zeleno vejo, bi potrebovala še vsaj toliko, kolikor naj bi morebiti na dražbi dobila za modno hišo Prista na Bledu. V podjetju so že pred časom odpustili 130 de-

Nove honde civic

Ljubljanski Autocommerce, ki je od leta 1987 generalni zastopnik Honde v Sloveniji, je v tem obdobju prodal okoli 4000 teh vozil. V teh dneh bo tudi pri nas stekla prodaja novih modelov, ki so na novi podobi nekoliko oblejši, glede tehničnih rešitev pa so Japonci tudi naredili korak naprej, čeprav so Hondini agregati že precej čas opremljeni s štiriventilsko tehniko. Tudi novi modeli so na voljo v dveh karoserijskih oblikah, kot limuzina oziroma kot ji pravijo sedan in oblika s 'hitrim' zadkom, ki mu recemo hatchback. Slednji je že iz prejšnjega modela znaten kot specifično vozilo, tako da se bodo tudi na novega kupci hitro navadili, limuzina pa je zasnovana povsem na novo in je za oko bistveno prijetnejši kot stari model. Cene za nove civice so naslednje: sedan 1.5 DXi bo stal okvirno 18.950 DEM, sedan 1.6 ESi 20.600 DEM, hatchback z enako opremo in motorjem pa bo 150 DEM cenejši. Cene so seveda tovarniške, potrebno je prištetih še 16-odstotni davek (vsaj vozila bodo imela katalizatorje) in 27 odstotkov carinskih dajatev. Vozila, ki bodo trenutno na voljo (Autocommerce naj bi uvažal vse modele civicov in kasneje tudi CRX), so serijsko opremljena s centralnim zaklepjanjem, elektrificiranimi stekli, servo volanom, modeli ESi pa tudi s pomicno streho. ● M. Gregorič

BMW v letu 92

Lani so pri BMW-ju so naredili 553.000 avtomobilov, kar je pomenilo 10-odstotno povečanje prometa na 29,8 milijarde mark. Lansko leto je bilo za BMW in s tem tudi za generalnega zastopnika ljubljanski Tehnouion doslej izredno uspešno tudi na območju Slovenije in nekdanje Jugoslavije. Tudi letosne številke kažejo, da bo prodaja dobra, če ne bo prišlo do pomembnejših gospodarskih sprememb ali zaostrenih predpisov. V letosnjem prvem trimesecu so pri Tehnouionu prodali okoli 250 vozil (lani skupaj 2300, kar je približno toliko, kolikor znaša prodaja na Portugalskem), sicer pa načrtujejo širitev prodajne in servisne mreže po Sloveniji.

BMW je letos predstavil tudi nekaj novosti, ki smo jih pred kratkim videli tudi pri nas. Tako so naredili nov 2,5-litrski turbodieselski agregat s šestimi valji in 143 konjskimi močmi in dizelskim katalizatorjem. Motor je izredno prožen, saj navor 260 Nm doseže že pri 2200 vrtljajih. Na nedavni predstaviti smo videli tudi touring serije 5 in dolgo pričakovani coupe serije 3. Pri BMW-ju pripravljajo tudi model 525 s pogonom na vsa štiri kolosa. Sicer pa je recept bavarske avtomobilske industrije očitno že naprej uspešen, saj že vseh trideset let posluje z dobičkom, hkrati pa računajo na povečano prodajo. Na sliki: coupe serije 3. ● M. Gregorič,

Združenje za računalniško izmenjavo podatkov

Slovenija se počasi tudi prek računalniške izmenjave podatkov vključuje v svet. Pri GZS so pred kratkim podpisali sporazum o ustanovitvi slovenskega združenja za računalniško izmenjavo podatkov SLODETTE, ki bo kot deseti član vključeno v ODETTE-Italia in prek njega v Evropo. Ta organizira računalniško izmenjavo podatkov na področju avtomobilske industrije v Evropi, našim proizvajalcem rezervnih delov in avtomobilov bo omogočila neposreden dostop do vseh standardov in priporočil ter prenos izkušenj in povezovanje z vodilnimi svetovnimi proizvajalci avtomobilov, sestavnih delov in opreme. Sporazum so podpisali predstavniki Iskre-Avtoelektrične, Donita, Kolektorja, Saturnusa, Tama in Tovarne opreme Mirna.

LOKA KAVA

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

DOBER NAKUP JE PRI LOKI NAKUP

okus in aroma vaših želja

PRIDNE ROKE,
BISTRA GLAVA-
BOLJŠA JE
OBNOVA IN
ZIDAVA

samo do 30. aprila
od cementa do kritine, oken in vrat,
vse za kopalnice in centralno
ogrevanje, tesnila, leplila...
marmorne police, stopnice...

do 35% popusta

SLOVENIJALEC

PRODAJNI CENTRI
LJUBLJANA, VIŽMARJE,
ČRNUCE, DOMŽALE,
ROGATEC, MEDLOG pri Celju,
SLOVENJ GRADEC,
MARIBOR,
HOČE p.i Mariboru, KOPER

NISSAN

AVTOHIŠA MAGISTER d.o.o. RADOVLJICA - Telefon 064/75-256

DOBAVA
TAKOJ!

PRODAJA NOVIH VOZIL

REZERVNI DELI IN OPREMA

SERVIS

Evidentiranje poslovnih enot

Ker vsa prizadevanja za izdelavo natančnega pregleda stanja poslovnih enot slovenskih podjetij v drugih republikah (podatke in pregleda tega sta doslej pripravljala Gospodarska zbornica Slovenije in Služba družbenega knjigovodstva) niso bila uspešna - vsi zbrani podatki so bili pomanjkljivi, se je vladu Slovenije odločila, da z odlokom predpiše evidentiranje premoženja poslovnih enot pravnih oseb v drugih republikah nekdanje Jugoslavije ter poslovnih enotah v Sloveniji, katerih ustanovitelji so od drugod. Na obrazcih, ki bodo z odlokom objavljeni v Uradnem listu, naj bi vse pravne osebe in poslovnicne sporočile svoje podatke prisotnih enot SDK do 15. maja, SDK pa je dolžna izdelati poročilo do 15. junija. Kako pomembno je nadaljnje urejanje odnosov (vladi je bilo že večkrat očitano, da je pri tem premalo storila) v nekdanji Jugoslaviji, seveda ni potrebno posebej poudarjati. ● S. Z.

Cene plina še pod državno kontrolo

Vlada Republike Slovenije je konec preteklega tedna obravnavala zahtevek Petrola Zemeljski plin, d.o.o., da se cene zemeljskega plina izvzamejo iz sistema določitve cen s soglasjem vlade. Petrol je svoj zahtevek utemeljil z dejstvom, da je cena zemeljskega plina v 95 odstotkih odvisna od svetovnih cen in tečajev tujih valut, ter dejstvi, da se družba upravlja s sodelovanjem kupcev, pogobe sklepajo z znanimi kupci in možnostjo vpliva države na odločitve družbe, kar vse prepričuje monopolno oblikovanje cen ter okoriščanje s konkurenčno prednostjo plina pred ostalimi viri energije. Ministrstvo za trgovino je predlagalo vladi, da zahteve sprejme, saj cena tako ekološko pomembnega goriva ne more biti prepričeno družbi brez bistvenega vpliva države. Ugotovili so, vlada pa je ta stališča tudi sprejela, da obstaja resna nevarnost nadgrajevanja stroškov in monopolnega dogovarjanja, in dokler država ne dobi pomembnega deleža vpliva na odločitve družbe Petrol Zemeljski plin, sistem določanja cen za plin ostaja po Zakonu o cenah. ● A. Ž.

Intervencije za uravnoteženo ponudbo živil

Zakon o finančnih intervencijah v kmetijstvu, proizvodnjo in ponudbo hrane in program intervencij v osnovni preskrbi za leto 1992, ki je bil sprejet z republiškim proračunom za letos, zahteva, da vlada z odloki določi nosilce, pridelke oz. proizvode ter pogoje in merila, po katerih se bodo intervencije izvajale. V petek je bil zato sprejet odlok o nadomestilih in regresih za ohrajanje kmetijske proizvodnje mleka in mlečnih izdelkov, določanjem blaga iz rezerv ob naravnih nesrečah ter regresiraju določenih proizvodov. Upravičenci so fizične osebe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in ponudbo hrane, podjetja, zadruge in druge organizacije v lastnem imenu in po podoblasti. Ukrepi po omenjenem odloku naj bi omogočili izplačevanje nadomestil pri odkupu mleka, pospeševali prodajo trajnih mlečnih izdelkov ter regresiranje običasno povečanih zalog (za naštete namene je v republiškem proračunu predvideno skoraj 99 milijonov tolarjev), na področju rezerv za primere naravnih nesreč - podpore, nadomestila, regresi in pomoči v krmilih in naftnih derivatih (skupno zagotovljenih 76 milijonov tolarjev), pri uravnoteževanju ponudbe na trgu pa regresiranje obresti za odkup osnovnih živil (pšenica, surovo olje, sladkor) v tržne rezerve in njih sproščanje, po cenah, nižjih od tržnih, z namenom blažitve cenovnih pristiskov (skupno predvidenih 436 milijonov tolarjev). Hkrati s sprejemom odloka je minister za trgovino izdal navodilo o načinu uveljavljanja teh finančnih intervencij, na tiskovni konferenci po seji vlade pa poudaril, da denarja žal ni zadost za tržni položaj, v katerem smo. Povedal je tudi, da akcija cenejšega odkupa trajnih mlečnih izdelkov za vrtce, šole, dijaške domove, domove upokojencev, bolnišnice in teritorialno obrambo dobro poteka, saj je odziv pravljalce ugodno prenenetil. ● S. Z.

GORENJSKI GLAS in RADIO TRIGLAV JESENICE

NEKAJ - VSE (ali nič)

Poslušalci Radia Triglav že veste vse, večina bralcev Gorenjskega glasa pa še ne: 2. maja bo na sporednu kviz "NEKAJ - VSE (ali nič)".

Pravila so podobna kot za oddajo Zadetek v petek, o kateri pišemo v Gorenjskem glasu, pripravlja pa jo vsak drugi petek Radio Žiri. Za "NEKAJ - VSE (ali nič)" se lahko prijavite na kupono iz Gorenjskega glasa - izpolnjeno prijavnico NA DOPISNIČI pošljite na RADIO TRIGLAV JESENICE, 64270 Jesenice. Stirje prijavljeni (moralibomo žrebati, saj se je že med poskusno oddajo prejšnjo soboto prijavilo kar 30 kandidatov) bodo sodelovali v studiu Radia Triglav, stirje pa preko telefona. Zato označite, kako želite sodelovati - možno je oboje. Ker pa je veliko bralcev Gorenjskega glasa oz. poslušalcev Radia Triglav brez telefona, omogočamo dva načina sodelovanja v kvizu. Kviz ne bo zahteven - vprašanje bo v seriji A, zatem v B in še v C. Za novo vprašanje bo treba pravilno odgovoriti na prejšnje. S pravilnim odgovorom C je dana možnost za "VSE ALI NIČ" = za podvojitev nagrade ali pa za izgubo prisluzenega. Vsak odgovor je vreden 1.000 SLT, torej je možno z znanjem in kančkom sreča prisluziti nagrado v vrednosti 6.000 SLT.

GENERALNI POKROVITELJ:

KMETIJSKA TRGOVINA

Titova 68, Jesenice

TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM

Lancovo 7/c

PRIJAVNICA - "NEKAJ - VSE (ali nič)"

Prijavljam se za sodelovanje v kvizu Radia Triglav Jesenice.

priimek in ime _____

naslov _____

sodelovali želim: v studiu preko telefona

(objekt) (moja telef. številka) _____

Pošljite na: RADIO TRIGLAV JESENICE, 64270 JESENICE

Združenje SQ Slovenije

Kranj, 20. marca - Kljub vsem polemikam, različnim pogledom in mnenjem o podeljevanju znaka Slovenski proizvod - Slovenska kakovost v Krnju potekajo intenzivne priprave na letošnjo drugo sejemske prireditve s tem imenom. Tako je na primer sejemska prireditve z imenom Slovenski proizvod - Slovenska kakovost "SQ" že zaščiteni pri Patentni pisarni v Ljubljani, izbran pa je tudi znak Slovenska kakovost "SQ", ki ga bodo podeljevali na sejemske prireditve.

Proizvodi se bodo lahko potegovali za tri vrste znakov z imenom Slovenska kakovost. V prvem, da tako rečemo, najširšem razredu bodo lahko vse proizvodi slovenskega porekla, imeti pa bodo morali najmanj polovico domačega vložka. Izdelki bodo morali imeti tudi predpisano dokumentacijo, pogoj pa bo tudi, da bodo leta dni v redni proizvodnji. V drugem "razredu" imenovanem Preizkus kakovosti bodo lahko izdelki, ki bodo poleg izpolnjevanja predpisov in standardov uspešno prestali tudi preizkus in preverjanje na posebnih preizkusnih mestih pod strokovnim nadzorom. Za uvrstitev v tretji oziroma pridobitev znaka Slovenska kakovost ISO 9000 pa se bodo lahko potegovali tisti, ki bodo ustrezali tudi vsem mednarodnim zahtevam in določilom primerljivosti.

Programski razvojni svet Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem Kranj pod predsedstvom podpredsednika izvršnega sveta občine Kranj Petra Oreharja je na seji minuli teden podprt opredelitev in hkrati tudi priprave na letošnjo sejemske prireditve Slovenski proizvod - Slovenska kakovost. Hkrati pa je podprt tudi ustanovitev društva Združenje slovenske kakovosti za zagotavljanje in popularizacijo kvalitetnih slovenskih proizvodov in storitev. ● A. Ž.

Manjša izvoz in zlasti uvoz

Iz pregleda ekonomskih odnosov s tujino za januar in februar, ki ga je pripravila GZS območna zbornica Kranj, je razvidno, da se je izvoz gorenjskega gospodarstva v primerjavi z enakima mesecema lani zmanjšal za desetino, uvoz v enaki primerjavi pa več kot razpolovil. Skupno ustvarjeni dvomeseci izvoz je na Gorenjskem dosegel 71 milijonov dolarjev in je bil glede na lansko leto najbolj (za skoraj petino) povečan v Radovljici, načslabše pa so se izkazale Jesenice, ki so uspele izvoziti le za 55 odstotkov vrednosti dosežene lani. V Sloveniji (storitve niso upoštevane) v tem obdobju beležimo padec izvoza za skoraj petino.

Veliko večji so padci uvoza: v dveh mesecih je bilo na Gorenjskem uvoženega za skoraj 38 milijonov dolarjev, kar je le 53 odstotkov lanskega izvoza, pri čemer se je izvoz v občini Kranj več kot razpolovil. V Sloveniji je izvoz manjši za 57 odstotkov. Od celotnega uvoza je več kot 90 odstotkov pomenil izvoz repromaterialov, po približno 4 odstotku pa predstavljata uvoz opreme in blaga siroke potrošnje. Taka gibanja seveda pomenijo bistveno izboljšanje pokritosti uvoza z izvozom, ki je tako na Gorenjskem skoraj dvakratna, prednjačita pa občini Radovljica in Škofja Loka. Ustvarjenega je bilo za dobrih 33 milijonov konvertibilnega presežka. ● S. Ž.

zavarovalnica triglav, d. d. ljubljana
OBMOČNA ENOTA KRAJN
64001 KRAJN, Oldhamska 2
telefon (064) 22 853, — p. p. 148
telefax 064 24-882

objavlja prostoto delovno mesto

CISTLIKE na POSLOVNI ENOTI JESENICE

Delovno razmerje bo sklenjeno s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas, s poskusnim delom do 4 meseca.

Za opravljanje navedenih del mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima popolno osnovno šolo in
- eno leto delovnih izkušenj

Kandidati za opravljanje navedenih del naj svoje prošnje pošljete na naslov: Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana, Območna enota Kranj, sektor za splošne in kadrovské zadeve, Oldhamska 2, Kranj.

K prošnji je treba predložiti šolsko spričevalo, kratek življepis in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja zahtevanih pogojev.

Rok za oddajo prošnje poteka 8. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

Zanimivo in pestro branje; nasveti

in poslovni namigi; poslovne priložnosti v komercialnih ter malih oglasih; Odorte strani, Snovanja, Panorama, Glasova Stolinka; Glasove preje; Novinarski večeri - vse to in še več je Gorenjski glas, vsak torek in petek v Vabljeni poštnim nabiralniku oziroma pri Vašem prodajalcu časopisov.

Naš predlog za dobro naložbo:

naročite Gorenjski glas

ZA NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA: 20 % IN 25 % CENEJE (20 % popusta pri plačilu četrletne naročnine; 25 % cenejši mal oglas do 10 besed; 25 % popusta pri določenih oglasnih storitvah).

Vaš denar je z Gorenjskim glasom vreden veliko več.

Pošljite nam izpolnjeno naročilnico - skupaj z njo lahko pošljete besedilo malega oglasa in prva objava bo brezplačna. Možnost brezplačnega malega oglasa za nove naročnike izkoristite tudi kasneje s kuponom, ki Vam ga pošljemo.

Če se boste na Gorenjski glas naročili v aprilu, boste skupaj z drugimi naročniki ugotovili, da je MAJ NAJLEPŠI MESEC.

NAROČILNICA III.

Gorenjski glas mi pošljite na naslov:

(ime in priimek, ulica oz. naselje, hišna št., pošta)

Izrežite in pošljite na: ČP GORENJSKI GLAS, 64000 KRAJN

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 18. aprila (zaradi praznika aktualnejše liste ne moremo objaviti naprej):

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	721,7002	723,8718	726,0434
Nemčija	100 DEM	5.079,1763	5.094,4597	5.109,7431
Italija	100 LIT	6,7528	6,7731	6,7934
Švica	100 CHF	5.495,6688	5.512,2054	5.528,7420
ZDA	1 USD	84,2737	84,5273	84,7809
Jugoslavija	100 DIN		15,0000	
R. Hrvaška	100 HRD		50,0000	

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij veljajo od 18. aprila naprej:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	728,8680	750,2352
Nemčija	100 DEM	5.200,0000	5.280,0000
Italija	100 ITL	6,9134	7,0198
Švica	100 CHF	5.626,4000	5.712,9600
ZDA	1 USD	86,2784	87,6058

V menjalnicah so bili v soboto, 18. aprila, naslednji menjalni tečaji:

	marke	šilingi
	nakupni	prodajni
Gorenjska banka	58,20	64,50
Abanka</td		

Prosta prodaja lesa

Čeprav bi gozdni posestniki po veljavnem zakonu morali ves posekani les prodati gozdnim gospodarstvom, pa se je v praksi že pred več kot enim letom neuradno uveljavila prosta prodaja lesa, ki jo bo (o tem ni nobenega dvoma več) ustanovil tudi novi zakon o gozdovih. Nekateri so od proste prodaje veliko pričakovali; zdi se, da celo preveč, in so zato po prvih izkušnjah malce razočarani. Gozdni posestniki so po tistem upali, da bodo v razmerah proste prodaje za les iztržili več kot prej, ko so ga morali oddati gozdnemu gospodarstvu in od vsakega kubičnega metra prispevati približno tretjino za obnovu, varstvo in nego gozdrov, za gradnjo gozdnih cest in traktorskih vlak ter za stroške poslovanja. Posestniki so se tega predpisane bremena (in automatizma) v novih okoliščinah sicer znebili, vendar jim država z novim gozdarskim zakonom, ki ga bo parlament verjetno sprejel še do poletja, nalaga nova bremena, predvsem večje delovne in finančne obveznosti v svojem gozdu. Če so, na primer, že pred nedavnim gozdnim gospodarstvom gradila traktorske vlake v težko dostopnih zasebnih gozdovih (in je pri tem prihajalo do velike solidarnosti med posestniki ter tudi med zasebnim in družbenim sektorjem), jih bodo po novem morali posestniki sami. To je le ena njihova obveznost, je pa še več drugih.

Ko gozdarski (in gospodarski) strokovnjaki na podlagi dosedanjih izkušenj analizirajo prodajo lesa v razmerah pretega trga, ugotavljajo, da prosta prodaja poleg številnih prednosti prinaša tudi pasti in neznanje. Če bodo lastniki gozdrov prodajali les neorganizirano in nepovezano, bodo (tudi zaradi njihove medsebojne konkurenčnosti) mnogi padli v pasti, ki jim jih bodo nastavili trgovci. Ker večina posestnikov prodaja les le enkrat ali dvakrat na leto, bodo pri prodaji v neenakovrednem položaju s trgovci, ki jim je to posebno v trgu z lesom dobro poznajo. Za gozdarstvo in za gozdne posestnike bo slabno tudi v primeru, če se bodo med odkupovalci lesa na slovenskem trgu pojavile tujé družbe ali neposredno lesna industrija. Izkušnje kažejo, da bo za večino gozdnih posestnikov, predvsem pa za tiste, ki so prodajno in poslovno manj spremni in iznajdljivi, najbolje, če bodo v razmerah proste prodaje lesa nastopali povezano in organizirano. S tem bodo poeni strani izločili posrednike, po drugi pa "razbili" notranjo konkurenco, ki znižuje ceno in slabša ostale kupne pogoje. Takšno organiziranost pri prodaji zagotavlja že gozdarske zadruge, kmetijsko-gozdarske zadruge ali pa gozdnogospodarske skupnosti, kakršne poznavajo v Avstriji. ● C. Zaplotnik

Skupščina društva za opazovanje in proučevanje ptic

Gramoznice niso samo nekoristne luknje

Maribor - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije je lani opravilo vrsto raziskovalnih nalog (kartirjanje ptic na Ljubljanskem barju, ob Dravi in v Triglavskem narodnem parku), zavzemalo se je za ohranitev življenjskega prostora ptic in za njihovo varstvo, pristojnim organom pa je posredovalo več predlogov za zaščito pomembnih oz. ogroženih vrst (predlog za popolno varstvo kljunača in kozice, ki sta v Sloveniji lovi vrsti, predlog za ohranitev zlatovranke pred izumrtjem itd.).

Andrej Bibič je na skupščini v predavanju z diapositivimi še posebej izpostavil varstveno problematiko: spremjanje in uničevanje obstoječih biotopov ptic in neposredno preganjanje in pobijanje ptic; opozoril pa je tudi na nespoštovanje zakonov, ki varujejo ptice. Zavzel se je za ohranitev predelov, pomembnih za ptice, in končal z misljijo: "V Zahodni Evropi je ohranjenja narava še cenjena vrednota, pobude naravovarstvenikov pa podpirajo tudi oblasti. Naravovarstveni interes na pomembnih naravnih predelih je najbolje zastopan, če je predel v lasti naravovarstvenih organizacij. Finančno pa takšne organizacije na zahodu podpira država z ustrezno davčno zakonodajo - davčne olajšave za naložbe v varstvo naravnih predelov." Milan Ogrin ugotavlja, da so (opuščene) gramoznice za večino ljudi le nekoristne luknje, le malo pa jih ve, da nudijo zavetje pticam, ki so ostale brez osnovnih pogojev bivanja, denimo, na melioriranih zemljiščih. Za čebelarja sta Janez Gregori in Sergej Matvejev že domnevala, da je v Sloveniji izumrl, vendar se je izkazalo, da ponekod še gnezdi v opuščenih peskokopih. Tomaž Jančar je poročal o kartirjanju ptic v Triglavskem narodnem parku. Povedal je, da so v prvem letu popisa obdelali osem od skupno 48 kvadrantov, na katerih so "odkriji" 87 vrst ptic.

Na skupščini društva so sprejeli kodeks slovenskih ornitologov in sklenili, da društvo izstopi iz jugoslovanske zveze društev. ● V. Luskovec

Krajevna skupnost Begunje

oddal v najem

poslovni prostor za trgovsko dejavnost z nabožno vsebino

(literatura, antikariat, sveče, cvetje),

v objektu starega župnišča v Begunjah, poleg poslovnih včic.

Interesenti naj svoje vloge pošljajo do 10. 5. 1992 na naslov KS Begunje.

MIK d.o.o. BLED

Odkupne cene gozdnih sortimentov - fco ZLIT Tržič:
smreka v lubju dolžina 4 in 8 m

hloki E kvaliteta cena	6.300 SLT/m ³
A	5.700 SLT/m ³
B	4.900 SLT/m ³
C	4.200 SLT/m ³

tehnični les od Ø 16 - Ø 20 (dolžine 2,4 in 3,6 m) 3.800 SLT/m³

Davek plača kupec.

Odkupujemo tudi bukove, borove in jelove hlode.

Za dobave do 25. 4. 92 plačilni rok 15 dni.

Informacije po telefonu:

(064) 50-440, Meglič od 6. - 14. ure.

Teze za zakon o veterinarski dejavnosti

Po več kot treh desetletjih spet zasebni veterinarji

Zasebne veterinarske prakse ne bo mogoče opravljati poleg rednega dela oz. kot popoldansko delo.

Ljubljana, 17. aprila - Slovenska skupščina je v nekaj manj kot dveh letih sprejela tri za kmetijstvo pomembne zakone: zakon o de-nacionalizaciji (kmetijskih zemljišč in gozdrov), zakon o spodbujanju razvoja demografsko ogroženih območij (in spodbujanju razvoja kmetij in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah) ter zakon o zadru-gh, ki zadrugom omogoča, da se organizirajo po klasičnih načelih in da zadružništvo okrepijo materialne temelje. Zakon o gozdrov je v skupščinskem postopku že več kot eno leto in če ne bo novih za-pletov, je pričakovati, da ga bo parlament sprejel do počitnic. Kakšna bo usoda zakonskega predloga o skladu kmetijskih zemljišč in gozdrov, ki v bistvu podprtavlja vsa družbena kmetijska zemljišča in gozdrove, za zdaj še ni jasno. Znano pa je, da je vladu na seji 20. marca že določila besedilo predloga za izdajo zakona o veterinarski dejavnosti s tezami za zakon in da ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kljub obilici dela že pripravlja zakon o lovstu.

Veterinarsko dejavnost v Sloveniji ureja sedem let star zakon o zdravstvenem varstvu živali, še vedno pa velja tudi zvezni zakon o varstvu pred kužnimi bolezni- mi, ki ogrožajo vso državo. V ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so se odločili, da najprej predlagajo nov zakon o veterinarski dejavnosti, ki bo tudi na tem področju omogočil zasebno dejavnost; ko bodo izpolnjeni nekateri pogoji (jasna razmejitev pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi, nove meddržavne pogodbe o izvozu in uvozu, zakon o nalezljivih bolezni itd.), pa bo pripravili tudi nov zakon o zdravstvenem varstvu živali.

V Sloveniji so zasebno veterinarsko dejavnost ukinili 1959. leta. Uradni viri navajajo, da sta bila odtlej do danes le dva prime-

ra "črne prakse", da ni bilo drugih oblik zasebnosti in da tudi v stroki oz. v društvu veterinarjev in v veterinarskih tehnikov vse do 1989. leta ni bilo pobud za uvedbo zasebnega dela. Prve pohode v delegatska vprašanja so se povajala pred tremi leti; zastavili pa so jih predvsem mladi veterinarji, ki iščejo zaposlitev, ter razvitejši kmetije, ki si želijo prosti izbiro veterinarja oz. "hišnega živinodržavnika".

Predlog za izdajo zakona o veterinarski dejavnosti predvideva, da bo "zasebna praksa" dovoljena na vseh področjih, razen v specialistični veterinarski dejavnosti na področju higiene in epidemiologije, ki jo bodo opravljali v sodelovanju pri oblikovanju cennih diplomiranih veterinarji. Bodo moralni vsakih deset let dokazovati strokovno usposobljenost za nadaljevanje dela, veterinarski delavec z visoko izobrazbo, ki ne

zavodi) ter ustanove in zasebniki, ki bodo veterinarsko dejavnost kot javno službo opravljali na podlagi koncesije. Vse druge dejavnosti bo mogoče opravljati na podlagi dovoljenja, ki ga bo izdalo republiško ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Posamezniki in podjetja (ustanove) bodo lahko ustanovili veterinarsko ambulante, postajo, specialistično ambulante in klinike. Zasebniki bodo glede kadrovskih, tehničnih, varstvenih, veterinarsko-sanitarnih, prostorskih in drugih pogojev povsem izmenčeni z javnimi veterinarskimi zavodovi, za vse bodo veljali tudi enaki zakoni, predpisi in veterinarsko medicinski kodeksi etike. Po-membno je tudi določilo, da zasebne veterinarske dejavnosti ne bo mogoče opravljati poleg redne zaposlitve oz. kot popoldansko delo. Register vseh zasebnih veterinarskih delavcev bo vodila Veterinarska zbornica Slovenije, ki bo kot združenje veterinarskih delavcev in organizacij samostojno poklicna organizacija s predvsem strokovnimi nalogami.

Zbornica bo med drugim dajala, podaljševala in odvzemala potrdila o izpolnjevanju pogojev za opravljanje "zasebne prakse" in sodelovala pri oblikovanju cennih diplomiranih veterinarji. Bodo moralni vsakih deset let dokazovati strokovno usposobljenost za nadaljevanje dela, veterinarski delavec z visoko izobrazbo, ki ne

Kot poroča Slovenska tiskovna agencija, so člani skupščinskega odbora za kmetijstvo in gozdarstvo na seji v sredo podprli predlog za izdajo zakona o veterinarski dejavnosti s tezami za zakon. Ker predlagatelj in Slovenska ljudska stranka v nekaterih predlogih nista usklajena, je odbor sklenil, da je v pripravo osnutka zakona treba vključiti predstavnike države, veterinarjev, kmetov in zaposlenih na družbenih farmah.

delajo na fakulteti, pa bodo lahko pridobili naziv svetnik in visji svetnik.

Ko so na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravljali zakonske teze, ki predvidevajo organiziranje veterinarske dejavnosti od veterinarske ambulante, postajo, specialistične ambulante, klinike in območnega zavoda do Veterinarskega zavoda Slovenije, so se zgledovali po nekaterih evropskih državah in deželah, predvsem po Bavarski, Danski in Italiji. Vse in države (dežele) so specialistično veterinarsko dejavnost na področju higiene in epidemiologije organizirale v državni upravi in v državnih zavodih: Danska predvsem zaradi velikega izvoza kmetijskih pridelkov, Italija zaradi uvoza živali in živalskih izvodov, Bavarska pa je dejala z urejeno veterinarsko zakonodajo in z velikim vplivom pri sprejemanju normativnih aktov v Evropski gospodarski skupnosti. V vseh omenjenih državah dela v zasebni veterinarski dejavnosti okrog 60 odstotkov veterinarjev podobno pa naj bi bilo po razdelitvi na državno in na zasebno prakso tudi v Sloveniji. V zasebni praksi naj bi delalo 342 veterinarjev, v državnih laboratorijskih in v javni veterinarski službi 150, ob tem pa naj bi v inšpekcijski službi in upravi imeli še 75 veterinarjev - državnih uslužbenec. ● C. Zaplotnik

Kmečka zveza o kmetijskih problemih in strankarskih nesoglasijih

Predsednik Oman zagrozil z odstopom

Ljubljana, 17. aprila - Gospodarski svet Slovenske ljudske stranke in predstavniki podružnic so prejšnji torki obravnavali številne kmetijske probleme: regresiranje obresti in cenovno problematiko v kmetijstvu, priprave na spomladansko setev, uresničevanje zakonov o zadružništvu in o varstvu živali, sadarsko vinogradniško problematiko in merila za ugotavljanje kakovosti mleka. Zanimivo je bilo tudi pod točko razno, kjer je Ivan Oman poudaril, da bo odstopil, če v stranki ne sprejme njegovega predloga za združitev Slovenske ljudske stranke s Slovenskimi krščanskimi demokratimi. Na seji o tem niso odločali, ampak so dogovorili, da bodo o tem danes, v torku, sklepali na izrednem zboru vseh podružnic.

Predsednik Slovenske ljudske stranke Ivan Oman je dejal, da le v združitvi krščanski demokrati vidi prihodnost stranke. Ker sta izvršni odbor in poslovni klub stranke do njegovega predloga zavzel negativno mnenje, je predlagal, da bi se o tem tem niso odločili, ampak so dogovorili, da bodo o tem danes, v torku,

govorili s članstvom. Podobnik je zavrnil pokroviteljski odnos krščanskih demokratov do ljudske stranke in poudaril, da je za sodelovanje z vsemi enakomislenimi strankami, vendar le ob pogoju, da je to sodelovanje enako-vredno in korektno. Dejal je tudi, da nesoglasja v stranki povečujejo možnosti dr. Drnovška v konstruktivni nezaupnični Peterlejevi vladu in da slabšajo položaj dr. Ludvika Toplaka. Franc Potocnik, ki je sprejel koordinacijo Slovenske kmečke zveze kot stavnovske organizacije, je dejal, da

za zdaj ni za nikakršno združevanje s krščanskimi demokratimi. V razpravi so Omanu očitali, da "trmatistom vztrajanjem dela ogromno škodo vsem slovenskim kmetom", in mu svetovali, "naj vendarle premisli svoja stališča in se odloči v prid in korist stranke". Ker Oman od svojega predloga ni odstopil, so se dogovorili, da danes, v torku, sklepajo izredni zbor vseh podružnic z edino tokom dnevnega reda - ultimativna zahteva predsednika Omanna za združitev s krščanskimi demokratimi. ● C. Zaplotnik

Prejeli smo

Lov za traktorji po njivah in gozdovih

V vesopštem pisanju in razmišljanju o slovenskem kmetijstvu in težavah z njim bi bilo začetek za vse kmete najboljše, da bi jih z zakonom ukinili, nekaj primerov pa ohranili kot etnografske posebnosti države Slovenije za prihodnje rodove. Po statističnih podatkih je slovenski kmet v primerjavi z zahodnoveropskim (ki ima minimalno 50 odstotkov subvencionirano predelavo) glede na rezultat dela najbolj len, negospodaren in neumen. Zakaj potem sploh obstaja in čemu je potreben? Iz tega razmišljanja je vsekakor izvzeto družbeno kmetijstvo, ki je po istih statističnih podatkih, brez kančka dvoma, primerljivo v vseh pogledih uspešnosti z razvitim svetom. Glede na vse to, ideja skrbnikov (pospeševalna, svetovalna služba, ...), ki živijo od slabega dela nesposobnih kmetov, o lovljenju traktorjev po njivah in gozdovih ni slaba. Za uspešen zaključek akcije se bodo v pogon vključile: trgovine s kmetijsko mehanizacijo, servisi, policija, zavarovalnice in mediji. Uspeh akcije je pa vprašljiv že na začetku, ker našemu kmetu nikakor ne morejo dopovedati, da so za tehnično brezhinost traktorja potrebni varnostni trikotniki, prva pomoč, rezervne žarnice... V tem stilu pisanja lahko razmišljamo še naprej, vendar pri vsej tej tragikomiki je realnost, da vsako leto ostane toliko kmetij brez dobrih gospodarjev ali naslednikov.

Jedro problema reševanja nesreč s traktorji ne moremo iskat v obravnih problemih,

čeprav niso zanemarljivi, vendar mislim, da je problem v tehnični izdelavi traktorjev. V trgovinah s kmetijskimi stroji imamo pestro izbiro traktorjev, vendar nobeden od teh traktorjev ne bi mogel delati v Avstriji, od koder bomo prevzeli predpise o varnem delu s traktorji. Za izdelovalce traktorjev iz vzhodne Evrope in bivše Jugoslavije je zahodna meja države Slovenije zadnja meja, do katere se ti traktorji lahko prodajajo. V sosed

KRANJ
Koroška 16
tel.: 212-249

Odprt:
od 9. do 19. ure
sobota
od 8. do 13. ure

Prijetno branje
Vam želi

ČEVLJARSKO PODJETJE

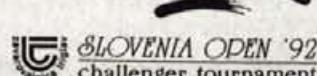
V Domžalah se pripravljajo na slovenski teniški dogodek leta

SLOVENIA OPEN BO PRILOŽNOST TUDI ZA DOMAČE IGRALCE

Z žrebanjem parov se bo v petek, 1. maja, začel tretji "Challenger turnir" v Domžalah - Na turnirju bo najmočnejša zasedba igralcev doslej, nagradni sklad pa je 75 tisoč ameriških dolarjev.

Ljubljana, 16. aprila - Po treh velikih prireditvah, Pokalu Vitranc, Plačici in mariborski Zlati lisici, smo v Sloveniji dobili še četrto, ki bo vsako leto ponesla ime Slovenija v svet. Da je domači Slovenia open, ki bo na teniških igriščih v Domžalah organiziran že tretje leto, z odlično pripravo in vse močnejšo udeležbo, pa je že postal eden najbolj cenjenih challenger teniških turnirjev.

Kot so povedali organizatorji na četrtnkovem tiskovnem konferenci v hotelu Slon v Ljubljani, se je za letošnji turnir prijavilo štirideset igralcev, najmočnejši med njimi pa je Belgijec Bart Wuyts, ki je nastopil že na obeh dosedanjih turnirjih, vsako leto pa je više na računalniški ATP lestvici. Tako je trenutno na 89. mestu. Po kvaliteti mu sledi izraelski igralec Gilad Bloom, ki je trenutno 98. na svetu. Že uveljavljena teniška imena med nastopajočimi pa so tudi Vladimir Gabrichidze, ki je 144. na ATP lestvici in sedaj na Mopu za Gruzijo, Čeh Martin Vajda, 156. na ATP lestvici, pa Hrvat Sašo Hirzson in še nekateri. Organizatorji pa so poskrbeli tudi za močno domačo udeležbo, saj bodo na turnirju nastopili mnogi mladi slovenski teniški upi. To so

Kopčan Jaka Božič, Mariborčan Iztok Božič in član Partizana iz Medvod Blaž Trupej, ki so dobili tako imenovana povabilna "wild cards" za glavni turnir. "wild cards" za kvalifikacije na turnirju pa sta dobila igralca Triglava iz Kranja Marko Por in Borut Urh ter Celjan Boštjan Dobršek in član Olimpije Uroš Sever.

Po dvodnevnih kvalifikacijah (2. in 3. maja) se bo glavni turnir začel 4. maja. Na njem bo nastopilo 32 igralcev. 24 od njih bo na

glavnem turnirju uvrščenih direktno. Ti igralci prihajajo kar iz 18 držav sveta, zmagovalce turnirja pa bo prejel 60 novih ATP točk in 7.200 ameriških dolarjev. Drugi finalisti bo po turnirju bogatejši z 45 točk in 4.240 dolarjev, polfinalista pa za 30 točk in 2.500 dolarjev. Zmagovalca v igri parov bosta dobila 3.100 dolarjev, finalista 1.820, polfinalista pa 1.070. Točke in denarne nagrade čakajo tudi ostale udeležence, saj je skupni denarni sklad 75 tisoč dolarjev, sam turnir pa je vreden okrog pol milijona mark. Zaradi organizatorjev seveda morali dobiti tudi sponzorje, generalni pokrovitelj turnirja pa je Zavarovalnica Triglav. Direktorica Zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič, ki je tudi predsednica organizacijskega odbora pa je na tiskovni konferenci povedala, da je turnir ne le športna prireditev, temveč tudi priložnost za srečanje s poslovнимi partnerji in seveda pomembna promocija Slovenije v svetu. Predsednik časnega odbora

turnirja dr. Janez Drnovšek pa je med drugim dejal: "Tenis je moj najljubši šport in vesel sem, da vas lahko pozdravim v imenu

Direktor naših teniških reprezentanc Drago Kvas je povedal, da je že dolobi tri kandidate za nastop na olimpijskih igrah. To so Iztok Božič, Blaž Trupej in Marko Por. Takoj po domačem turnirju bodo odpotovali v Lillehammer na Norveško, kjer bo od 11. do 19. maja kvalifikacijski turnir za Barcelono.

časnega odbora. Mislim, da je turnir zelo pomemben tudi zato, ker z njegovo organizacijo dokazujemo, da živimo v miru, da nismo več v državi s kriznimi žarišči. S tem si pridobivamo image, kakršnega si želimo." ● V. Stanovnik

GORENJSKI GLAS

Začela se je sezona množičnih rekreativnih prireditv

TEKAČI IN KOLESARJI "PO POTEH SPOMINOV"

Škofja Loka, 17. aprila - Sportna zveza Škofja Loka je v sodelovanju s skupino za teka pri društvu Partizan in Lastovka, d.o.o minuli petek pravila eno prvih letošnjih množičnih rekreativnih tekaških prireditv na Gorenjskem. Tradicionalno 11. prireditev "Po poteh spominov" so letos popestrili tudi gorski kolesarji.

Tako je bilo na štartu pri nogometnem igrišču v Gorajah, kjer je v petek nekoliko kislemu vremenu, kar 65 tekačev in 25 gorskih kolesarjev, 15 kolesarjev in tekačev pa je bilo prijavljenih tudi v kategoriji dvojic. Proga je potekala skozi Moškrin na Križno goro do vasi Planica ter nazaj proti vasi Crngrob in Gorajam. Dolga je bila 14 kilometrov, med kolesarji, ki so štartali prvi, pa je bil na tej najhitrejši Dejan Kastelic, ki je vozil 40.04 minute. Odlično se je izkazala tudi Minka Logonder, ki je za pot porabila 55.15 minute. V posameznih kategorijah pa so bili zmagovalci: - moški do 25. let: Robi Lamovšek

(Merida Jezersko) 40,55 - moški od 25 do 35 let: Bojan Debenc (Triatlon klub LJ) 52,23 - veterani nad 35 let: Lojze Oblak (Alpina) 51,03 - kategorizirani: Dejan Kastelic (Fan sport) 40,04 - ženske: Minka Logonder (Janez Peternej) 55,15.

Po ure kasneje so se na isti proggi pomerili tudi tekači. Najhitrejši, Roman Hojak, je razgiban po (ocenjeno kot zahtevna preizkušnja), pretekel v nekaj več kot triinpeta deset minut. V posameznih kategorijah pa so zmagali: - ženske do 30 let: Mojca Dremptič (Kranj) 1.20,36 - ženske nad 30 let: Veronika Bohinc (AK Koper) 1.03,34 - moški do 30 let - Roman Hojak (Timi sport LJ) 53,31 - moški od 31 do 40 let: Tomaž Kalan (Alpina) 55,22 - moški nad 40 let: Srečo Pirman (Partizan Škofja Loka) 59,54. V tekmovanju dvojic sta bila najboljša kolesarjev Dejan Kastelic in tekač Janez Vovk, ki sta skupaj porabila za progo 1.35,52 ure.

Najstarejša udeleženka teka je bila triinštiridesetletna Olga Grm (Klub trmastih Preddvor), najstarejši tekač pa je bil Lado Černitec (Ljubljana Krtle) z devetinpetdesetimi leti. Poleg najboljših treh v vsaki kategoriji sta dobila posebne čestitke in nagrada organizatorja. Marjan Kalamar iz Škofjeloske Športne zveze je povedal, da so bili s prireditvijo zadovoljni tako organizatorji kot udeleženci, predvsem kolesarji pa so menili, da je lepa in razgibana

Po teku - šport je tudi družabnost.
Foto: V. Stanovnik

proggi zelo primerena za gorsko kolesarjenje. Pokrovitelj tekmovanja je bil EGP iz Škofje Loke, organizatorji pa so za tekmovalec in tekmovalec pripravili tudi praktične nagrade, ki so jih priznavali zasebniki in podjetja iz škofjeloske občine. ● V. Stanovnik

VABILO NA TURNO SMUKO

Kranj, 21. aprila - Mladinski oddelki PD Kranj organizira turnir smuk s Kotovega sedla, ki je tehnično razmeroma lahek. Zbor udeležencev bo v soboto, 25. aprila 1992, ob 6. uri na avtobusni postaji v Kranju. Kdo ima možnost, naj pride z osebnim avtom. Za turo je potrebna popolna zimska planinska oprema. Več informacij je moč dobiti 22. aprila ob 19. uri v prostorih PD Kranj, kjer bo po sestanku mlađinskega odsekata tudi predavanje z diapositiviti o deželah Beneluksa. ● S. S.

V soboto na tek trmastih!

Visoko pri Kranju, 20. aprila - To soboto, 25. aprila. Klub trmastih organizira 2. tek trmastih na 3. in 11 in 21-kilometrski progi s startom v športnem parku Rapa.

Otroci bodo nastopili v štirih kategorijah na tri kilometre (v dveh kategorijah dečki, v dveh po deklamaciji). Moški na 11-kilometrskem in 21-kilometrskem teknu bodo razdeljeni na štiri kategorije, ženske pa na dve. Tekmovanje se bo začelo s prijavami in dvigom startnih številk od 11. do 13.45 ure. Start otroškega teka pa bo ob 13. uri. Start tekna na 11 kilometrov bo ob 14.10, start malega maratona pa bo ob 14. uri. Startnino za tekmovanje 300 SLT je treba plačati do 21. aprila po poštni nakaznici na naslov: Boris Kriznar, Preddvor 68/c, 64205 Preddvor v pripisu "Za tek trmastih", prijaviti pa se bo moč še na dan teka, ko bo znašala startnina 350 SLT. Za otroke startnine ni!

Najboljši tekmovaleci bodo prejeli pokale, prvi trije po kategorijah pa medalje. Vsak tekmovalec bo prejel praktično darilo, tekači na 11 in 21 kilometrov pa tudi spominsko majico. Tek bo veljal tudi za Brazde vzdržljivosti. Dodatne informacije o prireditvi dobite po telefonu (43-448 - Marjan Petek) ali (45-659 Božidar Kralj).

● V. S.

MEMORIALNI TEK BORUTA BERGANTA

Tržič - Ta četrtek, 23. aprila, z začetkom ob 16. uri se bodo tržičeve ulice spet spremile v množično športno tekmovališče - prizorišče tradicionalnega že 7. memorialnega teka Boruta Berganta, 3. odprtega prvenstva pripadnikov Teritorialne obrambe Gorenjske ter štafetnega teka deklic in dečkov. Tekmovanja, ki ga pripravlja poseben Organizacijski odbor pri Sportni zvezi Tržič, ki ga vodi predsednik Janez Kikel, bodo potekala pod pokroviteljstvom Časopisnega podjetja Gorenjski glas, 3. pokrajinskega štaba TO za Gorenjsko ter zasebnega podjetja TGT, trgovsko, gostinsko in turistično podjetje d.o.o., Tržič, s praktičnimi nagradami pa bodo sodelovala tudi druga gorenjska podjetja in zasebniki.

Priprave na to najmočnejšo kvalitetno tržičko prireditve so stekle že pred meseci, tako da je danes vse nared za četrtnovo prireditve, na kateri organizatorji pričakujejo več kot 150 tekačev in tekačev iz vse Slovenije, saj je tekmovanje letos vključeno v vseslovensko tekmovanje za I. Maraton pokal 1992, ki vključuje 12 kvalitetnih tekških prireditiv od spomladi do pozne jeseni.

Prireditve v Tržiču bo potekala po standardnih progah (po ulicah starega mestnega jedra) in sicer za moške na 10 kilometrov in ženske 5. Štafete pa bodo tekli na progah dolgih 3 x 600 metrov (deklice) in 3 x 1000 metrov (dečki). Moški bodo startali v starih starostnih kategorijah, ženske pa v treh. Svetčen začetek tekmovanja bo ob 15.45 ur na startu in cilju (na prostoru obračališča za avtobuse na Cankarjevi cesti), ob 16. uri bo start Štafete deklic, ženske bodo startale skupaj ob 16.35 ur, moški pa ob 17.15 ur.

Organizatorji tekmovanja seveda ne morejo izpeljati brez zapore nekaterih ulic v Tržiču, tako da prosijo vse domačine in druge obiskovalce Tržiča in prireditve, da v času prireditve ne gredo na ulice s svojimi vozili, v kolikor to ni nujno potrebno, v nasprotnem primeru pa, da vozijo strpno in upoštevajo navodila policistov in redarjev.

Tako kot vsako leto bodo za najboljše tekmovalec tudi letos priznali pokale in medalje, nekaj nagrad so pripravili za najboljše v absolutni razvrsttvitvi, nekatere nagrade pa bodo tudi z žrebom razdelili med sodelujoče člane in članice.

Zadnji rok, do katerega organizatorji (pri izvedbi jih bo neposredno sodelovalo več kot 60) pričakujejo prijave tekmovalev in tekmovalek, je četrtek, 23. aprila, do 12. ure na naslovu Športna zveza Tržič, Balos 4, tel. 50-766, za zamudnike pa tudi še v prijavnicu v prostorih Centra za socialno delo v atriju SO Tržič do 16. ure. Prijavnina znaša 150 tolarjev in jo je potrebno poravnati ob dvigu startnih števil. Dečki in deklice ne plačajo startnine.

V četrtek, 23. aprila, ob 16. ure dalje se nam torej obeta res kvalitetna tekaška prireditve z močno udeležbo naših najboljih tekačev, ki si jo velja ogledati ter pozdraviti že sedmega zmagovalca teka na 10 kilometrov, ki bo osvojil Bergantov memorial.

J. Kikel

Prvošprintersko prvenstvo Slovenije v plavanju

VRSTA DRŽAVNIH REKORDOV

V Ljubljani je bilo 18. aprila prvo državno šprintersko prvenstvo v plavanju, ki je zato prineslo vrsto državnih rekordov v vseh 50-metrskih disciplinah za kratke bazene. Prvenstvo je bilo organizirano za kadete, mladince in člane, medtem ko je bilo pionirsko organizirano isti dan v Kopru.

Rezultati prouvrsčenih in finalnih nastopov plavalcev Triglava in Radovljica:

Kadeti: 50 m prsno: Goran Jurak NC 30,54 (d.r.kad.); 50 m kravlj.: Goran Jurak NC 24,44 (d.r.kad.); 50 m delfin: Goran Jurak NC 28,30; 50 m hrbito: Igor Markovič LL 29,10 (d.r.kad.); 4 x 50 m mešano: Ilirija I 1.56,84, 5. Triglav 2,09,21; 4 x 50 m kravlj.: Ilirija I 1.45,43.

Kadetinja: 50 m prsno: Alenka Kejzar RR 34,60 abs.d.r.; 50 m kravlj.: Alenka Kejzar RR 28,59 (d.r.kad.); 50 m delfin: Alenka Kejzar RR 31,03 (d.r.kad.); 50 m hrbito: Alenka Kejzar RR 31,32 (d.r.kad.); 4 x 50 m mešano: Ljubljana 2,22,30; 4 x 50 m kravlj.: Ljubljana 2,09,87.

Mladinci: 50 m prsno: Marko Golob LL 31,35 (d.r.m.), 2. Jure Kirbiš TK 31,87, 4. Marko Milenkovič TK 32,94, 6. Andrej Studen TK 34,26; 50 m kravlj.: Jure Kirbiš TK 24,55, 5. Miha Resman TK 25,94; 50 m delfin: Marko Milenkovič TK 28,36 abs. dr. r. 2. Jure Kirbiš TK 28,93; 4 x 50 m mešano: Ljubljana 1,53,33, 2. Triglav 1,58,11.

Mladinke: 50 m prsno: Petra Štuhec BM 35,18 (d.r.m.), 5. Meta Suhadolnik TK 38,21; 50 m kravlj.: Metka Sparovec BM 28,31; 50 m delfin: Tina Pahter BM 30,83 abs. d. r.; 50 m kravlj.: Robi Zekanovič BP 23,80, 2. Stojan Jocić TK 24,36; 50 m delfin: Matjaž Koželj BM 26,29, 4. Stojan Jocić TK 26,85; 50 m hrbito: Tomaž Torkar LL 28,38; 4 x 50 m mešano: Branik 1,49,06; 4 x 50 m kravlj.: Branik 1,39,44.

Clanice: 50 m prsno: Tina Uhelj BP 35,84, 2. Nataša Kejzar RR 35,85, 3. Polona Rob RR 37,32; 50 m kravlj.: Tanja Drezgic BM 27,91, 3. Sanda Mladenovič TK 28,21, 4. Nataša Kejzar RR 28,49, 5. Tanja Blatnik TK 28,54, 7. Špela Potočnik TK 29,27; 50 m delfin: Sergej Gradšek CK 30,97, 2. Sanda Mladenovič TK 31,22, 4. Polona Rob RR 31,45, 6. Nataša Kejzar RR 32,01, 8. Alenka Pirc TK 33,41; 50 m hrbito: Tanja Godina BM 30,23 abs. d. r., 3. Tanja Blatnik TK 32,49, 4. Sanda Mladenovič TK 33,11, 5. Špela Potočnik TK 33,73, 6. Polona Rob RR 33,85, 7. Maša Jamnik TK 34,42; 4 x 50 m mešano: Branik 2,08,37, 2. Triglav 2,15,92; 4 x 50 m kravlj.: Triglav 1,56,00.

R. Mladenovič

MEGAMILK

Druga slovenska nogometna liga

MEDLA IGRA V KRANJU

Kranj, 19. aprila - V 5. kolu območne članske slovenske nogometne lige zahod je Triglav iz Kranja premagal Alpino iz Žirov z 1 : 0. Strelec za Triglav Pavlin v 4. minutu.

Tekma je veljala za gorenjski derbi, saj sta se srečali moštvi, ki imata v spomladanskem delu približno enak točkovni iztržek. Triglavani so se zavedali, da Alpina ni več neuigrano in neučinkovito moštvo iz jesenskega dela, prav tako pa so morali osvojiti dve novi točki

in zato igrali zavzeto vseh 90 minut. V napadnem slogu je Triglav tudi začel in v 4. minutu je po lepem strelu Pavlina povedel. Ko se gostje še niso otreli šoka, so morali žogo drugič pobrati iz svoje mreže, vendar je glavni sodnik zadetek Tušarja zaradi nedovoljenega položaja razveljavil. Triglav je še naprej napadal, gostje so poskušali s protinapadi, vendar je v drugi polovici prvega polčasa tempo precej padel. Triglav je vodstvo z 1 : 0 uspavalo, gostje pa tega niso poskušali izkoristiti, zato smo gledali nezanimivo in dolgočasno igro. Prav končno tekme je bilo nekaj lepih akcij, vendar brez potrebnih zbranosti pri strelu. Alpina je zaradi izključitve igralca zadnjih 15 minut z igračem manj. Za Triglav je v prihodnjih kolih pomembna vsaka točka, sicer bo definitivno izločen iz voja za prvaka.

Za Triglav so igrali Lalič, Kovačič (Rešek), Blagojevič, Sirk, Novkovič, Atlija, Kočevar, Pavlin, Jeraj, Kukolj (Brkič). ● I. Golob

BREZ GOLOV NA IGRIŠČU V PODMEŽAKLI

Jesenice - Jeseniški nogometni v slovenski območni ligi - zahod nadaljujejo s povprečno igro. V nedeljo so na domaćem igrišču igrali neodločeno 0 : 0 proti ekipi Svobode iz Kisovca.

Mladinci so bili v tej ligi uspešnejši, saj so doma s 3 : 0 premagali Svobodo.

J. Rabič

QPR NAJBOLJŠI MED MLADIMI

Kranj, aprila - V nedeljo, 19. aprila, se je končalo prvenstvo v malem nogometu za skupino "MLADI". V tej starostni kategoriji je nastopilo 45 ekip. Največ so pokazali nogometni QPR (Gubčeva ulica), ki so premagali v finalu ekipo Pizzerija Polana s 6 : 4.

REZULTATI: Osmina finala: PIZZERIJA POLANA : Stotinka 3 : 0 bb, PLAVSKO JEZERO : Mercedes Benz 4 : 3, Cafe bar Yasmin : DOLINA TIHA 2 : 4, Zlata riba : GODLARJI 1 : 2, Kava bar Boleto : JUG 92 0 : 3 bb, Vodovodni stolp : QPR 2 : 3, OKREPČEVALNICA ALF : NK Bitnje 4 : 0, PERESTROJKA : Blue Racers 4 : 0; četrtnačje: PIZZERIJA POLANA : Playsko jezero 4 : 1, DOLINA TIHA : Godlarji 5 : 2, Jug 92 : QPR 2 : 3, Okrepčevalnica Alf : PERESTROJKA 1 : 2;

polfinalne: PIZZERIJA POLANA : Dolina 5 : 0, QPR : Perestrojka 3 : 0;

finale: za 3 - 4 mesto PERESTROJKA : Dolina tiha 1 : 0, za 1. - 2. mesto QPR : Pizzerija Polana 6 : 4.

Vsa srečanja polfinalna in finala je odlično vodil kranjski sodnik Mustafič, ki je energetično posredoval pri grobih prekrških in komentirjih.

Po končanem tekmovanju je pokale najboljšim predal vodja tekmovanja Milan Čadež in jih pozval, da nastopijo tudi na naslednjem turnirju.

J. Marinček

TURNIR KRAJSKIH OŠ V MALEM NOGOMETU

Predosje, 11. aprila - V OŠ Predosje je bil prvi nogometni turnir predselekcij (učenci do 4. razreda) v malem nogometu. Na turnirju so sodelovalo OŠ Jakob Aljaž, OŠ Simon Jenko, OŠ Naklo, OŠ Lucijan Seljak, OŠ Matija Čop in OŠ Predosje. Vse šole so nastopile z A in B ekipo, igralni čas je bil 2-krat 10 minut.

Med A ekipami je slavila OŠ J. Aljaž, ki je v finalu premagala OŠ M. Čopa z 1 : 0, med B ekipami pa je prav tako OŠ J. Aljaž premagala OŠ M. Čopa, le više, s 6 : 0. V maju in začetku junija sta predvidena še drugi in tretji turnir, na zadnjem četrttem (tudi junija) pa bodo nastopile še štiri najboljše ekipe.

A. Gasser

RADOVNIŠKO PRVENSTVO V MALEM NOGOMETU

Radovljica, 20. aprila - Komisija za malo nogomet pri Športni zvezi Radovljica je te dni razpisala občinsko prvenstvo v malem nogometu za letošnje leto. Prvenstvo bo odigrano po ligah, ki bodo oblikovane po kviliteti na osnovi lanskih rezultatov. Na tekmovanje so vabljeni vsi, ki so na prvenstvu lani že sodelovali, pa tudi nove ekipe.

Pravico nastopa v ligi imajo izključno ekipe športnih organizacij in klubov, ki so člani Športne zveze Radovljica. V ekipah lahko igrajo igralci rojeni leta 1975 in starejši, registrirani igralci velikega nogometna pa nimajo pravice igranja. Tekmovanje bo ločeno za ekipe, ki igrajo na asfaltnih igriščih, na travnatih igriščih in za veteranske ekipe. Za vsako skupino mora biti prijavljenih najmanj šest ekip. Na Športni zvezni Radovljica, Gorenjska 26, sprejemajo prijave do **torka, 28. aprila**, tam pa lahko dobite tudi dodatne informacije o pogojih tekmovanja. Sestanek s predstavniki ekip bo 28. aprila ob 19. uri v veliki sejni sobi Skupščine občine Radovljica. Tekmovanje pa se bo začelo 10. maja. ● (vs)

OBČINSKO PRVENSTVO PREDSELEKCIJ

V soboto, 11. aprila, je bil v organizaciji MNZ Gorenjske na OŠ Predosje prvi izmed štirih turnirjev občinskega prvenstva predselekcij - pionirjev letnik 81 in mlajših, v malem nogometu. Udeležilo se ga je 11 ekip. Po prvem turnirju vodi v skupnem seštevku točk OŠ Jakob Aljaž - NK Triglav z 10 točkami pred OŠ Matija Čop - NK Creina Primskovo z 8 točkami, OŠ Lucijan Seljak - NK Sava s 3 točkami in PŠ Naklo - NK Živila Naklo, OŠ Simon Jenko - NK Creina Primskovo, OŠ Predosje z 1 točko.

Rezultati A skupine - starejši igralci:

OŠ Simon Jenko : OŠ Predosje 1 : 1, OŠ Lucijan Seljak : PŠ Naklo 1 : 0, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Predosje 5 : 0, OŠ Matija Čop : PŠ Naklo 3 : 0, OŠ Simon Jenko : OŠ Jakob Aljaž 1 : 5, OŠ Matija Čop : OŠ Lucijan Seljak 0 : 1, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Matija Čop 1 : 0.

Rezultati B skupine - mlajši igralci:

OŠ Lucijan Seljak : PŠ Naklo 2 : 2, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Predosje 3 : 1, OŠ Lucijan Seljak : OŠ Matija Čop 1 : 4, OŠ Matija Čop : PŠ Naklo 2 : 0, OŠ Jakob Aljaž : OŠ Matija Čop 6 : 0.

Naslednji turnir bo v soboto, 16. maja 92. na OŠ Matija Čop.

Klemen Bedekovič

Slovenska nogometna liga

ŽIVILA IZGUBILA DOMA

Naklo, 19. aprila - **ŽIVILA NAKLO : SVOBODA LIQUI MOLY 0 : 1 (0 : 0)**, strelec Mitrakovč v 59. minutu, gledalcev 700, sodniki Janeš, Jakopiček in Soršak (vsi Maribor), rumeni kartoni Murič in Šimič (Svoboda), A. Jošt in D. Jošt (Živila Naklo).

Trener Živila Naklo Bogdan Andrejašič je po tekmi skupaj z igralci razočaran in redkobeseden zapuščal igrišče pod Štucljem. "Nastopili smo oslabljeni, brez Murnika. V prvem polčasu smo imeli priložnosti, pa jih nismo izkoristili. Ponavadi pa se zgodi to, da jih potem izkoristi nasprotnik in tako je bilo na današnji tekmi," je dejal.

Tako nogometni Živil Naklo, ki so v nedeljo nastopili **brez Janeza Križaja in Filipa Murnika (kartona) in Lunara in Nagliča (poškodb)**, kot številno zvesto občinstvo, so v nedeljo po seriji neodločenih izidov na tujem in doma pričakovali zmago. Namesto zmage pa so Naklanci po dolgem času doma doživeli poraz in na pot v garderobo so jih spremljali neugodni žvižgi in vzklik razočaranih in jeznih navijačev. Prav neverjetno je že, da doma proti objektivno slabšim nasprotnikom, tudi Svoboda je med njimi, ne uspejo zmagati, na tujem pa po vodstvu dobivajo gole in tako zapravljajo priložnosti za zmage na tujem, ki bi nadomestile zapravljene priložnosti doma. Razpletu ostalih srečanj se imajo zahvaliti, da so še vedno, kljub samo sedmim spomladim osvojenim točkam, na četrtem mestu.

Začetek nedeljskega srečanja je bil najboljši, kar smo letos videli v Naklem. Toda žal je bila dobra in napadalna igra s strelji na vrata značilna samo za prvih petnajst minut, potem pa se je začela stara pesem: premajhna napadnalost, pretirano preigravanje, netočne podaje in prehod v obrambno igro, slabo postavljanje in pokrivanje nasprotnih igralcev, predvsem pa Naklanci veliko premalo streljajo na nasprotnik gol. V 4. minutu je Grašič lepo podal v sredino, Taneski je ustrelil, vendar v prečko. To je spomladi, kljub prepovedi igranja na petih tekmacah, že tretji ali četrti strel v vratnico oziroma prečko. V 6. minutu je v začetku izredno agilni Gregor Grašič ponovno podal v sredino, vendar je Pavlin z glavo posiljal žogo prek gola gestujočega vratarja Zavirska. Potem je Pihler dobro streljal v 11. minutu, v 15. in 16. minutu pa Ahčin in Andrej Jošt. Potem je Svoboda nekajkrat nevarno napadla, posebej nevaren pa je bil Udovič, pohvaliti pa je treba tudi Kapetanovič. Sploh so gostje igrali enostavno, streljali, če so le dobili priložnosti in v 34. in 36. minutu so dvakrat nevarno ustrelili. V drugem polčasu je bila Svoboda še naprej nevarnejša. V 53. minutu je podal Udovič, Šimič pa streljal prek gola. V 59. minutu pa je Dimitraškič podal v sredino, kjer je bil nepokrit Mitrakovč. Streljal je v desni spodnji kot k vodana, živila Naklo so zaigrala napadnejše, Taneski je dvakrat nevarno streljal, vendar vsaj izenačenja ni bilo. Tudi menjava Grašiča z Zaplotnikom, Pavlina s Hribarem in Perhaveca z Bohincem niso pomagale.

Živila Naklo igrajo v nedeljo s Steklarjem v Rogaska Slatini. ● J. Košnjek, foto: J. Cigler

ROKOMET

Zenske - končnica od 1. do 4. mesta

Rokometnice Kranja so doma gostile Olimpijo in izgubile z rezultatom 16 : 28.

KRAJN : OLIMPIJA 16 : 28 (9 : 12)

Kranj, 18. aprila 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 400, sodnika Gramc in Štoger iz Maribora.

KRAJN: Lenič, Čefarin, Jelenič - Sturm 5, Škofic, Bajrovič 1, Valant 1, Tkalec, Herlec 2, Jeruc 1, Mežek 3, Olič 3 (2), Ropret.

OLIMPIJA: Škopelja, Selakovič, Babič 2, Danič 5 (2), Gomilar 1, Šturm 6 (3), Kurent 1, Marton 7, Kapidžič 3, Tomšič 3, Vinič, Štefančin.

Izklučitve: Kranj 6 minut, Olimpija 8 minut; sedemmetrovke: Kranj 4 - 2, Olimpija 5 - 5.

Kranjčanke so srečanje iz izkušenimi igralkami Olimpije začele dobro in držale korak vse do 36. minute. Potem so jim pošle moči in srečanje izgubile z razliko 12 zadetkov. Ljubljancanke so se morale potruditi bolj, kot kaže rezultat.

Domače igralke čakata dve pomembni srečanja in to z Mlinotrom in Velenjem, ki jih igrajo doma. V primeru, da obe srečanji bo bilo domače rokometnice v Velenje izgubi še eno srečanje, lahko osvojijo tretje mesto, ki jih vodi v ligo Alpe - Jadran.

J. Marinček

Moški - superliga

V 20. kolu slovenske super rokometne lige so rokometni Predvor Infotrade gostovali pri ekipi Omnikum Rudar in izgubili z rezultatom 27 : 21.

Slovenska rokometna liga - moški

Rokometni Šeširja so doma gostili ekipo Papir Radeče in zmagali z rezultatom 22 : 14 (11 : 8). S tem so se utrdili na 3. mestu lestvice.

Slovenska rokometna liga - ženske

Rokometnice Kranja so gostile ekipo Izole in igrale izenačeno 22 : 22; rokometnice Alpresa pa so izgubile z Olimpijo 20 : 26. Ekipa Save je bila prosta.

J. Marinček

KRAJN : IZOLA 22 : 22 (9 : 13)

Kranj, 18. aprila 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 50.

sodnika Bandur (Radeče) in Ule (Zagorje).

KRAJN: Osterman, Nadižar 8, Tkalec 5, Valant 2, Rajgelj, Bratčič, Lalič 1, Babič 1, Jan, Škofic 5, Majcen.

IZOLA: Bubola, Lakošeljac, Tičič 10, Rogič 1, Matarlija, Radojkovič 10, Lakošeljac, Škof, Krušvar, Grevič, Gombac.

Izklučitve: Kranj 2 minut, Izola 4 minute; sedemmetrovke: Kranj 10 - 9, Izola 5 - 5.

Rezultat v prvem delu je bil izenačen vse do 26. minute, ko so gostje iz Izole pobegnile za štiri zadetki. V drugem delu so vodstvo povečale na 7 zadetkov (11 : 18) in ga držale do 50. minute. Nato je nastopilo dobro obdobje igralk Kranja, ki so vodstvo igralk Izole znižale na razliko enega zadetka. 50 sekund pred koncem srečanja so domačinke imele napad, le dve sekundi pred koncem srečanja pa je Judita Tkalec izvajala devetmetrovko in z direktnim strelom na gol iznajdila v Kranju prinesla eno točko.

TENIS

POKAL FEDERATION BREZ NAŠIH

Kranj, 19. aprila - Naša teniška reprezentanca, ki je prejšnji teden igrala na kvalifikacijskem turnirju za pokal Federation, se po porazu z ekipo Južne Afrike, ni uvrstila v finale. Sicer pa sta se Barbara Mušič in Tina Križan dobro borili in najprej premagali ekipo Konga, nato pa se ekipo Litve in Norveške. ● (vs)

BMW TENIS CUP

Kranj, 20. aprila - Vsi lastniki BMW vozil, pa tudi poslovni partnerji Tehnouionia so od petka, 24. aprila, do sobote, 25. aprila, vabljeni na BMW Tennis cup Slovenije, ki ga organizira Tehnouion. Turnir bo na igriščih T.K. Olimpije (v primeru slabega vremena v hali BIT Javnih skladis), začel pa se bo ob 8. uri. Žrebanje parov bo 23. aprila ob 17. uri, prvo kolo in finale skupin se igra na podaljšan set do 9 iger, ostala kola se igrajo na normalen set. Prvo in drugo uvrščeni tekmovalci iz skupine A se bosta uvrstila na svetovno prvenstvo BMW Tennis Masters, ki bo od 2. do 8. novembra na Kanarskih otokih. ● (vs)

ŠAH

PRIMOŽ ŠOLN IN MARTINA MARIČ

V hotelu Creina v Kranju se je končalo 1. absolutno državno prvenstvo v šahu za dečke in deklice. V devetem kolu si je po napaki Mirana Rusjana Primož Šoln (Dragomer) zagotovil zmago na turnirju. Na drugem mestu je končal Boštjan Markun (SS Tomo Zupan Kranj), na tretjem pa Gorazd Lampič (LSK Iskra Ljubljana).

Končni vrstni red pri dečkih: 1. (7.5) Primož Šoln (Dragomer), 2. (6.5) Boštjan Markun (Kranj), 3. (6.0) Gorazd Lampič (Ljubljana), 4. (6) Matjaž Plajšek (Ptuj), 5. (5.5) Andrej Janša (Kočevje) 6.-9. (5.0) Niko Praznik (Dragomer), Peter Kovačič (Kranj), Simon Stanič (Stari trg pri Ložu), Robert Lovenjak (Lendava), itd...

Od gorenjskih predstavnikov smo glede na njihove šahovske kvalifikacije pričakovali več. Blaž Kosmač (4.5/13. mesto), Klemen Kavčič (4/16), Adi Džudzanovič (3.5/17) in se najmlajši Uroš Kavčič (2.5/21).

Pri dekletih je v zadnjem kolu Martina Marič iz Murske Sobote še povečala prednost pred zasedovalko Ingrid Mihelič iz Starega trga ob Kolpi, na tretjem mestu pa je zaključila turnir Helena Rižnar s Ptuj.

Vrstni red po zadnjem kolu pri deklicah: 1. (7.5) Martina Marič (Murska Sobota), 2. (6.5) Ingrid Mihelič (Stari trg ob Kolpi), 3. (6) Helena Rižnar (Ptuj), 4. (5) Maja Šorli (Kranj), 5. (4.5) Jana Krivec (Nova Gorica), itd...

Aleš Drinovec

HITROPOTEZNI TURNIRJI

Tržič - Člani Šahovske sekcije ŠZ "5. avgust" Tržič so na Ravnh nekaj mesecev igrali redne mesečne hitropotezne turnirje, ki se jih je udeleževalo po 19 šahistov. Zmagal je Boris Kogoj pred Igancem Zupanom in Janezom Mescem. Organizatorji, med katerimi sta bila najbolj dejavná Herman Kisilak in Boris Kogoj so za vse udeležence pravili tudi skromna spominska darila, ki so jih prispevale trgovine, zasebniki in podjetja iz tržiške in kranjske občine. Janez Kikel

SMUČANJE

MLADI SMUČARJI ZA LOVORIKO PINOCCHIO

Abetnoe - aprila - Prejšnji konec tedna je bilo v italijanskem Abetoneu tradicionalno tekmovanje v slalomu in veleslalomu za lovorko Pinocchio. Tega FIS otroškega tekmovanja so se udeležili mladi tekmovaleci iz 26 držav, med njimi tudi slovenski smučarji. V slalomu je med mlajšimi deklincami zmagala Italijanka Planatscher, najboljša Slovenka pa je bila Makucova na sedmem mestu. Med mlajšimi dečki je zmagal Avstrijec Wolf, naš najboljši pa je bil Kozlar na četrtem mestu. Med starejšimi deklincami je v slalomu zmagala Eggerjeva iz Avstrije, najboljša Slovenka pa je bila Bračunova na tretjem mestu. Med starejšimi dečki je zmagal Gaspoz iz Švice, naš najboljši pa je bil Smolič na osmem mestu.

Mladi tekmovaleci so se pomerili tudi v veleslalomu. Med mlajšimi deklincami je zmagala Italijanka Karbonova, najboljša naša smučarka pa je bila Gašperlinova na petem mestu. Med mlajšimi dečki je tudi v veleslalomu zmagal Avstrijec Wolf, naš Anderlič pa je bil šesti. Med starejšimi deklincami je bila v veleslalomu najboljša Nemka Bachmejerjeva, najboljša naša smučarka pa je bila Maričeva na sedmem mestu. Med starejšimi dečki je zmagal Švarc Gaspoz, naš Maček pa je bil drugi. Ekipno je Slovenija zasedla tretje mesto, za Italijo in Avstrijo. ● J. Plajbes

KONČANA SO TEKMOVANJA

ZAHODNE REGIJE

Soriška planina, 20. aprila - Z zaključno tekmo na Soriški planini se je končala smučarska sezona tudi za mlade tekmovalece zahodne regije. V šestih kategorijah je od prve tekme, ki je bila lani 29. decembra na Voglu, v skoraj štiri meseca trajajoči sezoni, nastopalo 339 tekmovalec iz 20 klubov z Gorenjskega in Primorskega.

Za cicibane, ki so vso sezono tekmovali v pokalu EDIL - CSA, je bilo organiziranih 7 tekem, za dečke in deklice pa 8 tekem. Smučarski delavec ugotavlja, da se je število tekmovalev v zadnjih dveh letih spet dvignilo, še da le pa ne dosegla številna izpred šestih let, preden so se začele s snegom slabe zime. Žal se v zadnjem letu močno pozna tudi kriza gospodarstva in s tem pomanjkanje denarja, saj klub težko pridobivajo potreben denar, vse manj otrok pa si lahko privošči tekmovalno ukvarjanje z alpskim smučanjem.

Končna razvrstitev tekmovalev v zahodni regiji: PO Cicibanek (na sedmih tekemah je nastopalo je 57 tekmovalk): 1. Lea Dabič (Bohinj) 200 točk, 2. Darja Žnidar (Bohinj) 171 točk, 3. Jana Košir (Kranjska Gora) 156 točk, 4. Katarina Straž (Kranjska Gora) 148 točk, 5. Jure Pokljukar (Bled) 137 točk...

Vsi tekmovaleci v otroških kategorijah so se zbrali na Soriški planini, kjer so po zanimivem tekmovanju prejeli priznanja za skupno uvrstitev na regijskem tekmovanju. ● Janez Šolar

STARI PRIJATELJ
SE VRAČATENIS
OD 8. DO 20. URE
NA UMETNI TRAVI

SPORTNI PRAZNIČNI UTRIP

Tržič - Komisija za rekreacijo pri Športni zvezi v Tržiču pripravlja v počastitev 1. maja in Dneva OF več športnih prireditev za posameznike in ekipe podjetnih iz tržiške občine.

Od 20. do 24. aprila bo na kegljišču pod avtobusno postajo vsak dan med 16. in 20. uro potekal turnir v kegljanju za Štiričanske moške in ženske ekipe v disciplini 50 lučajev mešano. Tekmovanje organizira KK Ljubelj, prijave pa zbirajo na kegljišču, kjer tudi določijo čas nastopa posamezne ekipe.

Tekmovanje v streljanju bo v izvedbi Strelskih družin "ŠAK" v strelski dvorani na Ravnh. Z zračno puško se bodo merile tričanske moške in ženske ekipe. Tekmovanje bo 22. aprila med 12. in 18. uro, prijave pa zbirajo na streljišču med tekmovanjem.

Hitropotezni šahovski turnir bodo v prostorih Gostilne Pr' Slug pripravili člani Šahovskega društva Tržič v sredo, 22. aprila, ob 17. uri. Prijave posameznikov bodo zbirali do začetka turnirja.

Turnir v balinanju se je začel včeraj na balinišču na Ravnh in bo potekal v naslednjih dneh. Nastopajo pa dvojice, moške, ženske in mešane.

Igralci namiznega tenisa bodo nastopili v petek, 24. aprila, ob 16. uri v šoli v Križah. Turnir moških in ženskih ekip bodo pripravili člani Namiznoteniške sekcije. Prijave ekip bodo zbirali do začetka turnirja.

Rezultati ekip in posameznikov se bodo upoštevali tudi za točke v Delavskih športnih igrah.

J. Kikel

Ponatis planinske točkovne poti

KRAJSKI VRHOVI

Leta 1975 je bil na pobudo predsednika Planinskega društva Kranj, Franca Ěkarja izdelan projekt planinske transverzale, ki zajema 26 kontrolnih točk, od tega 6 planinskih postojank, ostalo pa so žigi na vrhovih v okviru meja občine Kranj.

Eden izmed motivov je bil, zanesljivo poseči v "nova" t.i. mejna področja mejnih gora, kot so: Velika Koroška Baba, Goli vrh, Virnikov Grintavec, kot tudi nekaj manj znane vrhove: Stegovnik, Rinka, Kriz, Koroška Kočna...

Prva naklada v izdaji tri tisoč izvodov je v letu 1991 pošla. Poleg pobudnika, pa ne smemo mimo fizično strokovnih realizatorjev, takratnih markacistov Balda Bizjaka, Karla Bajta, Ivana Eržena, Viktorja Obeda. In seveda akademškega kiparja Toneta Lagondra, ki je upodobil s "peroriso" vse gore, na katerih vrhov se je potrebno povzpeti. Takratno prvo realizacijo so tudi gmotno materialno podprli: Gorenjski tisk Kranj, Tiskarna Golnik, ZTKO Kranj, Občina Kranj in PD Kranj.

Kranjska planinska pot, ki "slovi" tudi s sodobno izoblikovanom značko, ki je delo akademškega slikarja Jožeta Trobca, je prehodilo skoraj 1.000 planincev. Nad posebnostjo in neprezračevnostjo kranjske transverzale so vsi navdušeni, saj je razmeroma kratka za krožni pohod - normalni prehod v štirih dneh. V poti so zajete tudi planinske postojanke: Kalšče, Krvavec, Kokrško sedlo, Češka koča, Kranjska koča - Ledine in nova planinska koča na Sv. Jakobu.

Dnevnik je v redni prodaji v pisarni Planinskega društva Kranj na Koroški 27. po ceni 3 marke, trentuno je to 150 tolarjev.

Planinsko društvo Kranj, ne samo, da informira o ponovni možnosti nabavi dnevnikov, ampak tudi želi vsem obiskovalcem "kranjskih vrhov" veliko užitkov in srečnih povratkov.

Planinsko društvo Kranj

MOTOCIKLIZEM IN MOTOKROS

Po tekmovalnem koledarju bi se morala tekmovalna sezona v motokrosu začeti že pred 14-imi dnevi. Žal pa sta prvi dve dirki v Lenartu in Šentvidu pri Štični odpadli zaradi finančnih težav prirediteljev, tako da bo prva dirka motokrosistov 1. maja v Dolenskih Toplicah. Na startu bodo kategorije 80 ccm, 125 ccm in 250 ccm. Od gorenjskih tekmovalcev bosta nastopila samo člana AMD Kranj Matjaž Perčič iz Kranja na motorju suzuki in Andrej Ahačič iz Most pri Žirovnici na motorju honda. Od gorenjskih tekmovalcev bosta nastopila še v kategoriji podmladka Aleš Rozman in Tomaž Zabreg oba člana AMD Tržič.

M. Jenkole

ODBOJKA

BLEJKE ZAPRAMELE PRILOŽNOST

Slovenska super liga za ženske

BLED : KOPER CIMOS 2 : 3 (15:2, 9:15, 14:16, 16:14, 10:15)

Bled : Domitrovič, Kraigher, Petrač, Gogala, Artiček, Grašovac, Turk, Repe, Hudovernik.

Tekmo, ki je odločala o tretjem mestu v 1. državnem prvenstvu Slovenije, so Blejke odlično začele. Z močnimi servisi in odlično igro Repetove in Petračeve v napadu so že po 10 minutah dobile prvi set. Prepričane v gladko zmago so močno poputile in dovolile gostjam, da so se zbrale in zaigrale bolje. Povedle so z 2:1 v setih. Nato so domačinke izenačile, v odločilnem setu pa so naredile nekaj nepotrebnih napak, kar so Koprčanke izkoristile in zmagale.

V zadnjem kolu, 25. aprila, igrajo Blejke v Mariboru z ekipo Paloma Branik. ● S. Udrih

ODBOJKARSKI TURNIR ŽENSKE

Jesenice, aprila - Tokrat že 8. tradicionalni odbojkarski turnir ženskih rekreativnih ekip se je minulo sredy zaključil v telovadnici CSUI na Jesenicah. (Začel se je v sredo, 1. aprila.) Sodelovalo je 13 ekip. Večina igralk sodeluje že vsako leto. Turnir je odlično izvedla Šprotna zveza občine Jesenice. Posebej pomembno je, da je turnir namenjen ženam, ki prav zaradi tega turnirja večkrat zajedno v telovadnico, trenirajo vsaj enkrat tedensko. Rezultati zadnjega dne: **tekma za 11. mesto** TVD Partizan Žirovnica : TVD Partizan Jesenice 2:1, **tekma za 9. mesto** TVD Partizan Žirovnica : Kor. Bela: Perspektiva 0:2, **tekma za 7. mesto:** Iva INN : Šola Žirovnica (sindikat) 2:1, **tekma za 5. mesto:** Šola Kranjska Gora: CSUI (sindikat) 2:1. **Finalna skupina:** Šola Žirovnica (sindikat) 2:1 v podaljšani igri, Kompas MS : Labirint bar 0:2, **tekma za 3. mesto** Kompas MS : Šola Kor. Bela 0:2, **tekma za 2. mesto** Labirint bar : Šola Žirovnica (sindikat) 2:0.

Razvrstitev: 1. Labirint bar, 2. Š. Tone Čufar, 3. Kompas MS, 4. Dolina, 5. Šola Kranjska Gora, 6. CSUI (sindikat), 7. IVA INN, 8. Šola Žirovnica (sindikat), 9. Perspektiva, 10. TVD Žirovnica, 11. TVD Partizan Jesenice, 12. Šola Žirovnica, 13. Šola Kor. Bela (sindikat).

B. Jeršin

BLEJSKE MLADINKE TRETJE

V Novi Gorici je bilo regijsko prvenstvo v odbojki za mladinke. Sodelovalo so ekipe Koper Cimos, HIT Casinos, Nova Gorica in oslabljena ekipa Bleda, ki nastopa v SOL. Te igralke niso že zelo pomagati svojim soigralkam na tem tekmovanju. S svojo nepošteno potezo so pokazale odnos do soigralk in športa nasprotnih ter so bile deležne obsođe soigralk. Tako oslabljena ekipa Bledi ni mogla pričakovati več kot tretje mesto. Zmagala je ekipa Kopra Cimos.

Stanko Slivnik, predsednik Veslaškega kluba Bled:

OLIMPIJSKI CILJI: KOLAJNA IN FINALE

Bled, 10. aprila - Trdionalna prvomajska veslaška regata na Blejskem jezeru bo letos 25. in 26. aprila. "Udeležba na regati bo bolj skromna. V večini hrvaških klubov zaradi vojnih razmer niso mogli normalno trenirati, za srbske klube je malo verjetno, da se bodo povabilni na regato odzvali, bolj malo ekip pa pričakujemo tudi iz tujine, kjer bodo med prvomajskimi prazniki podobna tekmovalja kot na Bledu. Upamo, da se bodo blejske tekmovalje udeležile vsaj najkakovostenje hrvatske ekipe," pravi Stanko Slivnik, predsednik Veslaškega kluba Bled in sekretar Veslaške zveze Slovence.

Kako ste se pripravljali na novo tekmovalno sezono?

"Letos smo imeli srečo z vremenom. Ker smo lahko že 28. februarja začeli z vadbo na Blejskem jezeru, nas ni posebej prizadelo, ker nismo mogli na tradicionalne priprave v Skradin pri Šibeniku. Razmišljali smo že o tem, da bi jih nadomestili s treningom nekeje v Italiji, vendar smo se iz finančnih razlogov odločili, da kondicijski trening opravimo kar na Bledu. Letos smo imeli srečo z vremenom. Ker smo lahko že 28. februarja začeli z vadbo na Blejskem jezeru, nas ni posebej prizadelo, ker nismo mogli na tradicionalne priprave v Skradin pri Šibeniku. Razmišljali smo že o tem, da bi jih nadomestili s treningom nekeje v Italiji, vendar smo se iz finančnih razlogov odločili, da kondicijski trening opravimo kar na Bledu. Letos smo imeli srečo z vremenom. Ker smo lahko že 28. februarja začeli z vadbo na Blejskem jezeru, nas ni posebej prizadelo, ker nismo mogli na tradicionalne priprave v Skradin pri Šibeniku. Razmišljali smo že o tem, da bi jih nadomestili s treningom nekeje v Italiji, vendar smo se iz finančnih razlogov odločili, da kondicijski trening opravimo kar na Bledu. Letos smo imeli srečo z vremenom. Ker smo lahko že 28. februarja začeli z vadbo na Blejskem jezeru, nas ni posebej prizadelo, ker nismo mogli na tradicionalne priprave v Skradin pri Šibeniku. Razmišljali smo že o tem, da bi jih nadomestili s treningom nekeje v Italiji, vendar smo se iz finančnih razlogov odločili, da kondicijski trening opravimo kar na Bledu. Letos smo imeli srečo z vremenom. Ker smo lahko že 28. februarja začeli z vadbo na Blejskem jezeru, nas ni posebej prizadelo, ker nismo mogli na tradicionalne priprave v Skradin pri Šibeniku. Razmišljali smo že o tem, da bi jih nadomestili s treningom nekeje v Italiji, vendar smo se iz finančnih razlogov odločili, da kondicijski trening opravimo kar na Bledu. Letos smo imeli srečo z vremenom. Ker smo lahko že 28. februarja začeli z vadbo na Ble

ODMEVI

V rubriki **Odmevi**, **Prejeli smo objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljsa pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: **Gorenjski glas, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, za rubriko Odmevi.****

Pravice udeležencev iz nemške vojske

Nemški okupator je kmalu po zasedbi razglasil priključitev dela Slovenije k nemškemu rajhu. S tem pa je bila razširjena nemška zakonodaja tudi na priključeno ozemlje, med drugim tudi obveznost služenja delovne službe (RAD) in vojaška obveznost. Nemci so vpoklicali pod orožje na Štajerskem letnike 1908 do 1929, na Gorenjskem ter Koroskom pa letnike 1916 do 1927, skupaj okrog 80.000 mž in fantov oziroma okrog 7 odstotkov na 100 odstotkov tu živečega prebivalstva.

Jugoslovanska in sedaj tudi slovenska zakonodaja še ne priznava v pokojninsko dobo čas prebiti v nemški vojski, čeprav bi to moralno veljati že od leta 1956, ko so bili sklenjeni meddržavni sporazumi (Ur. list FNRJ 14/56). Jugoslavija je z dolnilimi predpisi k sporazumu določila, da jugoslovansko zavarovanje prevzame tuja zavarovalna obdobja po mednarodnih pogodbah.

Jugoslovansko zavarovanje bi moralno prevzeti v svoje breme tudi čas služenja v nemški vojski, ker je ta čas priznalo nemško zavarovanje kot svojo dobo. V sklicevanju na 163 čl. temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju iz leta 1964, pa je lastna država te fante ogoljufala in kršila citirane pogodbe iz leta 1956. Z odpravo veljavnosti tega člena pa tudi teh ovir ni več.

V Nemčiji kot pri nas obstajajo predpisi za vojne invalide. Te predpisi vsebuje nemški zakon o preskrbi vojnih žrtev (BWG), ki sega tudi prek nemških meja. Tako so upravičeni, da polne nemške vojaške invalidnine tudi Slovenci, nekdanji mobiliziranci v nemško vojsko. Višina vojaške invalidnine se ravna po odstotku invalidnosti. Družinske invalidnine pa pripadajo vdomov padlih ali umrlih nemških vojakov. Za pridobitev invalidnine je pogoj, da je bila smrt posledica rane, poškodbe ali bolezni, pridobljene v nemški vojski, kar je potrebno dokazati z ustreznimi strokovno medicinskimi izvidi o vzroku smrti invalida.

Pristojni nemški organ, ki odloča o nemških vojaških invalidinah, tudi za Slovenijo je Versorgungsamt Fulda, 6400 Fulda, Marquardstr. 23. Pomoc pri uveljavljanju pravic nudi za svoje člane: **ZDRAŽENJE MOBILIZIRANIH GORENJEV V REDNO NEMŠKO VOJSKO V ČASU 1941 DO 1945 V KRAJNU.** Poštna ul. 3 ali za Štajersko DRUŠTVO MOBILIZIRANIH SLOVENCEV V NEMŠKO VOJSKO S SEDEŽEM V CELJU. Združenje za Gorenjsko ob dežurnem času (sreda petek) od 9. do 12. ure posreduje informacije, pomaga pa tudi z dogovorjenim pravnikom, zdravnikom in pd.

Ing. Alojzij Žibert

Catch the cash

Gorenjski glas, 31. marca 1992

Zadnji trenutek je, da poklicno izgajanec ludiča tudi v našem kraju, saj je pohlep zameglil razum še do nedavna mislečim ljudem po vsej deželi Kranjski. Res neverjetno je, kako hitro se ob pomicanju na denar pozabi vsa humanost, vsako prijateljstvo in vsaka logika. Lovci na denar naivnih ljudi, ki sebe imenujejo sodelavec igre CATCH-THE-CASH, so eden zadnjih derivatov že dolgo znanih piramidnih iger, ki za sabo puščajo množico opeharjenih, razočaranih, za dolocen znesek revnejših ljudi. Alarmirajoče pa je dejstvo, da ti ljudje ne obogatijo za novo izkušnjo, ampak se se srditeje vržejo v novo igro, pač zato da bi bili v novi igri čimbolj pri vrhu, saj le to garantira vsaj povrnitev denarja, če ne že dobrega ulova.

Če bi uporabili vsaj osnovno-solsko logiko, bi bilo večini jasno, da je pri piramidi, ki se širi s faktorjem 4 (vsak mora dobiti štiri nove žrtve), število tistih, ki izgubijo 2,5-krat (dvainpolkrat) večje od tistih, ki dobijo. Agenti te igre stalno razrozujejo naivne ljudi z lažno predstavo, da je piramida neskončna in da bo do vsi v neskončnost dobivali, čeprav sami dobro vedo, da to v realnem svetu ni mogoče - vendar, kdo še da kaj na logiko, da res je pomembna logika dobička za vsako ceno.

Osnovna logika te igre je, da se denar pretaka navzgor po piramidi (tako kot v dobi fevdalizma), dokler se piramida širi; ko pa se ustavi, zadnji na nej izgubijo ves vložek in ponavadi še navideznega prijatelja, ki je še pred nekaj tedni postladkan dvoril. Mislim, da je zelo zgovorno tudi dejstvo, da je takih iger vse več pod najrazličnejšimi imeni, kar pomeni, da se te igre vse hitreje končujejo, delno zaradi vse manjšega števila še možnih naivnežev, delno pa zaradi želje iznajdljivejših, da bi bili čimbljige v vrhu piramide, kar omogoča

večji ulov denarja in pri občutljivih tudi manjša možnost, da bodo prav njegove neposredne žrtve ostale na suhem, oziroma na dnu. Vendar pa ni "zasluga" nič manjša, če bodo oskodovani neki drugi ali tretji. Struktura ljudi v zgradbi piramide pa skoraj vedno pokaže, da so na dnu piramide skoraj vedno tisti, ki so tudi na dnu socialne lestvice in zato obljube o hitrem obogatjanju na njih delujejo še bolj magično. Temu se reče tudi, da igra pride do svoje ciljne skupine - in se konča.

Sicer pa ne gre le za nekaj

skrat po nekaj tisoč mark, gre za širši družbeni vidik tega somaka humanosti in razuma. Taki neobdvadčeni pretoki denarja pomenijo osiromajenje na vseh, še pomembnejši pa je splošen padec praga zavedanja in senzibilnosti, ki ga pogojujejo taki povampirjeni odnosi. Nismo še tako daleč od Balkana, (kjer je cloveško življenje vredno le še toliko, kolikor napora vzame prislik kazalca), da bi govorili o neki boljši perspektivi, saj je tudi tu odnos do sočloveka vse bolj gledan le skozi nekaj usiših mark. Še zdaleč pa to ni tista bajeslova Evropa na modri podlagi, saj tam take špekulacije že dolgo nimajo več uspeha, ampak nekaj velja le trdno garancija in analiza na realnih podatkih, medčloveški odnosi pa slonijo, če ne na drugem, pa vsaj na nekem napisanem pragu še sprejemljivega, tradicionalnega in splošno priznanega optimalnega sožitja.

V Evropo gremo zaradi boljših kvalitet življenja ne pa zaradi podivjanega spakovanja ob kupih mark.

Agentom brezmadežnega spočetja kupa mark tipa "catch-the-cash" pa svetujem, da v primeru, ko ne uspejo uporabiti del telesa pred lasmi pri vstopu v igro, uporabijo pri novacjenju novih "srečnež" tisti del, ki se nahaja na levem strani - pa ne v žepu sukniča, ampak v prsih.

Jože Koporec

Zakaj tako, gospod Lojze Gorjanc?

V sredstvih javnega obveščanja (Radio Kranj, 28. marca 1992) je gospod Lojze Gorjanc, direktor nordijskih smučarskih reprezentanc izjavil, da je dresurno jahanje v Sloveniji na NIČLI (govorimo o amaterjih, ne lipiških profesionalcih). S tem je storil mladim slovenskim jahačem krvico, saj iznica nihovo požrtvovalno delo, jih jemlje voljo in smeši nihovo predanost dresurnemu jahanju. V zadnjih letih je prav dresurno jahanje doživel veliko popularnost med mladino. Dogaja se, da na tekmovalju nastopi kar 40 mladičev, ki resda jahajo na izposojenih konjih, v izposojenih jopičih

in kapah, v fraku in cilindru, ki se ves dan ne moreta ohladiti, saj romata od enega tekmovalca do drugega. Tem mladincem pomni težko pridobljena mala roza svetinja, sendvič in gorenjski krof pa največjo nagrado za vložen trud. Taka tekmovalja prav v ničemer ne bremenijo družbe, saj vse napravimo sami. Rekvize si izposodimo, za priznake pa poskrbimo starši.

Poslovno leto 1992 se je začelo še z večimi težavami. Tako nam finančno stanje izkazuje sredi februarja 2 milijona SLT neplačanih računov. Med stroški so se pojavili tudi opomini za plačila zamudnih obresti, kar je še dodatna obremenitev šolskega proračuna. Ob tem pa so bili skoraj prazni tudi rezervoarji za gorivo.

Tako vodstvu šole res ni ostalo drugega, kot da za pokrivanje stroškov fotokopiranja s svojimi denarnimi prispevki poklicke na pomoč starše. To ni bilo prvič.

Že prej smo pobirali kaveijo za povročeno škodo na soli za primere, da povzročitelje škode nismo mogli najti. Ne zanikamo, denar pobiramo še za vse kaj drugega. Brez denarja staršev ne bi bilo šole v naravi, ekskurzij, športnih dnevov, kulturnih dnevov ipd. Res je tudi, da ga vsak leto pobiramo več.

Zakaj?

Solski programi se ne spremi-

nijo, zahteva po več znanja so

vsako leto večje, denarja pa je iz

leta v leto manj. Tako ostanejo

zadnji dodatni, a nujni vir finan-

ciranja starši.

Ce bralec iz Škofje Loke mi-

sli, da nam je to pobiranje de-

narja v veselje, se moti. To dela-

mo s težkim srcem, saj se zave-

damo, da je denar staršev naših

učencev zelo težko zasluzen in

da ga marsikdo enostavno nima.

Po drugi strani, pa nam ni vse-

eno kaj naši učenci znajo, koliko

se naučijo in kakšne vzgojne

programe jim lahko nudimo

(ogled gledališke, filmske, lutko-)

vne predstave). Zato klub tež-

kim razmeram želim kvalitetno

učnovenjognega dela na naši soli

dvigniti na čim višjo raven. Žal

tudi s prispevki staršev.

Mislimo, da šola ni najbolj

pravi naslov za bralecovo kritiko.

Navsezadnje smo proračunska

ustanova, ki živi le ob tega, kar

je odobri občinski in republiški

proračun. Morda bi se bralec

lahko oglasil na soli, vprašal,

zakaj prihaja do dodatnega pobir-

anja denarja. Dobil bi vse zah-

tevane podatke. Mogoče bi, če je

dovolj vpliven, lahko pomagal,

da bi se sedanje težke razmre-

izboljšale v korist učencev in šole.

to 1991 zaključili z 1.558.000

SLT izgube in to klub temu da

nismo v celoti izvedli programa.

Izpadla je šola v naravi, skoraj v

celoti smo prenehali z nabavo

učil, na šoli niso bila opravljena

niti najnovejša vzdrževalna de-

la.

Poslovno leto 1992 se je začelo

še z večimi težavami. Tako nam

finančno stanje izkazuje s

sredi februarja 2 milijona SLT

neplačanih računov. Med stroški

so se pojavili tudi opomini za

plačila zamudnih obresti, kar je

še dodatna obremenitev šolskega

proračuna. Ob tem pa so bili

skoraj prazni tudi rezervoarji

za gorivo.

Tako vodstvu šole res ni ostalo

drugega, kot da za pokrivanje

stroškov fotokopiranja s svojimi

denarnimi prispevki poklicke na

pomoč starše. To ni bilo prvič.

Že prej smo pobirali kaveijo za

povzročeno škodo na soli za pri-

mere, da povzročitelje škode ni

smo mogli najti. Ne zanikamo,

denar pobiramo še za vse kaj

drugega. Brez denarja staršev

ne bi bilo šole v naravi, ekskur-

zij, športnih dnevov, kulturnih

dnevov ipd. Res je tudi, da ga

vsak leto pobiramo več.

Zakaj?

Solski programi se ne spremi-

nijo, zahteva po več znanja so

vsako leto večje, denarja pa je iz

leta v leto manj. Tako ostanejo

zadnji dodatni, a nujni vir finan-

ciranja

Kaj prinaša osnutek zakona o pravilih cestnega prometa

Za volan s šestnajstim letom?

Z 12 kazenskimi točkami v dveh letih ponovno na teoretični del vozniškega izpita, s 14 ponavljati ves izpit.

Kranj, 20. aprila - Od lanskega novembra je v razpravi osnutek zakona o pravilih cestnega prometa. Prometni inšpektor UNZ Kranj Ivan Demšar sodeluje v delovni skupini ministrstva za notranje zadeve, ki bo usklajevala priporabe in predloge na besedilo, usklajevanje poteka tudi prek strokovnjakov iz prava in sodstva. Osnutek zakona je posnet po zahodni zakonodaji in - čeprav v svetu veljajo podobna pravila obnašanja v prometu - prinaša k nam nekatere bistvene novosti. Nanje skušamo opozoriti v progovoru z Ivanom Demšarjem.

»V Sloveniji se v cestnem prometu še vedno ravnamo po dveh zakonih: zakonu o temeljih varnosti cestnega prometa, ki ga je sprejela nekdanja jugoslovanska skupščina, in po zakonu o varnosti cestnega prometa, ki ga je sprejela slovenska skupščina, ko smo bili še del Jugoslavije. Z osamosvojitvijo slovenske države je treba pripraviti novo zakonodajo. Na tem področju bomo imeli tri zakone: prvi bo urejal prometna pravila, drugi vse o voznikih in tretji vse o vozilih. Zakon o pravilih cestnega prometa prihaja prvi, za druga dva niti osnutkov še ni,« je povedal Ivan Demšar.

Novi zakon, kot je zamišljen, ne bo zahajal v pretirane podrobnosti. Zakonodajalec racuna na zrelost Slovencev in prepriča konkretno odločitve vozniku in policistu, ki bo voznika nadziral. Tako kot na zahodu. To pa pomeni, da bodo, vsaj v začetku, vozniki skušali iskati »luknje«, da bo prihajalo tudi do konfliktov med njimi in policisti, ker si bo pravila razlagal vsak po svoje.

Kako in kdaj do vozniških dovoljenj

Otroci, mlajši od osmih let, ki bodo sedli na kolo, se bodo smeli voziti samo po peš poteh. Dokler ne bodo opravili kolesarskega izpita, bodo po kolesarski stezi ali cesti lahko peljali le, če bodo v spremstvu osebe, starejše od štirinajst let. Šestnajst jih bo dejansko prizgal zeleno luč za samostojno vožnjo s kolesom. Z dolojenjem dvanajstimi letom bodo lahko vozili tudi počasnejše kolo z motorjem (hitrost do 25 km na uro), praviloma le po kolesarski stezi, varnostna čelada zanj ne bo obvezna.

Moped je že zahtevnejša kategorija. Izpit zanj bodo lahko opravili štirinajstletniki, za mope, ki bodo evidentirani (registrirani) bodo veljala podobna pravila kot za vožnjo z motorimi kolesi. Motorno kolo je rezervirano za starejše od osemnajst let, izjemoma bodo šestnajstletniki smeli voziti motorno kolo do 125 ccm.

»Po novem zakonu - če beseđilo seveda ostane - bodo mladi šestnajst letom že lahko opravljali vozniški izpit za vožnjo motornega kolesa in osebnega avtomobila. Samostojno pa bodo lahko vozili le motorno kolo do 125 ccm, močnejše in avtomobile le pod nadzorom odraslega, ki ima vozniško dovoljenje že najmanj tri leta,« razlagata Ivan Demšar. »Za kršenje pravila so stroge kazni. Če bo mladoletnik vozil brez nadzorstva, bo izgubil dovoljenje,

Način zlitja prometa z dveh pasov na enega bo poslej uzakonjen. Predlagana rešitev govori o t.i. vskočnem sistemu, izmeničnem vključevanju vozil na en pas. Doslej to ni bilo predpisano, vključevanje zato povzroča veliko čakanja, nevarnega izsiljevanja in splošne zmede.

Koliko alkohola v krvi

Statistike kažejo, da pri tretjini prometnih nezgod sodeluje tudi alkohol. Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu predlaže znajanje dovoljene količine alkohola v krvi z 0,5 na največ 0,2 grama na kilogram (promila), vendar osnutek zakona ostaja pri starem. »Niso problematični vozniki z 0,5 alkohola, pač pa tisti nad 1,« pravi Ivan Demšar.

»Večje dilemo vidim pri ostalih udeležencih v prometu, ki bodo smeli imeti največ 1,1 grama alkohola. Kolesar, denimo, je s toliko količino alkohola bolj nevaren kot voznik motornega vozila z 0,5.«

Preveč kazenskih točk - ponovni izpit

Osnutek zakona o pravilih cestnega prometa prinaša pomembno novost za tiste, ki ga bodo kršili. Prekršku se, razen denarne kazni, dodajo še kazenske točke. Če jih bo voznik v dveh letih nabral 12, bo moral ponovno na teoretični del izpita, če bo presegel 14 točk, bo ponavljati ves izpit.

»Točke se bodo števale na podlagi izrečenih kazni policistov, sodnikov za prekrške ali sodnikov, evidenco bomo vodili na policiji. Če bo voznik kazan za prekršek takoj plačal policistu, bo imel popust pri sami kazni in pri točkah. Neplačilo se bo prav tako spremenilo v točke. Novost je tudi ta, da se vozniško dovoljenje ozira posamezna kategorija ne bo več jemala le začasno, ampak bo moral voznik na ponovni izpit.«

Zakon konkretno določa tudi uporabo meglekn, prižigati jih dovoljuje ob najmanjji vidljivosti 50 metrov (zdaj v naselju najmanj 100, zunaj naselja 200 metrov). Za motorna vozila tudi podnevi predvideva obvezno vožnjo z zasenčenimi lučmi.

Odredba o omejitvi prometa ob vikendih in praznikih, ki se prilagaja iz leta v leto, bo po novem dobila prostor v zakonu. Omejitev bo fiksna za vse sobote, nedelje in praznike, usklajena s severnimi sosedi.

Ta nesrečna parkirišča!

Skofja Loka, Kranj, 20. aprila - Lastniki novih, večidel zasebnih, lokalov, ki zadnje čase vznikajo kot gobe po dežju sredi stanovanjsko-poslovnih sosesk, ob začetnem vzhičenju praviloma doživljajo hladen tuš. Pred lokalni ni dovolj parkirnih mest in ker vedo, da stranke raje ni blizu, če se ne more pripeljati do vrat, izgubljajo. Če pa se že pripelje in pusti »konjička« na prepovedanem pločniku, zelenici, tvega, da ga za brisalcem čaka dobro znani listek.

O pomanjkanju parkirnih mest v novem stanovanjsko-poslovnem objektu v Frankovem naselju vedeni marsikaj povedati tudi: v krajevni skupnosti Trata. Ljudje res parkirajo na pločniku pred novo izpostavo Ljubljanske banke, parkirali so pred novo trafiko Bla-bla-bla, a jih komunalni redar občasno »razveseli« s plačilnimi nalogi. A kje naj drugje parkirajo? Krajevna skupnost je že v pogojih soglasijih h gradnji zunanjim komunalnim ureditve

Primer vsekakor ni edini. Upravljeni organi dajejo dovoljenja za nove lokale, ne da bi hkrati preverila, kako je z dostopu in parkiranjem. Nedovoljni potem »kasira« policija, ki mora skrbeti za varen-

Prepovedi vseokrog

zakonom, ki ne bo upošteval svetlobnega prometnega znaka, bo izsiljeval prednost, nedovoljeno prehiteval, ne »ubogal« policista.

Tudi denarna kazen bo zaradi inflacije po novem izražena v točkah. Torej ne bo več treba sprememnjati zakonodaje, sprememnila se bo le vrednost točke.

Zakon bo tudi določal, h kakšni (koliko hudi) prometni nezgodbi bo moral iti policist. Ob praskah pločevine njegova prisotnost ne bo nujna, če se prizadeti vozniki ne bodo uspeli sporazumeti, bodo policista sicer lahko povabili za razsodnika, vendar ga bodo morali plačati.

Vse pogosteje se pojavlja vprašanje, ali policija sme ustaviti in kontrolirati voznika, ki ni zagrešil prometnega prekrška. Po zakonodaji ga sme. Ivan Demšar se strinja, da ta način ni najbolj simpatičen, zato v prometni policiji postopno prehajajo na skupinske oblike dela. Civilni policist opazuje promet, nepravilnosti sporoči uniformirani patrulji, ki nato ustavi samo tistega voznika, ki je storil prekršek. Postopno bodo dvignili tudi starostno strukturo prometnih policistov in uveljavili specializacijo.

»Vse te novosti seveda še ne veljajo. Na osnutek zakona prihajajo pripombe, predlogi. Podobe so zaželeni, ljudje jih lahko naslovijo tudi na UNZ Kranj ali osebno name. Posredoval jih bom delovni skupini za oblikovanje predloga zakona, kjer jih bom obravnavali.« dodaja za sklep Ivan Demšar. ● H. Jelovčan, foto: P. Kozjek

MEGAMILK

promet, in vozniki, ki jih le-ta preganja.

Ob tem pa gre spregovoriti še o enem problemu, namreč o parkiriščih pred uradniškimi in poslovnimi stavbami ter lokalni, ki jih največkrat zasedejo uslužbenci s svojimi avtomobili, za stranke pa jih zmanjka. Problem so učinkovito rešili prav pred škofjeloško občinsko hišo, kjer se zdaj vedno najde prostor za kratek obisk. Vozila uslužbencev so preprosto preselili na bolj oddaljena parkirišča. Podobno potezo bi lahko potegnili tudi druge, denimo, pred kranjsko občino, kjer komunalni redar zagnano zatika listke za brisalce avtomobilov strank, pa pred mogočno stavbo Gorenjske Ljubljanske banke pa seveda še marsikaj.

● H. Jelovčan, foto: P. Kozjek

Kaj se pregrešnega (ne) dogaja v Klubu Exklusive Striptizeta ni rečeno tudi prostitutka

Preddvor, 20. aprila - O Klubu Exklusive v Preddvoru že nekaj časa krožijo med Kranjcami najrazličnejše govorice: da se v njem da kupiti žensko, da je ena od njih okužila z virusom aidsa že duecat moških, da je bil lokal zaradi tega zaprt, da je policija priprala tudi njegovega gospodarja, skratka, klub je prišel na slab glas, kot temu po domače rečemo. Kriminalisti so se na vprašanje, ali je od tega kaj res, le iskreno zasmehali, pa smo pobarali še zakonca Lidijo in Zorana Šenka, ki klub vodita. Brez obotavljanja sta privolila v pogovor.

»Avgusta bo dve leti, kar sva prostore za nočni Klub Exklusive vzela v najem,« sta dejala Preddvorčana. »Klub ima pečat erotike, prek agencije sva za program najemala ruska dekleta. Seveda sva slišala za govorice. Ne veva, ali bi se jim smejal ali se jezila. Vsekakor naju jezi, da jih širijo predvsem znani gostje, Kranjcanci, ki so večinoma brez vstopnine prihajali v klub.«

Najemnika priznavata, da sta pri gostih preveč popuščala. V dobrem letu in pol je bila oprema dobesedno demolirana. Zato in ne zaradi virusa aidsa, je bil klub sedem tednov zaprt. Pred okroglo desetimi dnevi so ga, polepšanega, znova odprli, uvedli pa so tudi strožjo selekcijo med gosti. »Pridobiti želimo predvsem boljše goste, urejene poslovneže, Avstrije, jim ponuditi dober program, da se bodo resnično sprostili in zabavili. Klub sprejme petdeset ljudi, če jih je več, se že gnetejo. Raje imava vsak večer samo po deset gostov, ki bodo večjo kvaliteto pripravljeni bolje plačati in se bodo dobro počutili kot nabito poln lokal,« pravita Šenkova.

Ponovno otvoritev kluba so popestrile »slačipunce« iz Italije. »Žal so za nas predrage, zaenkrat smo še prisiljeni obdržati Rusinje, čeprav jih ima praktično že vsak »kafič«. Klub temu je naš cilj boljša kakovost. Pričakujemo Filipinke, erotične programe bomo popestrili tudi z moškimi striptizom, nastopom travestitov, skratka, s programi, ki naj bi vzbiljali. Glede Rusinj pa tole: dekleta so mlada, devetnajst, dvajset let, plačana za nastop, ki traja povprečno po dve minute za vsako, dobivajo tudi odstotke od prodane pijače. Če se dekle za denar slači, sede za šank, prijazno pokramlja z gosti, še ni rečeno, da je prostitutka. Tudi Šenka ma bi rada, če bi se za ta posel odločala lepa domača dekleta, vendar dobre raje nastopajo v tujini, kjer jih nihče ne pozna,« sta povedala Lidija in Zoran Šenk.

Klub Exklusive zdaj ni več odprt za vsakogar. Treba je plačati vstopnino, ta je odvisna od kvalitete erotičnega programa. Klub je brčas res edini, ki ima na vratih žensko. Že to odžene marsikater konflikt, gostje so do nje vlijudnejši, ne kregajo se, ko morajo odšteti 200 tolarjev za vstopnico. Šenkova sta prepričana, da je predvsem nevoščljivost tista, ki je razvnela grda natolceanja. ● H. Jelovčan

Smrt na Jezerski

Kranj - 21-letni Kranjčan Erik Štihelj je četrta letosnja smrtna žrtev na gorenjskih cestah. Malo čez ponoč, 19. aprila, se je s petko peljal iz smeri Britofa proti Kranju. Na Jezerski cesti, na Primskovem, ga je zaradi prehitevanja vožnje začelo zanašati, po več metrih takšne vožnje je trčil v drevo ob cesti. Ko so ga pripeljali v zdravstveni dom, je bil že mrtev. ● H. J.

Še enkrat

Kar so »zagrešili« elektrikarji, je popravil partner

Gorenjski glas je v tork, 24. marca, (str. 22, rubrika Kronika) objavil kratko informacijo pod naslovom Kar so »zagrešili« elektrikarji, je popravil partner. Ker ima dejanje tudi drugo plat, prosim, da v skladu z zakonom objavite tudi moja stališča o tem posegu.

Elektro Žirovница pozna mojo problematiko v bloku 3/b v Kropi, saj sem samo v zadnjih dveh letih vsaj desetkrat osebno posredoval zaradi nenormalno visoke cene elektrike, ki je v povprečju za petdeset odstotkov višja kot pri drugih uporabnikih z enakimi električno porabnimi aparati. Ker vse do danes ni bilo nobene reakcije - razen odklopa, ki tudi ni prvi - sem svoj protest izrazil na ta način, da sem električno priklopil sam.

Vem, da je prostor v časopisu dragocen, zato ne bom suhoparl z dokumenti in številkami, pač pa bom to storil tam, kamor so me napotili. In upam, da bo problem rešen vsaj tam in takrat. Oglasbam se le, ker javnosti želim pokazati, da se včasih za kratko informacijo skriva še en boj Davida z Goljatom.

Boris Leban

KRIMINAL

Napadel policista

Kranj - Kranjski policisti so ovadili tožilstvu 39-letnega Vojislava A. iz Kranja zaradi poskusa kaznivega dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi. Ko so ga prejšnji teden ob pol šestih popoldne policisti zaustavili med vožnjo z avtom beograjske registracije, so ugotovili, da je pod vplivom alkohola vozil tehnično pomanjkljivo vozilo. Postopku policistov se je Vojislav A. odločno uprl. Prvega policista je zgrabil za ovratnik, drugega pa brenil v nogu in skušal pobegniti. Policista sta ga obvladala, odpeljala na postajo, kjer je odklonil odvzem krvi in urina, ter ga zadržali do streznitve. Podobna usoda je doletela voznikovega sopotnika Momčila V., ki je tudi oviral delo policistov in ju žalil.

Vlom v stoenko

Kranj - Policisti pozvedujejo za neznancem, ki je v noči s 13. na 14. april vdrl v stanovanjsko hišo na Koroški Beli. Vzel je dve šatulji z različnimi tujimi bankovci, v kuhinji pokadal nekaj cigaret in pojedel kakšnih pol kilograma pišketov. Lastnik je bil tačas v službi.

Sladkosnedi tatič

Jesenice - Jeseniški policisti pozvedujejo za neznancem, ki je v noči s 13. na 14. april vdrl v stanovanjsko hišo na Koroški Beli. Vzel je dve šatulji z različnimi tujimi bankovci, v kuhinji pokadal nekaj cigaret in pojedel kakšnih pol kilograma pišketov. Lastnik je bil tačas v službi.

Tatvina v Ukancu

Bor. Bistrica - Neznanec je ponoči vlomil v trgovino Mercator v Ukancu in odnesel telefonski aparat, več prehranbenih izdelkov ter elektronsko digitalno tehnico, iz registrske blagajne pa je vzel še 150 tolarjev. Trgovce je prikrajal za približno 160 tisoč tolarjev.

</

GLAS GORENJSKIH SINDIKATOV

Pravica do denarnega nadomestila

Z zavarovanjem za primer brezposelnosti se zavarovancem delavcem za čas, ko so brez svoje krivde ali proti svoji volji brez zaposlitev in ko postane njihovo delo nepotrebno (tehnološki presežki), med ostalimi pravicami zagotavlja tudi pravica do denarnega nadomestila.

Zavarovanec, ki je bil v delovnem razmerju neprekinjeno najmanj 9 mesecev ali 12 mesecev s presledki v zadnjih 18 meseциh pred prenehanjem delovnega razmerja in se kasneje v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja priredi Zavodu za zaposlovanje.

Komu ne gre nadomestilo

Pravice do denarnega nadomestila nima delavec, ki mu je delovno razmerje prenehal:

- na podlagi pisne izjave ali pisnega sporazuma s pooblaščenim organom organizacije oziroma delodajalcem, razen če je do prenehanja prišlo zaradi zaposlitve delavčevega zakonca v drugem kraju ali preselitev zaradi sklenjene zakonske zvezne oziroma preselitev k osebi, ki živi v njim v živiljenjski skupnosti, ki se po zakonu o zakonski zvezni v družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačuje z zakonsko zvezno,
- zaradi ugotovitve, da nima zmožnosti za opravljanje del delovnega mesta, na katero je bil razporen, ali če ni dosegel pričakovanih rezultatov dela in ni sprejet razporeditev na drugo delovno mesto,
- zaradi neopravičene odsotnosti z dela pet delovnih dni zaporedoma,
- zaradi sklenitve delovnega razmerja v nasprotju z zakonom, splošnim aktom oziroma kolektivno pogodbo, če so okoliščine tako sklenitev na strani delavca,
- zaradi zamolčanja ali dajanja nerenskih podatkov, ki so pomembni za opravljanje del in nalog, zaradi katerih je bilo sklenjeno delovno razmerje,
- zaradi odklonitve razporeditev na drugo delovno mesto ali v drugo organizacijo, skladno z določili zakona,
- ker je v primeru začasnega prenehanja potreb po delu delavca zaradi nujnih operativnih razlogov neupravičeno odklonil eno od pravic iz 30. člena zakona o delovnih razmerjih,
- zaradi odklonitve prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije ali dela s krajsanim delovnim časom iz druge ali tretje alineje prvega odstavka 36. a člena zakona o delovnih razmerjih v primerih ugotovitve presežka delavcev,
- zaradi odklonitve napotive na usposabljanje ali na izobraževanje,
- zaradi izrečenega disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja,
- zaradi popolne nezmožnosti za delo,
- zaradi izrabe pravice do izplačila denarnega nadomestila v enkratnem znesku, za obdobje, za katerega mu je bilo izplačano,
- zaradi odpovedi delodajalca, ker je huje kršil delovne obveznosti, ki so navedene v predpisih oziroma v kolektivni pogodbi, ali ker je s svojim ravnanjem namerno ali iz velike malomarnosti poškodoval premoženje delodajalca ali premoženje drugih oseb,
- zaradi odpusta z dela, če je bil zalozen pri storitvi kaznivega delanja na delu ali v zvezi z delom, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- delavec, ki izpolnjuje pogoje za upokojitev, razne če ne izpolnjuje pogoje za predčasno upokojitev.

Višina nadomestila

Višina denarnega nadomestila znaša prve tri mesece prejemanja 70 odstotkov, v naslednjih mesecih pa 60 odstotkov od osnovne in ne sme biti nižje od 80 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka in ne višje od petkratnega takoj zmanjšanega zajamčenega osebnega dohodka.

Osnova za odmero denarnega nadomestila je povprečni mesečni osebni dohodek, ki ga je delavec - zavarovanec prejel zadnje tri mesece ali pa četrti, peti in šesti mesec pred prenehanjem delovnega razmerja, če je to zanj ugodnejše. Ker se dogaja, da delavec zadnje mesece ne prejme osebnega dohodka (v podjetjih pred stečajem) vsaj ne zadnje tri, potem se delavcu pri izračunu osnove za odmero denarnega nadomestila upošteva osebni dohodek v tistih treh mesecih, ko ga je prejel. Tako izračunano povprečje se poveča za rast povprečnih osebnih dohodkov v Republiki Sloveniji od zadnjega meseca, ko je bil osebni dohodek izplačan, do uveljavljive nadomestila.

Delavci, ki preživljajo družinske člane, imajo poleg denarnega nadomestila še pravico do denarnega dodatka za vsakega nepreskrbljenega družinskega člana, kadar njegovi dohodki skupaj z vsemi v družini v zadnjih treh mesecih niso presegli 80 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka po članu. Višina denarnega dodatka pa predstavlja 10 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka. Vendar pa tudi v tem primeru obstaja omejitev, saj skupna višina tega denarnega dodatka ne sme presegati 50 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka.

Trajanje nadomestila

Trajanje pravice do denarnega nadomestila je odvisno od časa, za katerega je bil upravičenec do njega zavarovan za primer brezposelnosti in sicer:

- tri mesece, če je bil zavarovan najmanj devet mesecev nepretrgoma ali 12 mesecev s presledki v zadnjih 18 meseциh,
- šest mesecev, če je bil upravičenec zavarovan najmanj 30 mesecev nepretrgoma ali 50 mesecev v zadnjih petih letih
- devet mesecev, če je bil zavarovan pet let ali več in manj kot 10 let
- 12 mesecev, če je bil upravičenec zavarovan 10 let ali več in manj kot 15 let
- 18 mesecev, če je bil upravičenec zavarovan 15 let ali več in manj kot 20 let,
- 24 mesecev, če je bil upravičenec zavarovan 20 let ali več.

Izplačevanje denarnega nadomestila pa se ne glede na navedeno podaljša tistem upravičencem, ki mu ob izteku zgoraj navedene roka manjka do upokojitve največ tri leta in sicer do izpolnitve pogojev, če ni dana možnost zaposlitve. Namesto takšnega podaljšanja izplačevanja denarnega nadomestila, Zavod upravičenec lahko dokupi zavarovalno dobo z upokojitev, vendar pa praksa kaže, da se zaradi pomanjkanja sredstev to določilo zakona skoraj ne izvaja, tako kot se ne izvaja ali pa vsaj redko, izplačilo denarnega nadomestila v enkratnem znesku.

Izguba nadomestila

Upravičenec izgubi pravico do denarnega nadomestila:

- če sklene delovno razmerje,
- če ustanovi podjetje, začne izvajati obrtno ali drugo dejavnost z

- zasebnim delom,
- če izpolni pogoje za starostno ali invalidsko upokojitev oziroma če uveljavlja pravico do predčasne ali družinske pokojnine,
- če odkloni zaposlitev s polnim ali krajsim delovnim časom, vendar ne manj kot s polovicu polnega delovnega časa, ki ustreza njegovemu izobrazbi, znanju in zmožnostim,
- če neupravičeno odkloni začasno zaposlitev v izjemnih primerih (poplave, potresi, nujna spravila kmetijskih pridelkov, obrambne priprave ipd.), ko je s strani pristojnega organa družbenopolitičnih skupnosti organizirana družbena akcija za odpravo posledic ali za njeno preprečitev,
- če po poteku treh mesecev prejemanja denarnega nadomestila odkloni vključitev v enega izmed programov aktivne politike zaposlovanja, s katerim se mu zagotavlja ustrezno delo,
- če odkloni zaposlitev na delovnem mestu z nižjo strokovno izobrazbo od njegove, če je neposredno pred nastopom brezposelnosti s svojim soglasjem delal na takem delovnem mestu, vendar največ za razliko dveh izobrazbenih stopenj,
- če odkloni napotitev na usposabljanje ali izobraževanje,
- ko nastopi prestajanje zaporne kazni, daljše od šestih mesecev,
- če se ne javlja na zahtevo zavoda,
- ko dosegne 65 let starosti (moški) oziroma 60 let (ženska).

Upravičeniku do denarnega nadomestila se preneha izplačevati nadomestilo, če sklene delovno razmerje za določen čas, krajsi od devetih mesecev, nastopi porodniški dopust in začne prejemati nadomestilo osebnega dohodka po predpisih s področja otroškega varstva, odide na odslužitev ali doslužitev vojaškega roka, odide v pripor ali na prestajanje zaporne kazni.

Delavcu se preostanek denarnega nadomestila izplača do konca, če se v 30 dneh po prenehanju navedenih razlogov javi Zavodu za zaposlovanje.

Denarno nadomestilo se usklajuje z gibanjem povprečnih osebnih dohodkov vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Lucija Vuga

SINDIKALNA LISTA 6. 4. 1992

Popravek sindikalne liste za marec 1992 (drugi del)

Zaradi napaka pri izračunu povprečnega čistega osebnega dohodka za tri mesece november 1991 - januar 1992 (tudi spremenjene osnove podatkov), ki pravilno znaša 15.596 tolarjev, objavljamo nove zneske nekaterih osebnih prejemkov.

1. JUBILEJNE NAGRADO	7.798,00 SLT
- za 10 let delovne dobe	11.697,00 SLT
- za 20 let delovne dobe	15.596,00 SLT
- za 30 let delovne dobe	
2. NAGRADA OB UPOKOJITVI	15.596,00
- najmanj 46.788,00 SLT	

3. SOLIDARNOSTNE POMOČI

- 15.596,00

Sindikalna lista

(prvi del)

1. Dnevnice	April 1992
- cela dnevница (nad 12 ur do vključno 24 ur odsotnosti)	SLT 1.735
- polovična dnevница (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	915
- znižana dnevница (od 6 do 8 ur, če se potovanje začne dve uri pred začetkom delovnega časa in konča 2 uri po njem)	643
2. Kilometrina	16,60
3. Ločeno življenje	18.086
4. Prenočišče se izplačuje po predloženem računu, skladno z navodilom na potem nalogu. Če na nalogu ni drugače določeno in delavec ne predloži računa, ima pravico do povračila prenočišča v višini	620
5. Regres za prehrano	3.679

Skupščinam gorenjskih občin

Predsednikom skupščin občin Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič smo poslali Analizo gospodarsko socialnih in zaposlitvenih razmer na Gorenjskem in vključevanja sindikatov v njihovo razreševanje, da bi gradivo uvrstili na dnevne rede skupščinskih zasedanj. Pričakujemo, da bodo naslovniki upoštevali željo sindikatov in na prvem zasedanju zborov skupščin obravnavali omenjeno problematiko.

Sandi Bartol

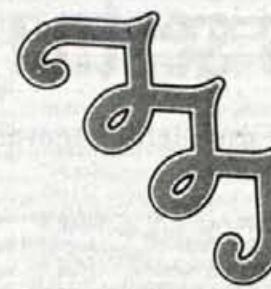
Listine za manj izplačane osebne dohodke

33. člen splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo pri izplačevanju osebnih dohodkov dopušča 20-odstotno znižanje, če bi upoštevanje stodostotnih izhodiščnih zneskov po posameznih tarifnih razredih ogrozilo poslovanje in obstoj organizacije oziroma delodajalca. Teh 20 odstotkov postaja pravilo, pogosto pa gre še za obsežnejša znižanja.

Razlika med izplačanimi osebnimi dohodki in izračuni na podlagi veljavnih kolektivnih pogodb je dolg podjetja do delavca. Zato v sindikatu zahtevamo izdajo listin, s katerimi bodo delavci lahko uveljavili svoje pravice v primeru izboljšanja rezultatov poslovanja, kot upink v morebitnem stečaju ali kot lastniki ustreznih deležev vrednosti podjetja ob lastnjenju.

Določbo o uvedbi listin se vnese v pogodbo o zaposlitvi v obliki aneksa, kjer so pogodbe že sklenjene. Kjer pa še niso, je to sestavni del vsebine pogodbe. Pravna služba predlaže besedilo v naslednji obliki: Če podjetje ne bo moglo delavcu redno izplačevati izhodiščnega OD, ki mu pripada po kolektivni pogodbi, bo delavec ob vsakokratnem plačilu osebnega dohodka prejel potrdilo, v katerem bo naveden znesek, za katerega je bil delavcu OD premalo izplačan. Neizplačani del osebnega dohodka bo podjetje izplačalo delavcu, ko bo ugotovilo ugoden poslovni rezultat. Če pa tega ne bo, bodo zneski, navedeni v potrdilih, predstavljeni terjatev delavcev do podjetja v stečaju, otiroma jih bodo delavci uporabili v procesu lastninjenja podjetja.

Milena Sitar

ZSSS
OBMOČNA
ORGANIZACIJA
ZA GORENJSKO

Iz sindikatov podjetij

Gozdno gospodarstvo Kranj - Po dolgotrajnem usklajevalnem postopku pogajalskih ekip za sklenitev podjetniške kolektivne pogodbe se je tik pred podpisom zapletlo. Strokovna služba namreč ni spoštovala določb 31. člena splošne kolektivne pogodbe, ki pravi, da se s prvim razvrščanjem delavcev ne more zmanjšati osebnih dohodkov. V razreševanje te problematike vključujemo tudi sindikat gozdarstva Slovenije.

Gradbines Kranj - Usklajene so določbe in vsebina podjetniške kolektivne pogodbe in s strani sindikata sprejet sklep za podpis. Glede na bistveno zaostajanje z izplačili po kolektivni pogodbi so 8. aprila začela pogajanja z vodstvom.

Gradbines Tržič - Spremembe v vodstvu sindikata. Novi predsednik je Franc Štular. Dogovorili so se za poglobljeno spremembo organizacijsko lastninskih postopkov v podjetju in za pogajanja v zvezi s kolektivno pogodbo.

Avtomehanika Škofja Loka - Končana so uspešna pogajanja z vodstvom. Delavci so preostanek denarnega nadomestila izplačala do konca, če se v 30 dneh po prenehanju navedenih razlogov javi Zavodu za zaposlovanje.

Alpes Železniki - Nadaljujejo se pogajanja za podjetniške kolektivne pogodbe v novoustanovljenih podjetjih in izdajanje potrdil za premalo izplačane osebne dohodke. Sindikat predlaže, da se v treh mesecih izplača delavcem najmanj 80-odstotni izhodiščni osebni dohodek po pogodbi. Pogajanja še niso končana.

Gidors Gorenja vas - Na članskem sestanku so sindikalisti ugotovili vrsto pomanjkljivosti glede pravic delavcev iz delovnega razmerja in zakona o zajamčenih plačah. Vodstvo so postavili več upravičenih zahtev: izdelava podjetniške kolektivne pogodbe, izdaja pogodb o zaposlitvi, izdaja potrdil o premalo izplačanih OD, zamrzitev reorganizacije podjetja, oziroma registracije vzporednega podjetja. Vodstvo je na zahteve odgovorilo z odstopom.

Kmetijska zadruga Škofja Loka - Na delnem članskem sestanku so oblikovali pogajalsko skupino, ki začne z delom 15. aprila. Tema: izvajanje določil kolektivne pogodbe. Zahteve: izdaja pogodb o zaposlitvi delavcem, izplačila po doložilih kolektivnih pogodb, potrdila za neizplačane OD. Pričakujejo naporna pogajanja.

Grads Jesenice - Za predsednika sindikata je bil izvoljen Stane Simeonov. Pripravili so sestanek s predsednikom območja glede sodelovanja.

BPT Tržič - V podjetju v stečaju so se sindikalisti pogovarjali s predsednikom in člani upravnega odbora glede analize

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

RTV - servis ORBITER, vam nudi TELETEKST GORENJE po ugodni ceni z montažo in garancijo. 216-945 5015

Prodam šivalna industrijska STROJA, enoigeln in dvoigeln, ter luknjičarko in gumbničarko. 068/58-010 5064

Prodam pletilni STROJ Singer, 310-752 5082

Prodam PAJKA na dve vreteni, malo rabljen. Čimžar, Štefanja gor. 421-589 5127

GR. MATERIAL

Prodam gradbeno BARAKO, primerno za vikend. 621-857 4982

Prodam bukova DRVA. 695-112

Ugodno prodam 300 komadov hrastov stenske OBLOGE, dolžina 2,40 metrov in 300 komadov OPEKE (Novo Mesto), sive barve. 41-359 Kuraltova 4, Šenčur

Prodam navadni ZIDAK. 45-334

1000 komadov silikatne OPEKE prodam. 064/84-535 5080

Prodam smrekove COLARICE in PLOHE. Spodnja Besnica 137, 403-677 5096

Prodam bakrene PLOŠČE primerne za žlebove. 421-748 5123

IZGUBLJENO

Izgubil sem avtomobilske KLJUC. 218-134 5039

KUPIM

Kupim MEŠALEC za beton, lahko brez motorja. 65-491 4877

Kupim TRAKTOR 18 - 30 KM, starejši letnik, ter prodam SLAMO-REZNICO z nizkim koritom in dvozadni PLUG. 061/875-089

LOKALI

Oddam PROSTORE za mirno obrt ali skladišče ali pisarne. Telefon in sanitarije so v hiši. 213-628 in 213-629 4767

KOLESNA

Prodam BT 50, let. 9/87, registriran, 3.900 km. 061/241-727 4904

Prodam VESPO PX 200E, letnik 1978, temno modro. 422-192

Ugodno prodam CTX 80, nov. 522-652 5088

KOLO Pony midi, poceni prodam. 328-062 5091

Prodam MOTOR Tomos E 90, Pitanova 35, Šenčur. 5099

Ugodno prodam MOTOR BT 50, 3 leta star, potreben manjšega povrnila. 421-590 5101

EMERCOR d.o.o.

Ljubljana, Miklošičeva 13

PURANE visokokvalitetna težka pasma, stare 4 tedne,

primerne za nadaljnjo revo prodamo. Informacije in naročila po tel.: 061/133-328 ali 110-275.

RADIO KRAJ GORENJSKI GLAS NAJ VIŽA - APRILA

Pesmi za mesec april

1. Družinski praznik - ansambel Jevšek 231 glasov

2. Po Sloveniji - ansambel Nika Zajca in Boris Kopitar 135 glasov

3. Planinski krst - ansambel Nagelj 81 glasov

4. Vsi na ples - ansambel Franca Miheliča 46 glasov

5. Rada te imam - Stanka Kovačič 32 glasov

POKROVITELJA NAJ VIŽE APRIL

NAJ VIŽA je na sporednu vsako nedeljo ob 11. uri v oddaji Po domače na kranjskem radiju, ponovitev ob sredah ob 10. uri!

KUPON št. 4 - APRIL

Skladba _____

Ime in priimek _____

Naslov _____

Predlog za maj _____

Prodam MOTOR AVTOMATIK, lepo ohranjen. 241-648 5120

OBVESTILA

Ob dnevu Zemlje ZELENI ŠKOFJE LOKE prirejajo javno tribuno z naslovom "ZEMLJA, ALI JE TVOJE NEBO ŠE MODRO?", ki bo v sredo 22. aprila 1991 ob 20.00 uru v hotelu Transturist v Škofji Loki. Gosta večera bosta hidrometeorolog Dušan Hrček ter predstavnik Zdravstvenega doma iz Škofje Loke. Vabljeni so vsi občani in simpatizerji, ki jih zanima kakovosten našega zraka.

Ponujam vam možnost da vašo začetno ročno delo DOKONČAMO NAMESTO VAS, dopletemo polover ali jopico, nakvačkamo pregrinjal ali naštikamo namizni prt. Prinesite vaše nedokončane izdelke z materialom, revijami in vzorci na Planino 3 (bivši samski dom). Potrudili se bomo, da bodo vaše ideje ralisirane. Podjetje za storitve in trgovino o.o. 211-917

Armal PIPE po nizki ceni. 801-166 5125

OBLAČILA

Prodam modro obhajilno OBLEKO za fanta. Britof 359. 5062

Prodam fantovski KOMPLET, za prvo obhajilo. 51-810 5124

OSTALO

Prodam nova "D" vhodna VRATA Variant in KAVČ. 631-335

Prodam suha bukova DRVA. 45-368 4320

Prodam HARMONIKO Weltmair, 80 basov za 300 DEM. 5041

Izdelujem pocinkane SMETNAKE. 324-457 5067

Ugodna prodaja PREMOGA in DRV. Goričnik Anton, Studenčice 15/a, Lesce. 73-494 po 16. uri.

Prodam nova garažna VRATA za 30 odstotkov ceneje. Porenta, Črniča 10. 5094

Prodam DEM. 327-881 5106

Prodam betonske STEBRE za koze. Štular, Zg. Radgona 22, Mojstrana. 5110

PRIDELKI

Prodam kvalitetno SENO. 77-781 ali 725-372 5054

Prodam večjo količino SENA. Pšenična polica 3. 422-606 5055

Prodam SENO. Skumavc, Spodnje Gorje 162 5057

Prodam semenski KROMPIR desire, prvo množitev in štedilnik KIPERBUSH. 49-026 5063

Prodam semenski KROMPIR desire, vodni množitev. Podvasca 10, Pristava, Tržič. 5071

»SATEX«

TV satelitski sistemi SUPER CENE -

Plačilo na 8 ali 12 obrokov Tel.: 48-570

Prodam semenski KROMPIR desire (lanski uvoz). Zalog 28. 421-006 5077

Prodam semenski KROMPIR desire. Prebačevo 53. 064/329-598 5078

Prodam semenski KROMPIR desire in drobn KROMPIR z kromo. 631-197 5083

Prodam semenski KROMPIR desire. 41-813 5086

UGODNO PRODAM SENO. 75-976 5095

Prodam semenski KROMPIR desire prva množitev, uvoz, letnik 1991. Trboje 31, Kranj 5098

Prodam semenski KROMPIR Erla, prva množitev. 45-368 5103

POSESTI

V Radovljici prodamo starejšo Hišo s funkcionalnim zemljiščem, primereno za razne obrtnike dejavnosti. 75-632 4820

Ugodno prodamo starejšo Hišo z vrtom na Murovi 9, Jesenice. 5047

Manjšo, starejšo Hišo, potrebno adaptacije v Krizah, prodamo za 23.000 DEM. 061/611-216 5050

Prodam PARCELO z dograjeno hišo do prve ploščice, na Jesenicah. Manjše informacije na 83-520

Prodam Hišo z vrtom v bližini Škofja Loka (Grenc) ali zamenjam za stanovanje z doplačilom. 061/737-634 5100

POZNAJSTVA

Upokojenec - vdovec, 62, iskreno vabi žensko za gospodinjo v svoj mali dom. Šifra: RAZUMEVANJE

STAN. OPREMA

Prodam ENOSED in reztegljiv ENOSED. 211-817 5085

STORITVE

J & J, TV, VIDEO, HI-FI servis. Smlednička 80, Kranj. 329-886. 4439

RTV- servis ORBITER, vam nudi popravilo televizorjev GORENJE, ISKRA na domu, ostale proizvode servisiramo v delavnici, na Oprenikovi 82, montaža TELETEKSTOV, SATELITSKIH ANTEN. 216-945

AVTODVIGALO za popravilo streh, barvanje opaža, ter obzagovanje drevo do 22 m. višine. VAS ČAKAI. 73-120 4293

RAČUNOVODSKE IN KNJIGO-VODSKE STORITVE nudimo obrtnikom ter podjetjem. 064/242-679. 5046

AVTO ŠOLA JURE

v Kranju in Tržiču

»SATEX«

TV satelitski sistemi

SUPER CENE -

Plačilo na 8 ali 12 obrokov

Tel.: 48-570

OSMRTNICA

Umrla je

MARIJA DOBNIKAR

Groharjeva Micka

Pogreb druge pokojnice bo torek, 21. aprila 1992, ob 12. uri na Žalah. Na dan pogreba bo pokojnica ležala v dvajseti mrljški vežici.

Sestri Lenka in Lojzka, nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 17. aprila 1992

ZAHVALA

Ob hudi gospodarski nesreči, ki nas je doletela,

se lepo zahvaljujemo za humano pomoč in krajanom Sorice, Danj in vsem organizatorjem še enkrat lepa hvala.

M electronic - SERVIS RTV, montaža avtoradio aparator, obnova ekranov. Smlednička c. 114 Kranj. 325-742 5093

VODOVODNE INTŠTALACIJE NA

Hiši kot tudi razna popravila, predelave, čiščenje odtokov in boljarjev vam izdelam hitro in kvalitetno za konkurenčnimi cenami. 218-427 5114

ČISTIM itison, sedežne garniture ipd. 311-139 4687

STANOVANJA

V Škofja Loki oddam 1 sobno

STANOVANJE. Informacije na 061/613-228. 5044

V Škofja Loki oddam 2,5 sobno

STANOVANJE. Šifra: VSILJIVO

MAJA 5048

STANOVANJSKO PRAVICO

za enosobno stanovanje 40 kvad.m.

5 km. od Podnarta prodam za

18.000 DEM (sta. in nagrada), ter

še leto in pol bivanja v njem. Klevišar, Gradnikov 127, Radovljica. 5105

V Lesčah, Alpski bloki, prodam

STANOVANJE 42 kvad. m., cen-

tralna kurjava, nadstrešek za avto.

76-704 5112

Ugodno prodam STANOVANJE,

takoj vseljivo v stari hiši v Tržiču,

49 kvad. m. ter pripadajoči del

podstrešja in kleti, cena 16.000

DEM, informacije na 75-822. 5116

Družbeno STANOVANJE v Šorlje-

vem naselju menjam za večje lah-

ko nekomfortno. 213-054 do-

poldan, Urša. 5121

Oddam GARSONJERO, Planina 8,

številka 3, predplačilo 1 leto, ogled

SLOVENIJA IN SVET

Prva arabska priznanja

Slovenijo je konec preteklega tedna priznal Izrael, za uveljavitev v arabskem svetu pa je pomembno priznanje Egipta.

Noto o priznanju Slovenije je podpisal izraelski zunanj minister David Levi. Izrael je priznanje Slovenije napovedoval, sedaj pa je napoved tudi uresničil. Slovenijo je ob Hrvaški in Bosni in Hercegovini priznal tudi Egipt, za njim pa Združeni arabski emirati. Prva priznanja arabskih držav so zelo pomembna za uveljavitev Slovenije v tem delu sveta, saj je Egipt zelo pomemben član Arabske lige, v kateri se ponavadi države članice zgledujejo po dejanh vplivnejših držav, taka država pa Egipt nedvomno je. Da bi Slovenija začela tesneje sodelovati s tem delom sveta, ki je vsaj glede števila v Organizaciji združenih narodov, kamor želimo priti, in v neuvrščenem gibanju, ki nas mora pri prošnji za sprejem v OZN podpreti, bo 29. aprila odšel na obisk v Egipt slovenski zunanj minister dr. Dimitrij Rupel. Med drugim se bo sešel tudi z egyptovskim zunanjim ministrom Amr Muso.

Slovenija ne zmora bremena beguncev

Se nekaj tisoč beguncev s Hrvaške in novi begunci iz Bosne in Hercegovine postajajo za Slovenijo materialno neobvladljivo breme, zato pristojni slovenski organi, če se bo naval nadaljeval in ne bo mednarodne pomoči, razmišljajo o zaprtju

Ponudba iz Ohia

Guverner ameriške zvezne države Ohio Georg Voinovich, ki je po materi Bernotovi iz Stran pri Kamniku slovenskega rodu, je poslal predsedniku slovenske vlade Lojzetu Peterletu pismo, v katerem pravi, da Ohio kot prva ameriška zvezna država priznava Slovenijo, in predlaga vzajemno sodelovanje med Ohiom in Slovenijo ter izmenjavo delegacij.

meje. To sta posebnemu odpislancu generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov Butrosa Galija Cyrusu Vanceu, ki je mirovni posrednik v bivši Jugoslaviji, najprej na Hrvaškem, sedaj pa v Bosni, povedala slovenski predsednik Milan Kučan in zunanj minister dr. Dimitrij Rupel. Z njim sta se sešla v Mokričah. Vanceu sta predlagala, da se območje bivše Jugoslavije spremeni v cono omejene oborožitve, da pridejo mirovne sile tudi v Bosno in Hercegovino in da se odnosi med Slovenijo in Organizacijo združenih narodov, dokler Slovenija ne bo polnopravna članica, to pa naj bi se zgodilo konec junija, uredijo s posebno pogodbo. V Ljubljani pa pričakujemo tudi namestnika pomočnika ameriškega zunanjega ministra za evropske in kanadske zadeve Ralph Johnsona, ki je že v Sarajevu. S seboj je prinesel tudi listino o ameriškem priznanju Slovenije, Hrvaške in Bosne in Hercegovine. Listino bo med obiskom v Sloveniji izročil slovenskim oblastem. ● J. Košnjek

Največ Italijanov

Bled, Bohinj, Kranjska Gora, 20. aprila - Letošnji velikonočni prazniki so minule dni dokazali, da so napovedi pred turistično sezono zaenkrat še zelo negotove. Najboljši obisk gostov v gorenjskih turističnih središčih so zabeležili v Bohinju, kjer so bili hoteli večina dobro zasedeni, nekaj slabši obisk pa so imeli zasebniki. Med gosti je bilo največ Italijanov, nekaj pa tudi Nemcov in Madžarov. Podobno je bilo na Bledu, kjer je bilo gostov okrog tisoč, od tega okrog osemdeset odsotkov Italijanov. V primerjavi s podatki izpred petih let te številke niso bistveno drugačne, zelo pa se je zmanjšal obisk domačih turistov (gotovo na račun gostov iz bivše Jugoslavije), ki jih je bilo navadno kar polovico, letos pa le dobrof deset odsotkov. Z obiskom turistov pa so bili razočarani v Kranjski Gori, kjer so bili hoteli na pol prazni, nekateri pa celo zaprti, saj so zadnje dni pred prazniki dobili precej odpovedi iz Nemčije, utemeljenih s krizo na Balkanu. Več je bilo domačih gostov, ki pa so bivali v počitniških domovih in vikendih. Tako kot na Bledu in v Bohinju, je bilo tudi v Kranjski Gori največ Italijanov. Ta podatek pa je zanimiv tudi zato, ker so prav gostje Bleda in Bohinja predlagali snemanje oddaje o teh dveh krajih. Tako te dni na Gorenjsko prihaja ekipa RAI 1, ki bo posnela 70-minutno oddajo o Bledu in Bohinju. ● V. Stanovnik

Kranj, 19. aprila - Na velikonočno nedeljo ob 6. uri je bila na šmartinski fari v Stražišču pri Kranju po štiridesetih letih ponovno vstajenska procesija. Vodil jo je župnik Ciril Berglez, udeležilo pa se je veliko število vernikov.

Črna gradnja, ki ogroža

Problem bo tudi rušiti

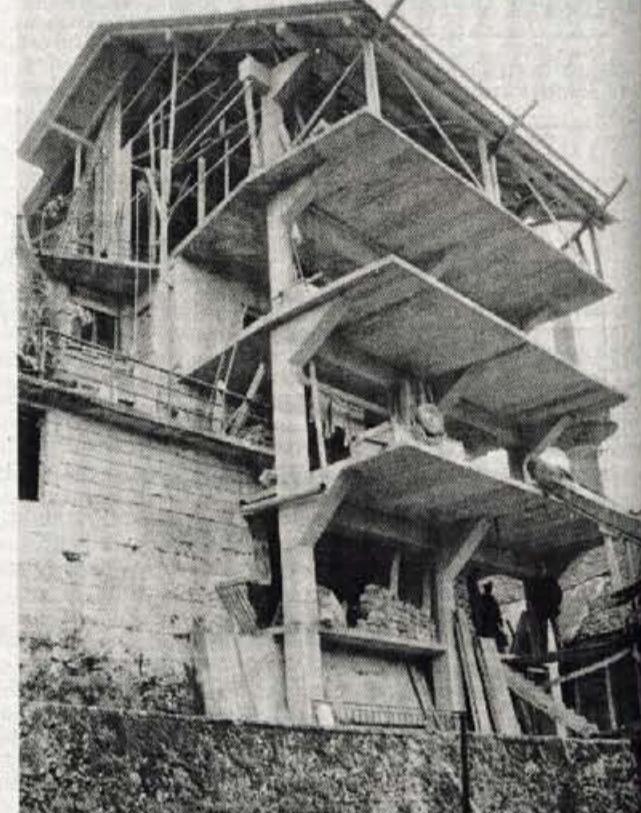
Kranj, 20. aprila - Kako neučinkoviti smo v preganjanju črnih gradenj, kaže primer adaptacije nekdajega gospodarskega objekta na Kokrškem bregu I v stanovanjski objekt in sedanja dogradnja tega objekta, ki tudi popolnemu (gradbenemu) laiku v strahu dvigne lasse. Ne samo, da je kar težko verjeti, da se objekt že ob gradnji in vseh posegih ob tem, še ni porušil, povsem očitno je, da hudo ogroža vsaj še dve sosednji hiši.

Začnimo na začetku: Kot edine, ki smo vztrajali do konca pri spremeljanju zadnjega zasedanja Zbora krajevnih skupnosti občine Kranj, nas je presenetil sklep tega zobra, da je potrebno takoj in začasno na občinske stroške, porušiti črno gradnjo na Kokrškem bregu I. Ker ni potrebno posebno znano, da bi vedeli, da občinski zbor takega sklepa (kot pravnomočne osnove za njegovo izvršbo) ne more sprejeti na podlagi delegatske pobude (niti pomisli si ne upamo, komu vse bi po tako "skrajšanem" postopku lahko porušili hišo - pač tipičen primer mešanja pristojnosti lokalne samouprave z zakonodajo, ki ureja postopke in načine posegov v take primere, in ki jih prisotni pristojni sekretar niti vodstvo zobra ni preprečil!), smo se odpravili k urbanističnemu inšpektorju na Upravo inšpekcijskih služb Gorenjske, da kaj več izvemo o tem primeru. Urbanistični inšpektor ing. arch. Griša Nagy nam je predstavil "zgodbo", ki smo jo z ogledom na terenu tudi preverili, po kateri bi si skoraj vsak, ki bi to videl, začelel, da bi bila "bližnjica" sklepa Zbora KS, vsem možnim złoram navkljub, lahko uresničljiva oz. izvršljiva.

Prva nenavadnost tega primera je, da je bilo mogoče identitetu graditelja Đreda Ljucovića ugotoviti šele s posredovanjem policije, da nima stalnega niti začasnega prebivališča v Sloveniji (niti ni zaprosil za državljanstvo), pač pa v Titogradu oz. sedanji Podgorici. Nekdanji gospodarski objekt je dobil v last preko sodišča in ga je brez kakršnih kolik dovoljenj in ob nasprotovanju Zavoda za spomeniško varstvo spremenil v stanovanjski objekt. Izdane pravnomočne odločbe (pri tem je izkoristil vse možne pritožbene postopke in ravni) ga niso prepričale v potrebnost vrnilive v prvotno stanje, pač pa se je sedaj lotil obsežne dozidave, ki jo strokovnjaki ocenjujejo kot nestrokovno in nevarno za sam njegov objekt in sosednje hiše. Slika dovolj zgornovo pove, da je taka dozidava med hišami starega mestnega jedra povsem neprimerena.

Prvi poskus izročitve odločbe o ustavitev vseh del 3. aprila je izgral z lagano odsotnost-

ča, da je črnograditelj na te po stopke dobro pripravljen oz. da ima pri tem strokovno pomoč. Spremstva treh policistov (zradi nasilnega vedenja lastnika v preteklosti) k sreči nismo rabi, ker tokrat resnično ni bilo nikogar doma. ● S. Ž.

Mogočna konstrukcija na črno dozidane hiše na Kokrškem bregu brez pravih temeljev in močno spodkopana.

Nove slovenske znamke

Kamna Gorica - Na pošti v Kamni Gorici bodo filatelisti lahko danes, v torek, žigotali pisma in znamke s priložnostnim žigom posvečenim obletnici odkritja Amerike.

Danes je namreč Ministrstvo za pošto in promet izdalo dve novi znamki: na eni je Krištof Kolumb, odkritelj novega sveta, na drugi pa jezuit misjonar Marko Anton Kappus, rojen 1657, doma iz Kamne Gorice pri Kropi. Kappus je bil dokazano prvi Slovenec v Ameriki, bil pa je tudi v ekspediciji, ki je odkrila, da je Kalifornija polotok in ne otok, kot so mislili. To odkritje je Kappus tudi prvi sporočil v Evropo. ● M. I. Fock

30%
20%
15%

Z MERKURJEVO KARTICO ZAUPANJA
PA VSE CENE

ŠE 5%
NIŽJE!

za elektromaterial TEM Čatež,

ELEKTROELEMENT Izlake in

ELEKTROMATERIJAL Lendava

za svetila in kopalniško opremo

MEBLO - Kovinoplastika

za vrtni program MEBLO -
Kovinoplastika

